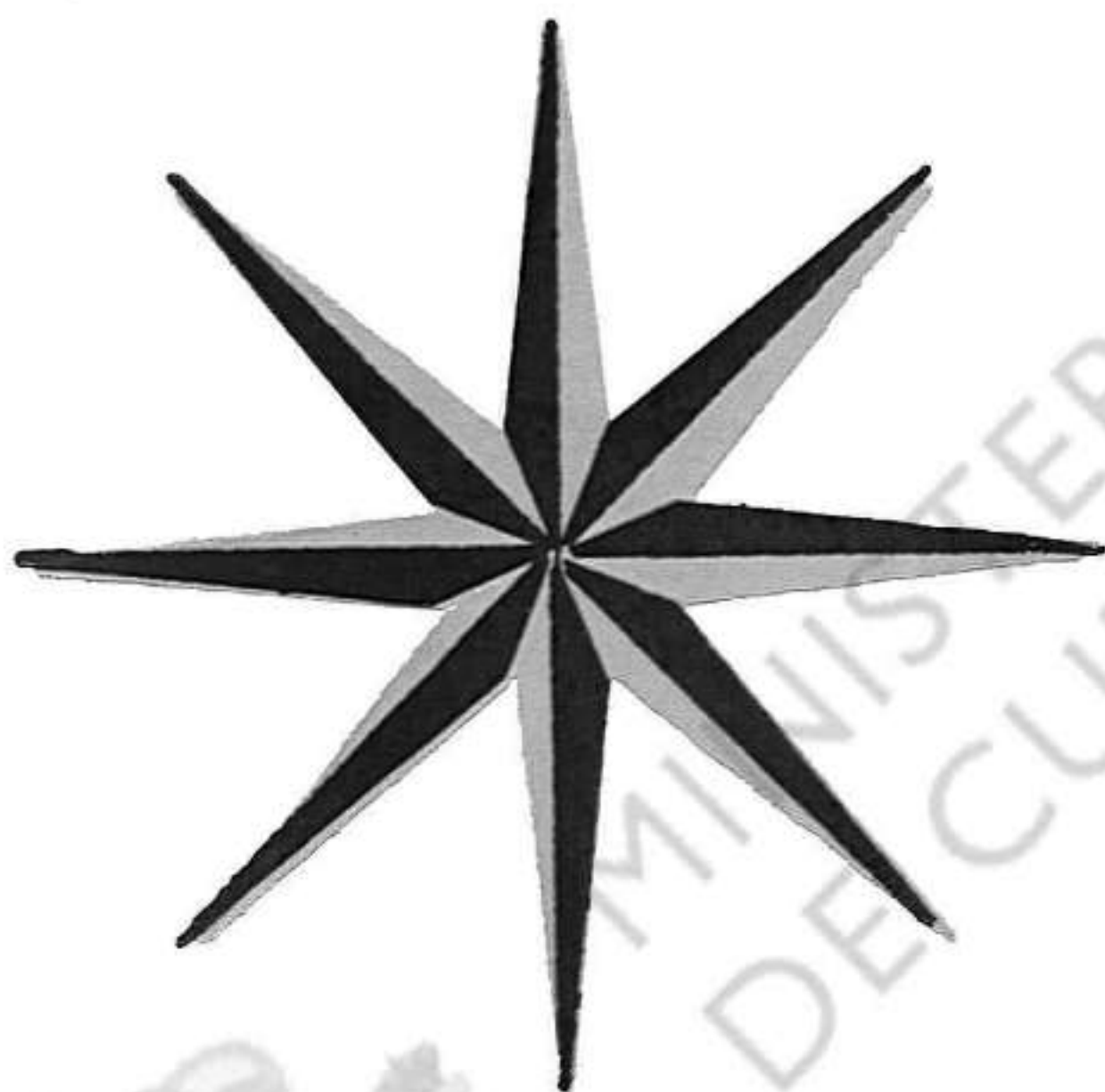

nous horitzons

- ★ *L'estat d'excepció : un fracàs pels "ultres"*
- Documents.
- ★ *Universitaris i revolució proletària*
- ★ *Vietnam heroic*
- ★ *Deu anys de Revolució cubana*
- ★ *Castellet-Molas i la poesia catalana actual.*

16 PRIMER TRIMESTRE 1969

PUBLICACION TRIMESTRAL

Declarada lícita su publicación en lo relativo a la cultura y la educación, según dictamen de la Secretaría de Educación Pública, comunicado en Oficio nº 581, de fecha 22 de agosto de 1962.

Corresponsal a França :

Claude Barsotti - 4, Traverse Cas - Marseille (4) - France

Sumari

EDITORIAL	1
L'estat d'excepció : un fracàs de la política « ultra ».	
EL PENSAMENT I L'ACCIO	5
Universitaris i revolució proletària, per N. Aleu ♦ La mort d'un gran patriota, per Ramon Roig ♦ En l'enterrament de l'Abat Escarrè, per F. Vallverdú ♦ El català; no és llengua de la classe obrera?, per R.R. ♦ Temes sobre el socialisme, per Josep Montoliu.	
HORIZONS DEL MON	24
Vietnam heroic (Comunicat de l'Assemblea de Delegats de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau) ♦ Cuba, 10 anys de construcció, per Raul Garcia Pelaez ♦ La desaparició de les universitats, per Fidel Castro ♦ En menòria d'Ernesto « Che » Guevara.	
LES LLETRES	40
Castellet-Molas i la poesia catalana actual, per Lleó Vallès ♦ Els premis de Santa Llúcia i els nous premis literaris, per Sauri.	
DOCUMENTS	48
Deturar la repressió, acabar amb l'immobilisme, imposar un canvi democràtic (Resolució del Comitè Central del P.S.U. de Catalunya) ♦ La resposta a l'estat d'excepció (Declaració del Comitè Executiu del P.S.U. de Catalunya) ♦ Declaració de la Comissió Coordinadora Nacional del Camp Català ♦ 1.500 intel·lectuals denuncien la repressió i la tortura ♦ Ordres i congregacions religioses de Catalunya contra la repressió i la tortura ♦ Carta Oberta a tot el Poble de Deu ♦ Carta oberta als nostres bisbes.	

L'ESTAT D'EXCEPCIÓ ; UN FRACAS DE LA POLÍTICA ULTRA

Segons la versió oficial, el Govern «... ha cumplido su promesa... » i l'estat d'excepció no ha durat « ... ni un día más de lo necesario... »

Ni un dia més del necessari... per a què ?

En tot cas, no « para resolver las circunstancias » que promogueren a declarar-lo, contràriament a les paraules de Fraga Iribarne. Els fets demostren que l'estat d'excepció no ha fet desaparèixer cap de les « circumstàncies » que preocupaven i preocupen a la dictadura. Es més ; en certa manera ha obrat com un « boomerang » que s'ha tornat contra els seus llençadors, els « ultres », que es creien prou forts per « fer un escarment », per tornar a comptar sobergament « años triunfales ».

La rèplica a llurs pretensions ha estat general... i coient.

La primera gran derrota l'han encaixada només començar l'excepcionalitat i en el front principal ; en el sector obrer. Els treballadors de la « ria » bilbaina, i els de Guipúscoa, Astúries, Madrid, Barcelona, etc., han tingut el triple mèrit d'afrontar els primers l'estat d'excepció, posar en derrota la mordassa repressiva i imposar les reivindicacions fonamentals del moviment obrer.

Amb visió clara del moment, els treballadors han incorporat sobre la marxa la consigna « Estat d'Excepció, NO ! » a llur plataforma reivindicativa. Les parets de la nostra ciutat i viles industrials veïnes han repetit i repetit, en centenars de pintades, aquest crit ; els milers de fulls de les Comissions Obreres, les crides a la classe obrera i a la població, l'ampli moviment de solidaritat i defensa dels repressaliats, parlen molt alt del grau de politització assolit per les masses treballadores.

Lluny de fer marxa enrera — cap de les accions reivindicatives en curs no fou paralitzada —, la pressió reivindicativa s'accentua ; a Barcelona i el seu cinturó industrial, a finals de febrer, amb un mes d'estat d'excepció, passen de cinquanta mil els treballadors en conflicte obert, sota distintes formes i graus, amb llurs respectives empreses. En almenys dos cassos — ENMASA (Elizalde)

i Yorka S.A. — els obrers han ocupat la fàbrica; en plena onada repressiva, els treballadors fan llurs assemblees, defensen els companys repressaliats, nomenen llurs Comissions... Del que aquestes lluites han significat i signifiquen en donen idea algunes xifres dels augments conseguits en el darrer període: A l'A.E.G. Industrial de Terrassa, 19 %; a Sabadell, les Fundicions Suñer, 18 %; les Fundicions García, 10 %; la casa Odag, 9 %; a la Bosuga de Montcada, 15 %; a Vanguard d'Hospitalet, 15 %; a Phier de Badalona, 11 %; a Aiscondel de Sardanyola, 10 %; a Soler y Almirall del Baix Llobregat, 9 %; a Siemens de Cornellà, 14 %; a Yorka S.A. augments de 1.000 a 1.500 pts. al mes; a la Pirelli de Manresa 1.064 pts. al mes, a la Termi 17 %...

Això sense comptar altres millores, sovint importants, entre les que cal subratllar la notable conquesta del pagament del 100 per 100 del salari en cas d'enfermetat, la inclusió de l'escala mòbil automàtica, el subsidi pels fills en edat escolar, etc., etc. I cal dir que exemples com aquests no són exclusius de Catalunya sinó que en trobem arreu d'Espanya i entre ells un que pren en aquesta ocasió figura de bandera del moviment reivindicatiu; el d'Altos Hornos de Vizcaya, on els treballadors han arrencat amb la seva magnífica vaga un augment del 30 % dels salaris, entre altres millores.

Després de tot això; on va a parar el Decret congelador del 5,9 %? On va a parar la política salarial de la dictadura? I on va a parar la política de repressió, « argument » màxim del franquisme?

Les coses a la Universitat no han anat millor pel règim, impotent a reprendre'n el govern, impotent a servir-la clausurada, impotent a paralitzar les accions estudiantils, tot i la violència del cop repressiu dirigit contra estudiants i professors.

El Govern ha hagut de reobrir la Universitat. I l'ha hagut de reobrir conscient que res no havia canviat en ella, donant una vegada més l'espectacle de la inutilitat de la repressió, de la inutilitat de l'ocupació policíaca de les facultats. Contràriament al que volen pretendre les notes donades a la premsa, les desenes de detencions d'estudiants i professors, els processos oberts, les inqualificables tortures exercides, no han representat pel Govern el deslligador de la situació universitària. Amb els dits de la mà podrien comptar-se els dies de normalitat acadèmica!

Les masses universitàries, molt polititzades, han fet, també, de la lluita contra l'estat d'excepció una bandera. I en aquesta lluita, una vegada més, s'ha donat la conjunció d'esforços d'estudiants i treballadors participant units a les pintades, a la distribució de fulles, en manifestacions llampec.

El règim es troba avui, després de dos mesos d'excepcionalitat repressiva, també en aquest sector, més ensorrat que no s'hi trobava el mes de gener.

De fet, és en tots els sectors que ha hagut de récular; el cop de sabre « ultra » no ha fet fer marxa enrera al moviment intel·lectual democràtic; no ha disminuït l'oposició dels col·legis d'advocats; no ha fet escampar com a vol de pardals les forces de l'oposició. Al contrari; totes aquestes « circumstàncies », digui el que vulgui el senyor Fraga, estan avui més presents que mai en l'arena política nacional.

Era molta pretensió la dels « ultres » creure que l'establiment de la censura, la prohibició de llibres, la suspensió d'actes culturals o literaris, la prohibició d'actuar a les figures de la nova cançó catalana, les multes impo-

sades, el tancament d'Editorials, etc., que s'afegeixen a les detencions, deportacions i processaments, havia d'ésser un fre que immobilitzés aquesta corrent democràtica cada vegada més impetuosa de la nostra intel·lectualitat, que exigeix, que necessita, les llibertats, la democràcia. La digna reacció de repulsa a l'estat d'excepció d'aquests sectors ciutadans s'ha manifestat de múltiples formes. L'ur incorporació a la protesta contra el terror, a la mobilització en defensa dels detinguts i perseguits i a l'organització de la solidaritat envers aquests, han significat i segueixen significant una valuosa resposta a l'estat d'excepció. Resposta, per altra banda, plenament emmarcada en la lluita del moviment intel·lectual i professional democràtic per la llibertat d'expressió i de creació, per una veritable cultura nacional democràtica, progressista que, repetim, lluny de ser frenada per l'estat d'excepció, s'ha radicalitzat i aprofundit.

Junt a l'acció obrera i estudiantil, junt a la resposta de la intel·lectualitat, de l'advocacia, el moviment catòlic ha lliurat també una batalla de singular transcendència.

L'enduriment repressiu policíac, l'agressió feixista-terrorista contra sacerdots, militants i personalitats catòliques, la pretensió de les Jerarquies integristes a involucrar l'Església en tant que tal en el cop de fre « ultra », no solament no han fet recular el dinàmic moviment catòlic conciliar, sinó que hem vist a aquest encrespar-se dignament i enèrgica, replicar amb públiques preses de postura com la « Carta al Poble de Deu », la « Carta als nostres bisbes », amb els escrits de protesta com els dels superiors de les ordres religioses de Catalunya, de nombrosos bisbes de distints punts d'Espanya, de comunitats catòliques, de seminaristes, etc. i amb fets, entre ells i destacadament la denúncia de l'estat d'excepció i de les tortures des de les troncs, la defensa i la solidaritat amb els homes i dones empresonats de totes les tendències, els actes polítics en defensa dels drets humans, en defensa del poble oprimat i torturat.

Durant aquests dos mesos, la corrent de fons que commou l'Església espanyola s'ha precipitat a la superfície i ha capgirat el signe que encara predominava en ella.

Després d'aquests dos mesos, les relacions Església-Estat franquista ja no són, ja no poden ser més, les mateixes que abans de l'estat d'excepció. Ahir, Mnr. Morcillo, amb Mnr. Guerra Campos, saltava encara a la palestra a trencar una llança en favor dels « ultres » amb la seva escandalosa aprovació de l'estat d'excepció; avui aquest mateix bisbe renuncia, de grat per força, als carrecs polítics que li conedí el dictador; Procurador a Corts, Consejero del Reino i membre del Consejo de Regencia, l'organisme que està suposat governar en cas de desaparició de Franco...

Estem convençuts que avui l'Arquebisbe Marcelo s'ho pensaria abans d'enviar la seva benedicció i un bisbe a figurar ostentosa en un acte feixista com el del 26 de gener a la Plaça de la Universitat.

Per altra banda són moltes les barreres existents entre les forces oposades a la dictadura que s'han aixecat o almenys han estat mogudes, a! caliu de la indignació despertada per la mesura terrorista. Avui es perfila sens dubte en més gran apropament entre el conjunt de les forces d'oposició, apropament que té tot el terreny abonat per a prosseguir i incrementar-se. Està clar que és la conjunció de voluntats que s'han aixecat contra d'ell la que ha fet

fracassar l'estat d'excepció ; la dictadura i els seus « ultres » no poden pràcticament res contra l'acció mancomunada dels seus oposants, al contrari ; és aquesta la qui obté rapidament resultats notables. Com apunta la Resolució del Comitè Central del P.S.U. de Catalunya (reproduïda a la secció Documents) : « ... Una acció paral·lela o convergent de tots els partidaris d'establir un règim de llibertats acceleraria la realització de la Vaga Nacional i la liquidació de la dictadura. »

Això ho hem vist ben clarament, una vegada més, a Catalunya, on el conjunt de forces nacionals i moviments de masses han marxat en la pràctica colze a colze contra el Decret de 25 de gener i les seves conseqüències, és a dir, en una acció concreta que cal veure en lloc destacat dins el marc de la lluita per les llibertats nacionals i per la democràcia. I que cal veure sens dubte en les possibilitats que ofereix de projecció i de continuïtat. Possibilitats i exigències :

La repressió, impotent a complir els fins que tenia marcada, fracassada en termes generals, ha fet, però, i continua fent víctimes ; són un centenar i mig els empresonats a la « Modelo » de Barcelona, obrers, estudiants, universitaris, advocats, professionals, homes i dones, una gran majoria de joves, que cal treure de la presó, els processos contra els quals cal fer sobreseir, com cal fer anul·lar totes les persecucions i repressàlies. L'ambient que es respira mostra que totes les forces, grups polítics i sectors de l'oposició, personalitats i estaments, estan interessats en aquesta gran tasca de solidaritat. Si prossegueix i s'amplifica la confluència de tots els adversaris de la dictadura en aquesta gran tasca de l'acció antirepressiva i de solidaritat i defensa de les víctimes de la repressió i per l'Amnistia, això significarà la base de nous i coients daltabaixos per a la camarilla franquista.

Resumint i per acabar : la dictadura ha fet la prova que no pot retornar el país als temps del terror de masses paralitzant : Ja no enté ni la força ni els mitjans. Ha volgut fer prova de força, però la revifalla terrorista « ultra » no solament no ha retremplat l'autoritat franquista, reblanida i cada dia més isolada, sinó que n'ha fet ressortir encara més a la superfície la impotència i l'anacronisme, les contradiccions internes que l'esberlen cada dia més, l'ampla oposició nacional aixecada contra d'ella. I no diem en el terreny internacional, on aquest encrespament « ultra » ha trobat la rèplica d'una cadena de manifestacions davant les ambaixades i consulats d'Espanya en nombrosos països, de protestes públiques, mitings, etc. que han constituït una expressiva i eficaç manifestació solidària envers la lluita del nostre poble.

Després de l'estat d'excepció no vacil·lem en afirmar que la situació del règim ja no és la mateixa que fa dos mesos ; lluny del retorn a la pretesa « normalitat » de les afirmacions dels Consell de Ministres, s'han introduït canvis quantitatius i qualitatius importants en l'arena política nacional. Estem convençuts que aquests canvis no han de tardar a manifestar-se amb noves crisis del règim, amb noves i sonades victòries de les forces democràtiques.

Ja el número en màquina, els diaris publiquen la informació del Decret interinament la prescripció de les causes penals de la guerra. No coneixem encara el text del Decret i no podem donar un judici definitiu ; però sembla ja prou evident que « això » no és l'Amnistia. « Això », doncs, no ens satisfà. Convençuts que és un recul parcial — un més — de la dictadura davant la pressió nacional, està clar que prosseguir la lluita per aconseguir una veritable Amnistia seguirà essent un imperatiu per a totes les forces democràtiques.

N. Aleu

UNIVERSITARIS I REVOLUCIO PROLETARIA

Amb l'extensió de l'agitació universitària arreu del món es va generalitzant la convicció que una part important del destí de la nostra societat es juga a les universitats. Des dels més diversos punts de vista político-socials s'examina amb gran atenció aquest fenomen nou, esperança d'uns, temor d'uns altres, sorpresa de la majoria.

Un dels interrogants que suscita el fenomen és el de les seves relacions amb la revolució proletària. Es un fet que la direcció de la major part dels moviments de revolta dels estudiants està en mans de dirigents i grups que es reclamen, d'una o altra forma, del socialisme revolucionari. Això sol és un símptoma important de la descomposició superestructural del capitalisme, el qual manifesta així no tenir gaire per a oferir, des del punt de vista moral i intel·lectual, a les noves generacions. Però convé examinar més concretament el procés de politització de la universitat, la dinàmica dels diferents moviments, les seves característiques ideològiques i polítiques, per a poder copsar-ne correctament el sentit en el marc de la lluita de classes.

El present article és un intent de comprensió localitzat : és un assaig d'interpretació de les noves dimensions que ha adquirit el moviment a Espanya aquest darrer any. Fins al curs 1966-1967 l'agitació universitària espanyola s'havia orientat en funció d'una estratègia políticament bastant clara i simple : la destrucció del corporativisme feixista a la universitat i la implantació alternativa d'unes autoorganitzacions democràtiques de masses. Que la qüestió associativa marqués la línia estratègica general no vol dir que fós la *única* temàtica del moviment. Paral·lelament a l'atac contra el SEU es desenrotllava (ja des de la prehistòria del moviment) una incansable activitat política i ideològica, a través de propaganda clandestina o a través de les plataformes legals que des del primer moment s'utilitzaren. La incorporació de militants antifranquistes a la lluita per la democratització sindical estava íntimament lligada a la politització que s'operava mitjançant les activitats culturals, les revistes legals de les facultats, el treball del SUT (primer intent d'aproximar el món obrer i l'universitari) d'una banda, i el treball clandestí o semiclandestí de propaganda escrita, seminaris, etc., d'altra banda. Aquesta línia estratègica no solament va demostrar correspondre a les necessitats polítiques de la universitat — doncs va promoure una mobilització amplíssima que va culminar en una victòria ressonant : la destrucció del SEU —, sinó que s'inseria de forma molt patent en la lluita general de la classe obrera i altres sectors del poble per les llibertats polítiques. La lluita per la democratització de la vida sindical era una imatge clara, inequívoca, de la lluita general per la llibertat d'associació.

Però la batalla contra el SEU — i contra el que el SEU significava — portava en germe quelcom de molt més profund, com es fa patent en el « Manifest per una Universitat Democràtica », document fundacional del SDEUB. Efectivament, aquest manifest era la consagració explícita d'un pressupòsit de tota la lluita anterior i posterior : que si els estudiants volen una organització pròpia autènticament representativa no és per mera aspiració a una representativitat formal, sinó per a tenir un instrument eficaç de transformació de la universitat i de la societat. Es molt important adonar-se d'això, doncs probablement la constant propaganda des de fa anys en favor d'un concepte polític i revolucionari del sindicat d'estudiants és un dels factors que expliquen l'envergadura de les actuals mobilitzacions entorn d'objectius més radicals. El manifest és a la vegada una declaració contra l'actual estat de la universitat espanyola producte del franquisme — amb tot el que suposa d'arcaisme, ineficàcia, obscurantisme i autoritarisme —, i contra el concepte tecnocràtic de la universitat capitalista en general. Els estudiants que menaren des del començament la lluita per les llibertats polítiques aspiraven des del primer moment a una politització de la universitat i, en particular, a fer incidir la lluita universitària sobre la realitat política general del país. La constatació que una autèntica reforma de la universitat només és possible després de trencar el poder de la oligarquia ha estat doncs un dels factors decisius de la politització dels estudiants. La impossibilitat de deslligar la problemàtica universitària de la social política és, d'altra banda, la base que fa que els objectius del moviment universitari, si mantenen les seves exigències últimes, resultin inabsorbibles per l'actual règim i per tot post-franquisme que eventualment pugui perpetuar per un temps el poder de l'oligarquia.

Però en els esdeveniments de l'actual curs acadèmic alguns nous elements venen a reforçar aquesta situació. En aquest curs han aparegut elements específicament nous : ocupacions de càtedres, boicot a determinats professors, crítica als mètodes i contingut de l'ensenyament ; en una paraula, el que els estudiants anomenen « lluita crítica ». El propòsit d'aquestes ratlles no és de fer una anàlisi conjuntural d'aquests esdeveniments, sinó tractar-ne d'esclarir les motivacions més bàsiques.

S'han produït una diversitat de situacions. En alguns casos, com en el del professor Verdú, les motivacions político-administratives semblen haver estat les més importants : es tractava de no tolerar que pogués fer-se efectiva una arbitrarietat més dels tribunals d'oposició — peça important de l'aparell de control i repressió del règim —, i d'impedir que s'imposés una vegada més el caciquisme d'en Pifarré. Però la dimensió « crítica » de l'episodi és també evident : es tractava d'oposar-se a una mida de control ideològic presa contra en Tamames. En altres casos, la motivació ha estat més directament ideològica — en els « judicis crítics » i ocupacions de càtedres. No obstant, poden observar-se en tots els casos uns elements comuns. En primer lloc, *un trencament pràctic i violent de la intangibilitat de les estructures establertes*. Fins ara s'havia proclamat un programa de reforma democràtica de la universitat, és a dir, de reforma a través de la qual — entre altres coses — els estudiants participarien en el govern de la universitat i el controlarien. Davant l'immobilisme prolongat, els estudiants abandonen les proclamacions i passen als actes, establint un control efectiu. Naturalment, no es tracta d'un control total, impossible mentre no hi hagi un canvi complet, sinó d'un control exemplar, que no té com objectiu la reforma efectiva de tot el sistema, sinó sobre tot la ruptura del principi mateix de la seva inviolabilitat. En segon lloc, i mitjançant els atacs als professors ineptes i fraudulents, *una impugnació a la vegada del sistema que permet a la inèpcia ocupar càtedres d'Universitat i del contingut ideològic dels ensenyaments*.

Els atacs no són atacs personals. La inèpcia i altres característiques personals són la sal i el pebre que realcen els defectes de conjunt. El caràcter grotesc que adopta l'ensenyament d'algunes disciplines en mans d'alguns professors no és més que el « revelador » d'uns ensenyaments o d'uns mètodes classistes i reaccionaris que impregnen moltes altres càtedres.

L'acció crítica dels estudiants ha de crear, i ha creat, un clima d'inquietud entre els rengs d'un professorat acostumat a la més beatífica de les paus i de les seguretats. Un món de sòlides parets vitalícies s'ha convertit en un habitacle insegur i trontollant. Un món de recíproques complicitats que permetia de dissimular la falta de preparació, de rigor científic i d'exigència crítica és posat en perill per una joventut que no aguanta més la farsa i posa al descobert, per sota seu, o bé la ideologia reaccionària de classe o bé un conformisme acrític i covard davant la dictadura franquista. Per això les accions dels estudiants, encara que només hagin estat « exemplars », han tingut efectes tan fulminants.

Es important observar que els professors no són criticats i fustigats només en funció d'esdeveniments polítics immediats, sinó també en funció dels seus pressupòsits i prejudicis ideològics. El nou nivell assolit per la lluita universitària al nostre país equival, doncs, a una extraordinària penetració *superstructural de la lluita de classes a la universitat*. Aquest aspecte de l'estat de coses a la universitat és fonamental, perquè indica que una gran part de les masses universitàries estan ja subjectivament preparades no sols, com fins ara, a jugar un paper de massa de maniobra dintre d'una perspectiva revolucionària a curt terme — és a dir, en la lluita per les llibertats polítiques —, sinó també a formar un dels fronts importants de la lluita anticapitalista al nostre país. Així és com nous i importants progressos de la politització dels estudiants estan contribuint a afermir el que el PCE i el PSUC han estat anomenant « aliança de les forces del treball i de la cultura », és a dir, el bloc històric decisiu de la nostra època pel pas al socialisme.

La convergència dels diferents sectors revolucionaris, però, no es fa mai de manera senzilla. Més amunt s'assenyalava la concordància molt evident que va existir entre la principal consigna mobilitzadora pels estudiants (« contra el SEU ») i el contingut de l'etapa contemporània de la lluita revolucionària general (lluita per les llibertats polítiques i, com a part essencial d'aquesta, contra els sindicats verticals). Després de l'enderrocament del SEU, els objectius del moviment universitari esdevenien molt més complexos. La constitució d'estructures autoorganitzatives (els Sindicats Democràtics i la lluita per la reforma democràtica de la universitat) troben grans dificultats enfront del poder feixista, durament repressiu, i abans d'assolir noves victòries importants en aquests terrenys, es busquen i s'obren nous camins que canalitzen l'energia revolucionària d'unes generacions d'estudiants cada vegada més àmpliament i radicalment polititzats.

Una situació tan complicada afavoreix l'aparició de corrents extremistes que tradueixen el « pathos » d'impaciència propi d'una politització recent en el marc d'una situació molt dinàmica. Aquests corrents són negatius — són extremistes — en la mida en què la set de victòries ràpides i « totals » els fa caure en actituds sectàries que redueixen la influència de masses dels plantejaments revolucionaris. Es oportú fer observar que les fortes mobilitzacions aconseguides durant els primers mesos d'aquest curs, a part de respondre a un fons polític altament radical, es motivaven directament sobre objectius universitaris molt concrets, és a dir, assimilables per una gran massa d'estudiants. També és oportú dir aquí que, per a consolidar-se dintre la universitat, el moviment necessita guanyar-se la part més gran possible

del professorat, i, per tant, al costat de la crítica, hauria d'oferir una sortida política positiva als professors susceptibles d'ésser guanyats. Els corrents al·ludits són igualment extremistes en què no són capaços de representar « el moviment en el seu conjunt », signe — com deia Marx al final del « Manifest Comunista » — de l'autèntic comunista. Ignorant o oblidant les limitacions que té la sola lluita universitària, l'extremisme universitari tendeix a sobrevalorar les seves possibilitats i a deixar de banda les demés forces. El front de la classe obrera té les seves exigències i els seus ritmes. El problema de la llibertat sindical, per exemple, que a la universitat pot semblar superat als ulls d'alguns (i que, de fet, malgrat el no reconeixement dels Sindicats Democràtics, ha perdut certament importància, perquè la llibertat d'acció a l'interior de les facultats i escoles és una realitat), segueix tenint entre els treballadors una urgència i actualitat aclaparadores. Sense oblidar, a més, les altres classes i capes aliades. Es un deure dels revolucionaris coordinar les exigències dels diferents fronts en una *estratègia única*, compatible naturalment amb l'autonomia i peculiaritats de cada front, sola manera d'apropar-se cap a la victòria. Comprendre la importància de l'estratègia és vital per al moviment universitari.

L'absència de perspectives revolucionàries pròximes a la majoria de països industrialitzats està fent que sovint els moviments universitaris acabin girant en el buit momentàniament i presentant grans fluctuacions i fins i tot símptomes de descomposició. I és que la universitat sola no pot fer la revolució. Al nostre país les perspectives revolucionàries no són llunyanes, i això dóna al moviment universitari uns punts de recolzament que no té a d'altres llocs. L'actual estat d'excepció no sols confirma que hi ha una situació pre-revolucionària, presagiant enfrontaments decisius de les masses populars amb el règim de l'oligarquia, sinó que pot contribuir a dissipar les il·lusions especulatives sobre l'enemic principal del moment.

La convergència real i pràctica de les forces de la cultura (de les quals els estudiants formen l'avantguarda més combativa) amb les forces del treball, que ja és parcialment un fet al nostre país des de fa anys, i que sens dubte es reforçarà ara amb la necessària resistència davant l'estat d'excepció, només es consolidarà i s'aprofundirà en la mida en que hi hagi un esforç per a superar la immaduresa del jove moviment universitari i que aquest sigui capaç de penetrar-se no sols de la teoria abstracta del socialisme, sinó també de la seva intel·ligència política i estratègica.

Març 1969.

LA MORT D'UN GRAN PATRIOTA

Quan els lectors catalans van saber, per una breu notícia de premsa, que l'Abat Escarré havia arribat a Barcelona el dia 14 d'octubre per ingressar en una clínica, van comprendre de seguida que, si les autoritats l'havien deixat venir, no seria pas per gaudir gaire temps el retorn a la pàtria. En efecte, durant els escassos set dies transcorreguts des de la seva arribada fins a la seva mort, s'estengué ràpidament la notícia de la greu malaltia que patia l'Abat.

La desaparició de dom Aureli M. Escarré ha significat una pèrdua autèntica per a Catalunya. L'Abat s'havia convertit en un veritable símbol de la lluita democràtica i fou un patriota que, conscient de l'autoritat que li conferia el propi càrrec eclesiàstic, no havia volgut callar davant les injustícies, les vexacions, les opressions de tota mena que la Dictadura infligeix al poble de Catalunya i a tots els pobles d'Espanya. Durant el temps en què estigué al capdavant de l'Abadia de Montserrat, especialment en els últims anys, les intervencions de dom Aureli tant en assumptes eclesiàstics com en qüestions de política general estaven inspirades en profunds sentiments democràtics, que ell arrelava en les seves conviccions cristianes. La seva intervenció a favor dels presos polítics de Burgos, per exemple, fou ben significativa i es deu en gran part a ell que els no creients fossin eximts d'assistir als actes religiosos del penal. Tothom recorda, també, les declaracions al diari « Le Monde » el dia 13 novembre 1963 (vegeu « Nous Horitzons » núm. 4, quart trimestre 1964), tan falsejadament presentades a l'opinió pública espanyola pels « serveis informatius » a sou del senyor Fraga. Precisament aquestes declaracions foren el pretext adduït davant el Vaticà per les autoritats franquistes a fi d'allunyar del país un eclesiàstic tan poc dòcil a les seves orientacions. Com que fa tres anys la situació catòlica era molt diferent de l'actual — en què s'ha estès el moviment protestatari dels clergues i comencen a sentir-se moltes veus de bisbes « discrepans » —, el Vaticà, una vegada més, es va sotmetre

a la voluntat feixista i va decretar l'exili de l'Abat Escarré.

El poble català, però, no havia oblidat dom Aureli. I ho va demostrar a bastament tant el dia del trasllat de les despulles a Montserrat com el matí dels funerals celebrats al Monestir.

El primer d'aquests actes tingué lloc el vespre del dia 22. Les autoritats governatives no pogueren impedir la publicació en la premsa de les esqueles que convocaven a l'acte del trasllat del cadàver. Milers de ciutadans barcelonins i de les comarques pròximes es van congregar al llarg dels carrers per on havia de passar el fèretre. Els qui hi érem vam poder veure que, en lloc de policia governativa, hi havia molta guàrdia municipal — a peu o motoritzada —, així com un destacament de la Policia Muntada Municipal en uniforme de gala! La pretensió de les autoritats, vist que no podien evitar la manifestació popular, era evident: convertir l'acte en un « duelo oficial », una « sentida manifestación ciudadana ». La jugada, però, els va sortir malament. Al portal del Convent del carrer Anglí, on hi havia la capella ardent, un grup d'amics de l'Abat desaparegut, tots ells coneguts per la seva significació democràtica, van decidir portar el fèretre sobre les espatlles fins a la plaça de Sarrià. Els funcionaris municipals ho volgueren impedir provant d'arrabassar-los la caixa a la força i alguns policies van pegar els qui anaven al davant. Però la indignació del públic no es féu esperar i la pinya de portadors esdevingué espessa. La policia hagué de desistir, no sense que els municipals amb cavall, « l'escorta » (!), intentessin llançar els animals contra la multitud: algun d'ells es va treure i tot el sabre...

Durant tot el trajecte s'alternaren els himnes religiosos amb els cants civils (**L'emigrant, Tots junts vencerem**), i entre el voleiar dels mocadors sonaven els crits: « Escarré, Escarré », « Llibertat, llibertat », « Visca Catalunya »... El cotxe marxà, finalment, cap a Montserrat, seguit

per una comitiva d'automòbils, respectuosament saludada en cada poble del trajecte.

A Barcelona, a la plaça de Sarrià, restaren unes dues mil persones, amb abundància de gent jove. Molts van seure a terra cantant cançons universitàries i fent els tres trucs « ta-ta-tà » que volen dir « llibertat ». Aleshores va fer presència la policia armada carregant contra els manifestants. En van detenir alguns.

El dijous següent, dia 24 d'octubre, tingueren lloc els funerals a Montserrat. L'assistència — era un matí de dia feiner — va ser nombrosa i es calcula que unes tres mil persones omplien l'església i part de l'atri, on hi havia instal·lats els altaveus. La comunitat benedictina va saber estar a l'altura de les circumstàncies. L'entrada a la capella ardent n'era una prova : hi havia col·locades de manera ben visible les corones enviades per organitzacions democràtiques del signe més divers : Comissió Obrera Nacional de Catalunya, Ex-Presos de Burgos, Presidència de la Generalitat, Unió Democràtica de Catalunya, Front Nacional de Catalunya i empreses particulars.

L'Abat Just pronuncià l'oració fúnebre que els nostres lectors ja deuen conèixer, car ha estat divulgada en fulletó de gran tiratge i per les revistes « Serra d'Or », « Oriflama », etc., i « Cuadernos para el Diálogo » en traducció castellana. L'oració, a més de ser un model de sobrietat — sempre benvinguda en aquests temps de grandiloqüència i demagogia oficials —, conté alguns punts molt importants. En primer lloc, dom Cassià M. Just es disculpà, en nom de la comunitat benedictina, de no haver prestat un suport més decidit a l'Abat Escarré en els moments difícils ; en segon lloc, deixà ben clar que la marxa a Itàlia no es degué de cap manera a motius de salut ; i en tercer lloc s'afirmà seguidor de l'obra de l'Abat Escarré. En aquest sentit, la conducta de l'Abat Just, en aquests últims mesos particularment, ha demostrat ser la d'un digne successor de l'eclesiàstic desaparegut.

A la sortida de l'ofici funeral, es cantaren novament diversos himnes. Cal remarcar que, per primera vegada des de l'any 39, es pogué escoltar públicament **Els Segadors**. Els visques a Catalunya, a l'Abat i a la llibertat, foren l'expressió del clima altament carregat que respiràvem. S'organitzaren, també, alguns mitings espontanis : en un d'ells, el canonge malagueny J.M. González Ruiz, parlant en català, s'adreçà a un centenar de persones i posà en relleu, en nom dels espanyols no catalans, la significació que per a ell tenien les manifestacions de simpatia envers l'Abat Escarré. En cap moment la policia no gosà intervenir.

Les jornades dels dies 22 i 24 d'octubre, doncs, motivades per un fet ben luctuós per a Catalunya, tingueren també una significació política : el poble català estava en deute amb l'home que acabava de morir i volgué tributar-li un darrer homenatge. Certament, no en podem pas extreure unes conclusions unilateralment optimistes : seria ingenu de fer-ho, car l'actitud més hàbil per a les autoritats franquistes, tractant-se de la mort d'una jerarquia eclesiàstica, era precisament la del « deixar fer ». La veritat és, però, que si van « deixar fer » fou a contracor. Il també és veritat que la unanimitat demostrada per tots els catalans que van ser a Sarrià i a Montserrat no és pas una cosa que s'oblidi fàcilment. En aquest sentit, doncs, aquesta experiència ha significat un enfortiment de la unitat antifranquista i cal que la tinguem present de cara a la lluita futura. D'altra banda, l'exemple de l'Abat Escarré, havent estat recollit per l'Abat Just, fa concebre grans esperances en la prossecució de la via que una part de l'Església ha emprès distanciant-se cada vegada més del Règim. Tot plegat són símptomes esperançadors en la lluita per un règim de llibertats democràtiques i de signe clarament progressista.

Aquell gran patriota que fou l'Abat Escarré estaria content de veure que la seva llavor no ha caigut en terreny estèril.

EN L'ENTERRAMENT DE L'ABAT ESCARRE

Adéu-siau, Abat,
abat dels perseguits.
Avui he vist que no éreu record,
que no éreu una ombra esfumada,
sinó clam.
M'ho han dit les cançons,
les veus i els crits,
els mocadors blancs al cel de Sarrià,
coloms nocturns
en el darrer comiat.
No era record
sinó unànime desig
d'acomplir el que estimàveu.
Adéu-siau, Abat,
profeta d'un poble,
en vós obligat a callar,
en vós humiliat,
en vós vençut,
en vós amortallat fins a la mentida.
Aquells milers de gorges
ennuegades pel dolòr
no han volgut callar, avui.
Han volgut dir que eren amb vós,
han volgut sentir-se prop vostre
com haurien volgut tres anys enrera.
Llavors
l'espasa i el bàcul es van agermanar
— una vegada més! —
per abraonar-se contra un home
que clamava en el desert més desolat
de la història,
aquest desert nostre
fet més desert
amb la mort que us han donat.
Adéu-siau, Abat,
flagel.lador del temple,
seguirem enllà el vostre camí
Creients del cel,
creients de la terra,
Creients del cel, creients de la terra,
a tots ens uneix el vostre exemple,
a tots ens mou el mateix combat.

22 d'octubre de 1968.

« ...ALS SOLDATS, SUB-OFFICIALS, OFICIALS I CAPS... »

« ... La camarilla dels « durs » (ultres del poder) volen fer creure al poble que ha estat l'Exèrcit el qui ha exigut la imposició de l'actual estat d'excepció.

« Nosaltres diem que és mentida, que ha estat un grupet de generals : Carrero Blanco, Camilo, Iniesta, els Garcia Rebull, el feixista de la nostra Regió Militar, Perez Viñeta, els qui tracten d'implicar tot l'Exèrcit en la defensa de la Dictadura, que s'ensorra davant l'empenta de la lluita dels obrers, estudiants, camperols i demòcrates... »

« ... Els comunistes creiem que la majoria de l'Exèrcit comprén que no pot ser un instrument d'opressió, arbitràriament utilitzat contra la voluntat de la majoria dels espanyols, que no ha de ser una força de policia destinada a reprimir eis qui no pensin igual que el Govern... »

« ... Considerem neccessari que Espanya posseeixi un Exèrcit nacional destinat a la defensa de les seves fronteres, en el qual la joventut consideri un honor i un deure el servir. Un Exèrcit amb una doctrina militar pròpia, basada en l'interès i la independència nacional, que no rebi ordres estranyes, que compti amb el respecte i el recolzament popular. Un Exèrcit capaç de formar un sol cos i una sola ànima amb el Poble si la nació és amenaçada per un enemic exterior... »

(D'una fulla del Comite Comarcal de Badalona del P.S.U. de Catalunya.)

EL CATALA : NO ES LLENGUA DE LA CLASSE OBRERA ?

Mai no serà prou subratllada la importància de la lluita universitària en els moments actuals. La combativitat i la radicalització dels estudiants catalans i de la resta d'Espanya no solament deixen preveure una acceleració en el procés de liquidació de la Dictadura i la consegüent implantació d'un règim democràtic, en la marxa cap al socialisme, sinó que són la prova més vistent que les Forces de la Cultura tenen — i el tindran cada vegada més — un paper fonamental en l'aliança amb el proletariat. Això no vol pas dir que aquestes lluites es produeixin sense tensions internes : així, en alguns nuclis dirigents universitaris es parteix de plantejaments polítics molt radicals — a vegades només verbalistes — que en algunes ocasions entrebanquen la unitat de les forces democràtiques.

Una de les fonts de confusió — i no pas la més poc important — en què s'inspiren alguns d'aquests nuclis extremistes és de considerar la cultura catalana *en bloc* com una « cultura burgesa » i, per tant, rebutjable sense discussió. Això és greu en universitaris de qui caldria esperar una actitud més conscient ; al capdavant no fan sinó adoptar el pitjor mètode per a resoldre un problema : el de prescindir-ne, ignorar-lo. Car el problema nacional català *hi* és, no és cap invent, malgrat que la persistència i la intensitat de la persecució feixista contra la cultura catalana hagin fet pensar que un simple *diktat* podia esborrar-lo del mapa.

?Caldrà recordar, una vegada més, que per a un marxista és axiomàtic el dret de les nacionalitats a disposar d'elles mateixes? ?Que l'autodeterminació és una conseqüència política necessària per a *tota* nació oprimida, inclús en el cas que aquesta nació no sigui *uniformement* oprimida? Ja sabem que aquestes preguntes no són sempre contestades afirmativament per certs nuclis pretesament marxistes, els quals, però, amb la seva incomprensió només demostren que el seu marxisme és ben precari.

Si hi ha incomprensió respecte al significat de la lluita nacional, respecte al marc en què cal plantejar les reivindicacions nacional-culturals catalanes, no ens ha d'estranyar que la política lingüística seguida avui a la Universitat — on alguns d'aquests nuclis esquerrans tenen un gran prestigi per l'encert dels seus plantejaments en altres ordres — sigui confusionària i artificial. Des de fa algun temps, a la Universitat el català és « prohibit » en assemblees públiques, i si algú gosa fer una intervenció en la nostra llengua, alguna veu demanarà : « *en castellano, en castellano!* » Es ben bé una ironia : els franquistes, que l'any 1952 es veieren obligats a retirar de la Universitat l'últim rètol ordenant el « *Habla el idioma del imperio* », estan obtenint, de retruc, un èxit en la seva política assimilacionista, èxit que els és servit, en

alguns casos, pels enemics més irreductibles del sistema, pels defensors més « purs » de la revolució !

Per a un autèntic demòcrata, incloent-nos naturalment els comunistes, la cooficialitat del català i del castellà, a Catalunya, és un requisit bàsic del restabliment de la democràcia a les terres espanyoles : « L'idioma català és, el mateix que el castellà, llengua oficial a Catalunya », deia l'article 2 n. de l'Estatut, derogat per Franco, en contra d'una voluntat massivament expressada en el plebiscit del 31. Certament, no podem pas negar que amb trenta anys la situació ha canviat prou com per no enlluernar-nos amb « solucions històriques ». Es més : la política que apliquem avui sempre ha de tenir una certa conformació amb la política que aplicarem demà, cal tenir en compte, doncs, els objectius finals. Vol dir això que — contràriament al que opinem els comunistes que continuem considerant justa la cooficialitat idiomàtica — l'encert polític, en el pla lingüístic, estigui de part dels « purs » ? Examinem-ho.

TRES HIPOTESIS :

Des de la perspectiva actual, podem preveure tres hipòtesis en el nostre futur lingüístic : a) que la situació present (convivència de dues « comunitats » lingüístiques d'importància equiparable) s'estabilitzi ; b) que el català guanyi *voluntàriament* posicions, cada vegada més, entre els castellanòfons (així el castellà esdevindria una segona llengua, és a dir, llengua de relació amb la resta dels espanyols, mentre que el català seria el vehicle normal de cultura de tots els catalans) ; c) que el castellà avanci, també *voluntàriament*, dins la comunitat autòctona (el vehicle normal de cultura seria el castellà, mentre que el català passaria a una situació minoritària i *patoisante*, de manera semblant com el francès ha postergat el català al Rosselló).

Tothom que tingui ulls per a veure-hi i orelles per a entendre-hi, convindrà que la hipòtesi c és, de moment, impensable. Acceptem, però, que les tres hipòtesis siguin viables : fins a quin punt ha d'actuar la previsió com a factor de la política actual? Car, una política com la que apliquen certs esquerrans « purs » només es justifica si considera com a inevitable la hipòtesi c. Doncs bé, cal afirmar clarament que el camí escollit per a arribar-hi no és pas el més curt. En el cas improbable que el « paradís lingüístic » fos realitzable, el seu profeta hauria d'actuar amb plena consciència de les condicions en què el canvi ha de produir-se. I si creu que aplicant una política de coacció i postergament del català, accelerarà el procés que ell creu ineluctable, està equivocat : no aconseguirà altra cosa aprofitarà, d'una banda, a la burgesia catalana — la qual podrà atreure's còmodament amplis sectors obrers i camperols catalans — i, de l'altra, a simplismes nacionalistes-centralistes per a captar les simpaties d'extensos sectors de la comunitat castellanòfona. En resum, l'esmentat « revolucionari » es trobarà amb una situació social molt més difícil que l'actual...

Si algú creu, seriosament, que això de la simplificació lingüística és un « axioma revolucionari » i que la hipòtesi c és l'única desitjable per a resoldre el cas català, faria bé de seguir en aquest punt els ensenyaments de Stalin : « Seria erroni de pensar que la supressió de les diferències nacionals i l'extinció de les llengües nacionals es produiran tot seguit després de la derrota de l'imperialisme mundial, d'un cop, sota forma, per dir-ho així, d'un

decret de dalt (...) La política d'assimilació és absolutament exclosa de l'arsenal del marxisme-leninisme. » (*Le marxisme et la question nationale*, Ed. Sociales, 1953, pàg. 324.) Es a dir, el mateix Stalin — que, per cert, s'encaterinava amb les « hibridacions » que segons ell donarien lloc a una llengua única universal, després del triomf del comunisme — ho veia clar, perquè era conscient d'un fet històric que els sociòlegs i lingüistes coneixen prou bé i que els nostres « revolucionaris » ignoren alegrement : « les nacions i les llengües es distingeixen per una estabilitat excepcional i una força de resistència colossal a la política d'assimilació » (*ibidem*).

Què en fem, doncs, del català? Certament, en algunes situacions, *de moment* i mentre les circumstàncies no ho permetin, sembla necessari l'ús exclusiu del castellà. Pensem, per exemple, en una assemblea d'obrers de la construcció, en què la gran majoria de treballadors són immigrants, molts dels quals fa poc temps que viuen a Catalunya i alguns han anat a raure a *ghettos* on no es parla el català. És comprensible, doncs, que mentre, aquests obrers no disposin de mitjans normals per a aprendre la nostra llengua, el castellà, la llengua que entenen tots, sigui la usual (1). Aquest ús exclusiu del castellà ja es fa més difícil d'acceptar en sectors com el ram tèxtil, en què la majoria de treballadors són catalanòfons o entenen perfectament la nostra llengua. Tanmateix, podem arribar a comprendre que en assemblees públiques del tèxtil i amb el fi pràctic de facilitar el diàleg amb una minoria de treballadors que no entenen el català, *de moment*, també es facin en castellà. Això, que és justificable en les assemblees — amb assistència d'obrers de molt baix nivell cultural, recentment arribats, etc. —, ja no ho és en les reunions de dirigents de Comissions Obreres : un dirigent té el deure d'entendre el català, com a mínim, i ha de donar exemple manifestant que cadascú s'expressi en la llengua que vulgui. Així ho fan constantment la majoria de dirigents de comissions obreres i així ho creu i ho practica la Comissió Obrera Nacional de Catalunya.

Veiem, doncs, que dintre la classe obrera — que no és *tota* castellanòfona com imaginem certs « simplificadors » — l'ús del català es presenta condicionat per unes circumstàncies *momentàniament* desfavorables, les quals fan que en les reunions massives el castellà sigui generalment la llengua única. Ara : el que és comprensible en les actuals condicions de la classe obrera — mancada d'ensenyament a tots nivells i impossibilitada d'aprendre català — (2), no ho és pas a la Universitat. Per què?

A la Universitat de Barcelona, l'alumnat és majoritàriament catalanòfon. Una simple aplicació del joc democràtic exigeix, d'entrada, l'acceptació del català com a vehicle normal d'expressió : així ho afirmen, en una pràctica freqüent, els editors del full « Universitat », òrgan dels estudiants del P.S.U. de Catalunya. Això no significa que la minoria castellanòfona no tingui el dret d'expressar-se en la seva llengua habitual, al contrari : cadascú s'ha de poder expressar lliurement en la llengua que prefereixi. Aquest, i no altre, és el quadre real a la Universitat i tots els estudiants progressistes n'haurien de treure les conseqüències justes en ordre a la convivència lingüístico-cultural.

(1) Diem « entendre » i no « parlar » una llengua, perquè entre dues llengües pròximes la comprensió oral sol precedir a bastant de distància la parla de l'altra llengua.

(2) Un dels gestos més emotius realitzats per centenars d'obrers immigrants des de fa alguns anys és el sacrifici que demostren assistint a cursos de català, generalment al vespre, després d'una jornada laboral. L'interès que tenen aquests immigrants a aprendre la nostra llengua — malgrat que les pressions polítiques són en sentit contrari — és la confirmació d'una tendència incompatible amb la hipòtesi c.

Però, contràriament al que caldria esperar, la lliure convivència lingüística no és portada a les seves últimes conseqüències dintre la Universitat i es produeix una postergació del català. Quins arguments addueixen els neosimilistes ?

L'ARGUMENT DE LA DEFERENCIA

El primer argument és el fet de l'existència, dintre la minoria castellano-fona, d'un grup nodrit d'estudiants procedents d'indrets d'Espanya on no es parla el català. El cas és que aquests estudiants no són gaires i, a més, essent persones que durant el batxillerat han hagut d'aprendre altres llengües, estan en condicions de comprendre el català, en un lapse de temps molt breu. Normalment, un estudiant natural d'Aragó o de Castella que ve a viure a Catalunya, *si no adopta una actitud negativa envers la comunitat que l'acull* (és a dir, l'actitud que s'adopta servint-se dels ressorts xovinistes imperia-listes), està en condicions d'entendre perfectament el català als sis mesos o a l'any de conviure amb els estudiants catalans, i si s'esforça una mica aquest lapse pot ésser encara molt més reduït i inclús arribarà a parlar el català (encara que això últim depèn més aviat de condicions psicològiques que d'actituds morals). El que cal denunciar aquí, insisteixo, és el fet que en molts casos de *manifesta no-comprensió del català* funcionen, conscientment o inconscientment, aquells ressorts negatius que impedeixen l'aprenentatge de la nova llengua en l'individu. En altres paraules, és molt probable que un falangista, un integrista, etc., procedent de Burgos o Valladolid (i més si és fill de militar o altre tipus de funcionari mitjà), *tingui dificultats reals* per a aprendre el català : ara, l'origen, conscient o inconscient, d'aquestes dificultats està en la manca de disposició favorable a la cultura catalana.

?Podem posar en el mateix nivell l'estudiant castellà que al cap d'un any de conviure amb catalans afirma no entendre la nostra llengua i el peó andalús que des del primer dia d'arribar ha anat a parar en un *ghetto* d'immigrants del seu poble i no ha pogut aprendre el català? Evidentment, no. En el primer cas funciona una actitud negativa, al capdavant, *antidemocràtica*, i en el segon cas aquest actitud és absent. Suposo que, en aquest cas, fins el més radical dels « simplificadors » convindrà amb nosaltres que és un abús antidemocràtic prendre seriosament el problema personal d'un jove reaccionari. Es més : els estudiants demòcrates farien un bon servei a la Universitat i a la lluita estudiantil si es proposaven de clarificar amb tacte aquesta situació.

Un cas més delicat és, en canvi, el dels estdiants naturals de terres castellanques que fa molt poc temps que són a Barcelona. Hem de reconèixer que els que es troben en aquesta situació són una petita minoria. Precisament per això, si les seves conviccions són realment democràtiques, haurien de donar exemple manifestant als companys catalans que no es facin problema de la seva provisional inferioritat (només sentint parlar una llengua s'aprèn). De fet, són molts els qui ho fan i donen prova amb això que la convivència de les dues llengües és possible.

L'ARGUMENT PRACTIC

L'altre argument que sol donar algun « simplificador » per al postergament del català és el següent : com que tots els catalans hem rebut l'ensenyament en castellà, és un fet que un català s'expressa amb força correcció en

castellà ; per tant, per què « complicar-ho » usant en la propaganda o els mítings les dues llengües ? La primera part de l'argument és certa, bé que hi caldrien alguns matisos, però no em sembla una raó suficient per a treure'n una conclusió tan dràstica. A menys que vulguem acceptar com a raó la raó de la victòria franquista : particularment, no considero « legitimats per la història », ni els consideraré mai, els Decrets feixistes derogant l'Estatut, abolint el català en l'ensenyament, suprimint la Universitat Autònoma bilingüe, etc. I em costa d'imaginar que un autèntic demòcrata — i no cal dir un socialista ! — pugui donar la seva benedicció a un acte de força franquista i a una situació opressiva per al normal desenvolupament de la cultura catalana, per més « irreversibles » que siguin les situacions històriques. Si algú, després de reflexionar-hi una mica, continua acceptant aquest argument pràctic, es desqualifica automàticament com a demòcrata i socialista.

L'ARGUMENT « PROGRESSISTA »

El tercer argument és més nou — i una mica més perillós. « El castellà és la llengua de la classe obrera » diuen alguns ; « ergo, els estudiants socialistes han de parlar en castellà ». Aquest argument és perillós, precisament per la seva « puresa » revolucionària. Ara, sota l'aparent puresa, hi ha una falsedat i una confusió.

En primer lloc, és fals que el proletariat en bloc sigui castellanòfon. Ja ho hem dit abans i no crec que aquest fet ens pugui ser desmentit. Per desgràcia, no hi ha estadístiques completes sobre la qüestió. Ara, en un estudi de l'any 1967 fet en una ciutat d'immigració forta i recent com és Mataró, es destaca que en les zones suburbials (immigratòries), on el 84 % dels qui hi viuen són obrers, la població adulta que « parla normalment el castellà » és el 81 % ; tanmateix, cal suposar que aquest percentatge inclou un bon nombre de persones que entenen perfectament el català, dels quals n'hi deu haver bastants de bilingües. Això no és una suposició gratuïta : és l'aplicació d'una tendència normal en tota societat d'alluvió i que a Catalunya es compleix des del començament de les grans onades immigratòries. D'altra banda, a les zones velles de la ciutat, pràcticament catalanòfones, el percentatge d'obriers que hi viuen no és pas menyestimable : un 37 %. Si aquests són els resultats en un dels centres industrials més poc preparats per a integrar els immigrants — els quals s'integren molt més fàcilment a les zones rurals —, podem concloure :

- 1) El percentatge d'obriers que saben català (catalanòfons, bilingües, o que no parlen el català però l'entenen) deu ésser força superior al percentatge d'obriers de parla *exclusivament* castellana.
- 2) El nucli d'obriers castellanòfons que no entenen el català queda concentrat segurament en el peonatge.

Però és que aquesta actitud aparentment « pura » d'alguns socialistes és també confusionària. Encara que els fets no fossin així i resultés pràcticament castellanòfon tot el proletariat, això no justificaria tampoc el bandejament del català a la Universitat. I a totes les raons que hem adduït caldra afegir encara aquestes dues : primerament, hi ha altres classes i capes socials aliades del proletariat que són catalanòfones (pensem en els camperols, en els nombrosos professionals que cada dia se separen més dels interessos de la burgesia, etc.) ; segonament — i això és important — *negar al proletariat la possibilitat pràctica d'integrar-se plenament a la societat*

catalana (impedint, entre d'altres coses, que compregui la necessitat d'aprendre català, de fer-se seva la cultura catalana, a fi de poder « erigir-se en classe dirigent de la nació) s'està portant a terme una intolerable discriminació. En efecte, si els dirigents socialistes poden ésser catalanòfons o bilingües i la massa només pot ésser castellanòfona, aleshores, qui no veu en això una discriminació?

A part tractar-se d'una posició que va contra corrent — en tot país i en tot moment la massa tendeix a imitar els dirigents —, les víctimes d'aquesta discriminació difícilment poden agrair als seus « dirigents » que els hagin volgut fer el « gran favor » de no facilitar-los l'entrada en una col·lectivitat on l'ús del català és *general*, perquè es tracta d'un *vehicle de cultura*, i, per tant, de *promoció social*. Per fer una caricatura del que aquesta discriminació significa pensem, per exemple, el que representaria a Zuric, on quasi tots els obrers són italians o espanyols, que algun sindicalista proposés als obrers que no acceptessin l'alemany « perquè no és la llengua del proletariat »: com a mínim, aquest dirigent sortiria amb la cua entre cames...

Per acabar, diguem alguna cosa dels orígens psicològics de l'actitud que venim comentant. Certament és impossible de donar un quadre complet: no és aquest el moment ni el lloc per a fer-ho. Ara: voldríem tipificar una motivació bastant freqüent, i és la que sorgeix del fet que molts universitaris són fills de l'alta o mitjana burgesia catalana, que sol ésser catalanòfona; alguns senten la necessitat de fer-se perdonar el pecat d'origen « afalagant » els oprimits, que el papà explota. Un d'aquests mecanismes d'afalac és « adoptar » el comportament extern dels oprimits, i com que *avui* una gran part dels obrers, sobretot en els nivells inferiors, són castellanòfons, adopten el castellà. I encara més: si el progressista és « verbal-revolucionari » sentirà més interessat pels obrers « no integrats al sistema » (*Lumpenproletariat*, peonatge, etc., generalment de llengua castellana) que pels obrers « venuts a la burgesia », els « integrats al sistema » (obriers qualificats, generalment de llengua catalana o bilingües).

CONCLUSIONS

Aquesta és la situació i no altra. Per això els dirigents estudiantils més conscients, els autènticament revolucionaris, farien bé de no tolerar confusions com els que acabem de desemmascarar, clarificar entre els qui prenen actituds discriminatòries de bona fe, a fi i efecte de guanyar-los per a la lluita per una cultura catalana popular, i restaurar des d'ara, com una contribució realment democràtica, la paritat pública i acadèmica a la Universitat de les llengües catalana i castellana: que cadascú escolleixi la llengua que vulgui, en llibertat i sense fer-ne cap problema. Així, evitarem l'extensió d'un virus que en els seus resultats es mostra clarament reaccionari, car només serveix, a la llarga, per a enfrontar dos sectors de la classe obrera.

Al capdavall, perquè el problema de la immigració no sigui un factor de divisió dins la classe obrera, només pot plantejar-se en la perspectiva dels immigrants a la societat catalana. El funcionament bàsic d'aquest procés ens ha estat recordat pel company Rafael Vidiella: « Un bon tracte de solidaritat i fraternitat dels obrers catalans i catalanitzats (...) envers els immigrants — aquest bon tracte és tradicional entre els proletaris — ha fet i farà sempre que la gran majoria d'immigrants adoptin el tarannà, la llengua i la cultura de casa nostra, i acabin per sentir-se catalans i estimar Catalunya. » (« Nous Horitzons », núm. 9, primer trim. 1967.)

La pregunta que ens hem posat, doncs, només pot ésser contestada en un sentit : el català és *també* llengua de la classe obrera, encara que provisionalment molts obrers no estinguin en condicions de saber-ho. I això perquè el proletariat no pot deixar de fer seva cap reivindicació nacional, car ha d'esdevenir « ell mateix la nació » : fent això, el proletariat « és encara per tant nacional, bé que de cap manera en el sentit burgès del mot » (*Manifest del Partit Comunista*, cap. II). O si ho voleu en paraules d'un altre text clàssic, aquest potser no tan desprestigiats als ulls de certs extremistes : « El comunista, que és internacionalista, pot ésser al mateix temps patriota ? Nosaltres pensem que no solament ho pot ésser, sinó que ho deu ésser. Són les condicions històriques que determinen el contingut concret del patriotisme. Hi ha el nostre patriotisme i hi ha el « patriotisme » dels agressors japonesos i el de Hitler, al qual els comunistes s'han d'oposar resoludament. » (Mao Tse-tung, « El paper del Partit Comunista Xinès en la guerra nacional ».)

En definitiva, cal no oblidar on es troba el nostre enemic principal. I si hi ha alguns sectors de la burgesia catalana que comencen « a tenir-ne prou », a estar satisfets amb les « concessions » que el Règim va fent a certes manifestacions de la cultura catalana, els comunistes i tots els autèntics demòcrates han de denunciar una vegada més la maniobra en el doble sentit :

a) La burgesia catalana *no* pot representar tot el poble i els únics aspectes de la cultura catalana que en definitiva li interessin són els retrògrads ; la missió dels demòcrates és arrabassar aquesta cultura del monopoli que la burgesia pretén.

b) La llibertat per a la llengua i la cultura catalana, els drets nacionals de Catalunya, només poden ésser satisfets amb una democràcia social i econòmica que culmini en el socialisme.

ELS TORTURATS DENUNCIEN

FARIÑAS : Va declarar durant quatre dies, en peu i amanellat. El van apallisar contínuament, primer amb els punys i després amb una porra de goma. Va estar 22 dies a la Jefatura i va fer la vaga de la fam durant tres dies; té el ventre inflat, el pit i els testículs morats. L'interrogatori el menaven Peña i altres.

FEDERICO OLIVE : Ha estat ja quatorze anys empresonat; l'han tingut quatre dies a peu dret, amanellat i pegant-li contínuament cops de puny. Té més de 50 anys.

JOSE LUIS LOPEZ BULLA : Va declarar durant 32 hores a peu dret i amanellat. Li van fer « la cigonya » — mans amanellades per davall de les natges, el cos plegat en quatre —; el baixaven als calabossos dues hores al migdia i dues horas cap al tard i li deixaven les manelles posades. Només li donaven per tot menjar un « sandvitx » al matí i un altre a la tarda, i la darrera pallissa li fou administrada per l'agent Cesar per obligar-lo a pagar tots els « sandvitxos » consumits — 230 pessetes.

ADORACION CARRERA GUIL : Ha estat dues vegades detinguda; la primera va estar vuit dies a Jefatura sense ésser interrogada; la segona vegada hi va estar dotze dies, va declarar durant 51 hores, sempre a peu dret. Durant 30 hores seguides la van obligar a mantindre's dreta i de cara a la paret; va estar dotze hores seguides amanellada amb les mans a l'esquena. Li van pegar contínuament cops de puny a l'estòmac, un d'ells tan fort que la tombà per terra. A més de les bofetades i cops diversos a tot el cos, un dels policies li donà un fort cop de puny a l'orella esquerra. L'interrogatori el menava el policia José Luis Andrés. El metge de la Presó, quan es feu visitar per ell, diagnòsticà que tenia l'estomac molt caigut i que havia de posar-se en mans d'un especialista, però es negà a admetre que fos a conseqüència dels cops rebuts durant els interrogatoris.

I així, Arbolí : Angel Abad, Jesus Gondra, Francisco Santos Sanchez, Leandro Colomer Calsina, Enrique Armada Cervera, José Maria Corbella Martinez, Manuel Lopez Rodriguez, Antonio Garcia Castillo, Ramon Morales Moraco, Antonio Rodriguez Avellaneda i més de cent detinguts a la « Modelo ».

TEMES SOBRE EL SOCIALISME

Algunes reflexions entorn d'una lectura de
« La lucha por el Socialismo, hoy ».

La filosofia marxista, o sigui el materialisme dialèctic i el materialisme històric, constitueixen els fonaments del comunisme científic i la base teòrica dels partits comunistes. Als revolucionaris no els és permès de substituir la teoria de la lluita de classes, que possibilita conèixer i aprofundir la natura i les lleis del seu desenvolupament, per la utopia. Fou la ciència marxista enriquida per Lenin la que menà, precisament, a la victòria el partit dels bolxevics, instaurant el primer Estat socialista al món.

Compenetrar-se amb la teoria marxista-leninista en aquesta excepcional i esplendorosa època de transició del capitalisme al socialisme és una necessitat per a tots aquells que malden i es desvetllen per l'establiment d'una societat més justa i humana. Teoria imprescindible en tant que guia; però « **todo eso y nada más que eso: un guía** », com remarca el camarada Santiago Carrillo en el treball intítulat « **La lucha por el socialismo hoy** ».

Les lluites d'alliberació nacional i reivindicatives d'aquests darrers anys, junt a la impugnació de la societat capitalista per considerables capes de la població influenciades per les idees del socialisme, són un fet incontrovertible. Tota vegada, no podem deixar de reconèixer que, sovint, aquestes idees prenen formes absurdes, producte de l'espontaneïtat i la confusió.

Com molt bé es diu en l'opuscle esmentat, « **... les noves generacions influenciades pel socialisme no es limiten a constatar aquella realitat; — la transició del capitalisme al socialisme, la transició des d'una revolució industrial a la nova revolució científica i tècnica — saben també que els canvis i les transformacions que la vida experimenta, depenen precisament d'allò que es faci, d'allò que fan els homes...** » El concepte de « crítica despietada de tot el que existeix », que el propi Marx emprà en algun dels seus primers articles, no ens pot estranyar que sigui compartit per una bona part de la joventut. La combativitat d'aquesta, la complexitat dels problemes que tenim davant

nostre i la manca, sovint, d'una direcció capaç d'orientar-la i comprendre-la, no poden deixar de tenir-se en compte.

Per això, tot i les imperfeccions, és evident que una gran massa de la joventut constitueix objectivament una força revolucionària, amb mètodes i iniciatives pròpies que no podem desconèixer. Aquest combat és a l'ensem conseqüent amb la tradició del propòsit noble i coratjós que sempre ha tingut la joventut pel progrés i la justícia social.

Les aspiracions a viure una vida en consonància amb els temps moderns i a gaudir del progrés, cala, com no podia ésser d'altra manera, entre la joventut obrera i estudiantil del nostre país. Les accions reivindicatives i per una Universitat moderna, per la democràcia i el benestar, en són prova evident i mostren com la lluita de classes en comptes d'extingir-se, com proclamen demagògicament Solís i els jerarques falangistes, segueix constituint la mèdulla de tot aquest desvetllar.

Per bé que aquesta sigui la situació objectiva, cal que aquest poderós moviment juvenívol es coordini amb les accions que menen els treballadors i altres capes de la població les quals s'orienten, a l'ensem, a fer seva la ciència del marxisme revolucionari. Per assolir aquesta fita, l'esforç ideològic que porten a terme el P.C. d'Espanya i el P.S.U. de Catalunya no es pot menystenir. Els nostres partits no es limiten a ésser únicament els intèrprets d'unes idees i els defensors d'unes reivindicacions determinades en un moment donat, sinó que tenen present que la seva missió històrica és lluitar per la conquesta del socialisme. Ara bé, això no esdevindrà per arts d'encantament ni per anomenar-nos marxistes-leninistes. Per a que el socialisme triomfi al nostre país cal, en primer lloc, que el partit dels comunistes es guanyi la confiança dels obrers i de les àmplies masses en tant que el més abnegat i el millor defensor dels seus interessos, en els quals estant implícits els de tot el poble i els supremes de la nació. Condició indefugi-

ble a l'ensem, és l'estar amatent als batecs del poble, desterrant tot sectarisme i autosuficiència i inspirar-se en l'experiència que ofereix la vida i l'esperit creador de les forces del treball i de la cultura.

En una època complexa com la que vivim cal reconèixer que l'etapa a recórrer no és fàcil. Això fa que els impacients maldin per saltar obstacles que no es poden ultrapassar en qualsevol moment i al nostre gust sense comprometre l'avenir. Respecte d'aquesta qüestió, l'anàlisi sobre l'infantilisme « esquerrista » és allisonador, doncs, és aquesta una desviació en la qual, en la lluita revolucionària, s'ha caigut i s'hi cau sovint. L'extremisme neix, no d'una posició contemplativa ni subjectiva, sinó d'un esperit de rebel·lia i per causes objectives. El combat que mena la joventut obrera i estudiantil a Espanya, França, Mèxic, Estats Units, Japó i altres països, cal situar-lo en aquesta conjuntura, doncs, al costat de les reivindicacions econòmiques i d'ensenyança hi està implícita la participació a la vida política i la impugnació de la societat capitalista. Actualment a Espanya del que es tracta és de fer comprendre que l'objectiu immediat és assolir les llibertats polítiques i democràtiques, entre les quals van implícites les llibertats nacionals, el dret d'autodeterminació de Catalunya, Euzkadi i Galícia.

D'aquestes aspiracions els « esquerristes » en subestimen la capacitat mobilitzadora per entendre que és un problema de la burgesia i, com es desprén de semblant posició, es deixa en mans d'aquesta la qüestió nacional per a que s'en serveixi i l'exploti en benefici dels seus interessos de classe.

Hem d'esforçar-nos per comprendre aquest problema i la seva acció mobilitzadora, per conèixer i estudiar la història, les tradicions democràtiques, costums i cultura pròpies, de les quals els treballadors en son partícips, sense oblidar les capes pageses entre les quals es manté més arrelat el sentiment nacional. Estimar i compartir els anhels de la nostra terra és indispensable per a comprendre els altres pobles i puguer esdevenir un veritable internacionalista.

Les tesis leninistes segons les quals el « problema nacional és un problema general de la revolució proletària » i que en « el sí dels moviments d'alliberació nacional dels països oprimits existeixen possibilitats revolucionàries, i que és possible utilitzar-les pel derrocament de l'enemic comú », segueixen essent vàlides. Reafirmant aquesta tesi general en el següent treball de Santiago Carrillo « **Más problemas actuales del socialismo** », al problema nacional i a l'internacionalisme proletari se'ls dedica substancial atenció i es diu que « **sense la personalitat nacional, sense arrellar entre les masses del seu poble, l'internacionalisme proletari d'un partit**

pot perdre la seva significació autèntica per a convertir-se de fet, independentment de la intenció subjectiva, en una especie de cosmopolitisme. L'internacionalisme proletari, assoleix tota la seva significació i la seva eficàcia quan el Partit que l'exerceix està realment arrelat en el seu poble ». Per això, els comunistes catalans considerem un deure que el P.S.U., com a Partit nascut i que actua en una nació privada dels seus legítims drets, enforteixi el seu caràcter nacional fonent més estretament encara la defensa de les posicions de classe amb el combat per les llibertats nacionals, per aixecar més enlaire la bandera de l'internacionalisme proletari.

Com sigui, però, que les corrents extremistes són un fet al nostre país i arreu, aquest i altres problemes els hem de veure com un fenomen polític i tractar-los com a tal. Al respecte, Santiago Carrillo diu assenyadament « **que únicament el desenvolupament de la lluita i la discussió oberta i lleial, el coratge per a combatre incansablement l'enemic i per a polemitzar amb l'enemic equivocat, no ofuscant-se per les seves crítiques injustes, oposant les lliçons de l'experiència concreta, pot facilitar la superació de les dificultats « esquerristes ».**

La dinàmica de la situació i els objectius a assolir, com és natural, plantejen altres qüestions. Entre aquestes s'hi troba que els Partits Comunistes dels països desenvolupats defensen la idea del pluralisme polític per arribar a una veritable democràcia i marxar vers el socialisme. Aquesta idea es fonamenta en que en els darrers anys el progrés científicotècnic ha establert una nova correlació de forces, nous mètodes de producció i per consegüent mentalitats distintes degut al propi desenvolupament, cosa que determina la necessitat d'arribar a una comprensió comú de la realitat, o sigui, d'ésser capaços de transigir en l'accessori per a garantir el principal; realitzar la unitat de les forces revolucionàries per a establir el socialisme. Cal reconèixer, com es diu en l'opuscle, que « **aquest camí vers la revolució és molt més democràtic que el camí clàssic, perquè en el mateix hi participen forces molt més àmplies i per tant és menys violent, abans i després de la presa del poder** ». Amb tot, el punt de partida ha d'ésser inspirar-nos constantment en les experiències de la revolució d'Octubre i en les realitzacions de tots els països socialistes, doncs ells són els capdavanters i el més ferm baluart del moviment revolucionari.

La marxa vers el socialisme per un o altre camí serà facilitada a mesura que se superin les diferències del moviment comunista i obrer internacional. Per reforçar aquesta unitat i estendre la influència del moviment, el més assenyat és respectar les decisions preses en comú. O sigui, que cada partit elabori la pròpia

línia política i el seu programa amb entera independència, d'acord amb les condicions concretes del lloc on desenvolupa la seva activitat, a l'ensem que té sempre en compte les tasques comunes a tot el moviment comunista i revolucionari internacional, i que les relacions i col·laboració entre Estats, són basades en el respecte a la independència i igualtat en drets. Es recomanable que cada partit comunista torni a inspirar-se en les tesis aprovades en el XX Congrés del P.C.U.S. si es desitja d'una bona vegada desarrelar les funestes conseqüències que representà el culte a la personalitat.

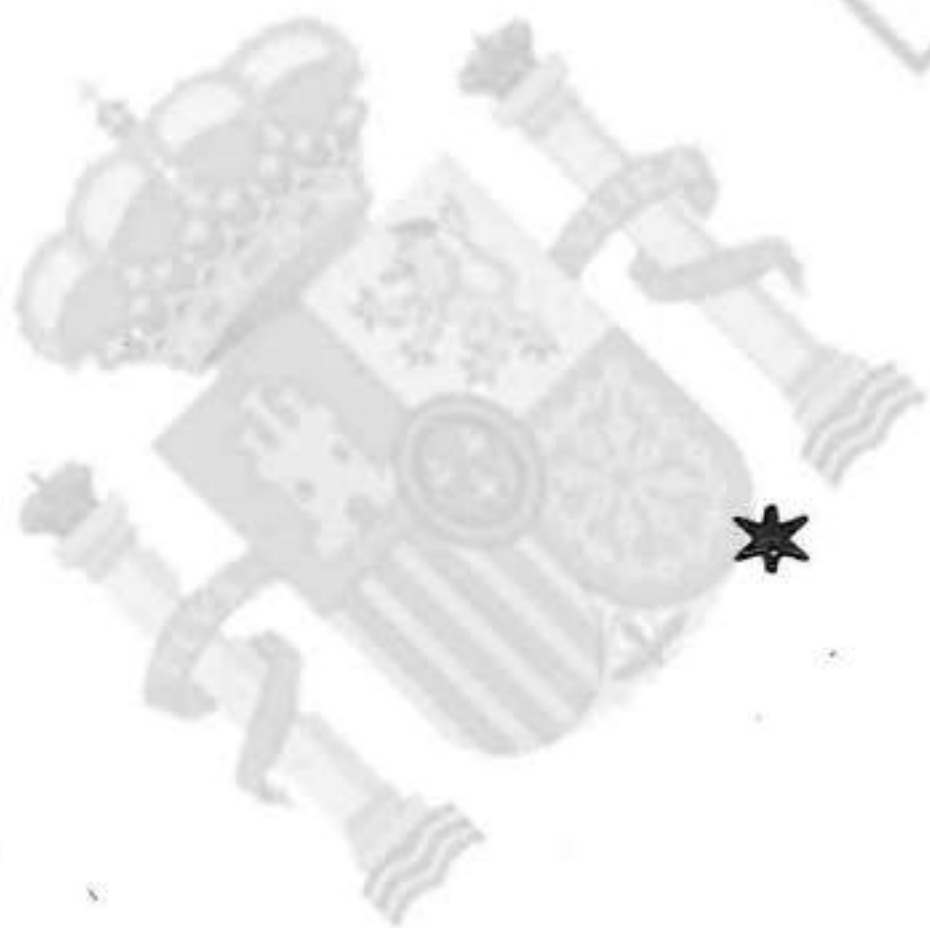
Prendre les mesures de vigilància adients, lluitar sense defallir contra l'imperialisme i la dictadura franquista, no ha d'ésser obstacle per a reconèixer els nostres mancaments, per a corregir-los i molt menys per a aspirar a construir un

socialisme cada dia més democràtic i humà.

Per a nosaltres, aprofundir en els problemes de la marxa cap al socialisme, és sempre necessari, i de cap de les maneres això no ens ha de desviar de l'objectiu immediat a assolir, enderrocar el règim feixista de Franco i restablir la democràcia. Ans el contrari, ens armem millor per avui i desbrossem el camí pel demà.

Suara, quan la llei d'excepció plana sobre el país i les condicions de vida s'agreujen, quan la repressió i la mortdassa són sinònims de trenta anys de « pau », més que mai és urgent l'entesa de tots els antifranquistes per acabar amb el règim que els engendrà. Com més aviat assolim les llibertats polítiques, més aviat s'obrirà el camí vers el socialisme al nostre país.

Març 1969.

MINISTERIO DE CULTURA

VIETNAM HEROIC

Comunicat de la II Assemblea dels delegats de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau del Vietnam, de la regió de Saigon-Xolon-Giadinh.

El 10 de novembre del 1968, en una regió de base revolucionària, ha estat celebrada una Assemblea General dels delegats de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió de Saigon-Xolon-Giadinh, la qual ha procedit a un examen de la situació i de les tasques, ha completat el Comitè Executiu i traçat les orientacions a preveure amb vistes a respondre a les necessitats de la nova situació en evolució ràpida i favorable per al nostre poble. Participen a la reunió els membres del Comitè de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió de Saigon-Xolon-Giadinh i els delegats de l'Aliança de la regió Saigon-Xolon-Giadinh entre els quals figuren personalitats, intel·lectuals, obrers treballadors, homes de lletres, periodistes, industrials, comerciants, estudiants, alumnes d'escoles, oficials i funcionaris, etc., que pertanyen a diferents tendències polítiques, confessions religioses, organitzacions.

El Professor Le Van Giap ha pronunciat el discurs d'apertura, ha fet el punt de la situació i precisat les raons que han motivat la convocatòria d'aquesta Assemblea. Seguidament, la Senyora Van Trang, Secretària General adjunta, en nom del Secretari General Ho Huu Nhut, ha fet l'informe sobre la situació política i les tasques acomplertes al cap de sis mesos d'intensa activitat. L'informe sobre la situació política ha posat en relleu les victòries extraordinàriament grans aconseguides per les forces armades revolucionàries i la població des del principi de la primavera del 1968, aculant cada dia més els agressors i els traidors fins al caire de l'abisme de la derrota. Aquests darrers es troben actualment en una situació tal que els obliga a replegar-se a la defensiva dins les ciutats i bases militars importants, les quals han estat atacades sense descans : cap de llurs caus no es troba en seguretat.

Adhuc la regió de Saigon-Xolon-Giadinh, la qual constitueix llur centre neuràlgic, no ha pogut escapar als atacs continuats de les forces armades revolucionàries, atacs menats tant des de l'interior com des de l'exterior, atacs que els han aculat a una situació profundament difícil i de constant confusió.

Havent sofert penoses derrotes en tots els plans a les dues zones del Vietnam, els Estats Units han estat obligats a cessar incondicionalment els bombardeigs al Nord i a acceptar de discutir amb el Front Nacional d'Alliberació a la Conferència de París.

La « desescalada » excessivament ràpida dels Estats Units ha sembrat una confusió pregona i un gran embaràs entre els fantotxes Thieu-Ky-Huong, una i altre accentuats per una perillosa baixa de la moral de les tropes americanes i fantotxes, les quals aspiren de més en més a la pau i refusen de combatre.

Els casos de rebel·lió i de deserció han augmentat fins a límits mai vistos. Les forces polítiques que s'han recolzat fins ara en els Estats Units s'han enfonsat en el desesper i el pessimisme, temen cada vegada més d'ésser abandonats per aquells i estan descontents de la política de la « llimona exprimida » del desagratit Oncle Sam.

L'amenaça d'un ensorrament del règim dels fantotxes i dels traidors al Vietnam del Sud es va precisant amb les desfetes i el recul del Govern dels Estats Units, els propòsits d'agressió del qual es troben seriosament sacudits. Les contradiccions entre els imperialistes americans i els seus lacais esclaten a la llum del dia a mesura que s'aguditzen. Els lacais dels Estats Units es mosseguen uns als altres amb agror a causa dels canvis de decoració i de « mise en scène » operats per llurs amos.

Per altra banda, el moviment de lluita contra la guerra d'agressió americana al Vietnam ha pres una empenta sense precedents als Estats Units i arreu del món. Les converses de París han mostrat clarament que els Estats Units i els seus lacais es troben més isolats que mai en l'escena internacional.

Però tot i haver sofert pesades derrotes i conegut el més gran isolament, els imperialistes americans no han renunciat encara a llurs designis d'agressió al Vietnam del Sud; continuen aferrant-se a la camarilla podrida dels fantotxes a fi de realitzar llurs propòsits neo-colonialistes. Per altra banda, s'esforcen per mantenir i intensificar les seves operacions militars, perpetrant nous i inaudits crims i així tractar d'obtenir a la Conferència de París una solució política que els sigui favorable. Damunt dels caps dels nostres compatriotes han bolcat més bombes i obusos, han utilitzat en una més gran escala encara els B. 52 i els productes químics tòxics, inclusivament a les regions tot a l'entorn de les ciutats, per a massacrar-hi els nostres compatriotes i destruir-los les collites.

Sota la bandera de la « desamericanització de la guerra del Vietnam », han accelerat l'equipament de les tropes fantotxes, han decretat la « mobilització general » per tal de reclutar els joves a fi de fer d'elles carn de canó, aplicant a fons llur política de fer matar els vietnamesos pels mateixos vietnamesos.

Han obligat també la població a organitzar l'anomenada « defensa civil » per a així millor controlar-la i utilitzar-la contra la Revolució i, a l'ensem, amb la intenció de crear-se una posició per una solució política, han aplicat febrilment llur pla de « pacificació accelerada » i han intensificat les operacions de rastell, de carnatge, de repressió, tot i intensificant la guerra d'espionatge, la guerra psicològica, les operacions de « concentració » a fi i efecte de reagrupar la població i d'exercir un control estret i brutal sobre d'ella com en temps del difunt Ngo Dinh Diem.

Per altra banda, es comporten com a feixistes a cara descoberta prenent salvatges mesures de repressió contra els moviments ciutadans de masses. Reprimeixen severament els moviments de lluita per la pau, pel millorament de les condicions de vida, per les llibertats democràtiques, i en particular els moviments d'estudiants i alumnes. Han detingut i condemnat en massa els representants dels estudiants, han clausurat desenes de diaris i n'han fet apareixer nombrosos d'anti-democràtics, violant obertament el dret de la llibertat de premsa. Paral·lelament, han promulgat la Llei 10-68, han declarat l'estat de guerra, per tal de puguer així lliurement reclutar, pillar, explotar la població i reprimir els moviments patriòtics.

Paral·lelament a llur política de repressió i de terror, han intensificat els pillatges i l'explotació de la població per a servir els fins de la seva guerra d'agressió. Han augmentat els preus sense parar, han recorregut a la inflació

monetària, sense tenir cap compte de les condicions de vida extremadament difícil de les poblacions, dificultats degudes justament a l'esclada dels preus. Mentrestant, han presentat el batejat « Pla Econòmic de Post-guerra » per adormir una petita minoria de persones del Vietnam del Sud, les quals encara alimenten algunes il·lusions sobre llur política « d'ajuda ». Hom coneix la clàssica política d'enllepoliment del Govern nord-americà en els seus designis neo-colonialistes ; des del punt de vista polític, els imperialistes nord-americans estan fabricant una careta de « legalitat », de « constitucionalitat », per a la camarilla dels fantotxes de Saigon, quan tothom sap que aquella no és res més que un monstre sortit d'eleccions trucades i fraudulentament, un producte engendrat pels Estats Units que no representa a ningú. Com que no han renunciat a llurs designis neo-colonialistes, els Estats Units s'arrapen a la camarilla Thieu-Ky-Huong, creen nombrosos obstacles a les conversacions de París, fan difícil l'encaminament ràpid del problema sudvietnamès vers una solució política correcta, i alhora malden per reagrupar les forces reaccionàries, per posar en peu organitzacions polítiques « fantasmes » que serveixin de suport a l'Administració fantotxe, malden per unificar les forces de policia, d'espies, de « goriles » assedegats de sang dins l'anomenada organització « Fenix » i dins els equíps de « pacificació accelerada », de manera a intensificar la repressió i a estrenyer llur control sobre la població.

El poble heroic del Vietnam, però, s'ha aixecat en una ofensiva generalitzada amb l'empenta d'una tempesta que ha escombrat camps i ciutats i no ha parat d'assolir grans victòries, frustrant tots els sinistres i pèrfids complots de l'enemic.

Els moviments de lluita dels intel·lectuals, estudiants, obrers, treballadors i dels compatriotes dels diferents medis socials i dels fidels de les diverses confessions religioses per al millorament de les condicions de vida, per la pau i la sobirania nacional, s'han produït sense treva, expressant amb esclat les aspiracions imperioses de la població per un Vietnam del Sud independent, democràtic, pacífic, neutre i pròsper.

La camarilla bel·licista Thieu-Ky-Huong, s'ha oposat, però, a la cessació dels bombardeigs dels Estats Units contra el Vietnam del Nord, ha refusat de discutir amb el F.N.L. del Vietnam del Sud en una Conferència a Quatre i ha retardat les conversacions de París. Davant les actuacions anti-nacionals d'aquests traidors vietnamesos recalcitants, la població els manifesta un odi encara més profund. Nombroses sessions d'estudi han estat fetes amb la participació massiva de persones de tots els medis socials, compreses nombroses personalitats representatives de diferents tendències i colors polítics, confessions religioses, i àdhuc de funcionaris i oficials fantotxes... En el curs d'aquestes reunions, els participants han tingut discussions molt animades i adoptat resolucions demanant el retorn de la pau, la fi de la guerra, l'ensulsiada del govern bel·licista Thieu-Ky-Huong i el seu reemplaçament per un Govern de pau que accepti de negociar amb el F.N.L., d'instaurar les llibertats democràtiques i de resoldre els problemes relatius a la vida del poble.

El front nacional de lluita contra l'agressió dels Estats Units, per la salvació nacional, s'ha ampliat vigorosament, agrupant les forces patriòtiques i democràtiques sota les formes més variades. Els traidors bel·licistes Thieu-Ky-Huong es troben més isolats que mai. De parella amb el moviment de lluita política, les forces armades revolucionàries en ascendent impuls com la pujada de les ones, han operat amb vigor, permanentment, front a l'enemic. No passa dia sense que el fusell o el llança-granades no disparin contra els botxins, contra els òrgans neuràlgics i els dipòsits de l'enemic.

El prestigi de la revolució i de la població no para d'eleva-se. L'administració de base fantotxe s'ha disgregat o està paralitzada. L'administració

central es debat en les contradiccions i la confusió; el seu poder s'ha reduït considerablement.

Des del nostre punt de vista, considerem que la fundació oficial de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió de Saigon-Xolon-Giadinh ha aportat una contribució meritòria als moviments de lluita d'arreu del país i trobat un gran ressó entre els intel·lectuals, personalitats, comerciants, tècnics, escriptors, periodistes, obrers, treballadors, estudiants, alumnes, funcionaris, oficials i soldats de l'exèrcit fantotxe. La població ha sostingut xardorosament i participat amb entusiasme en les files revolucionàries, desafiant la repressió i les amenaces de l'enemic.

El Manifest per la salvació nacional i el Programa polític de l'Aliança han estat calurosament acollits per la població de Saigon-Xolon-Giadinh, la qual s'ha reunit per petits grups per a discutir-los i analitzar la plena significació, curulla de patriotisme i de desig de pau, d'aquests importants documents. La població ha aprovat particularment la política de gran unió nacional i les diferents polítiques conformes al cor i a la raó, realistes, de l'Aliança, i ella ha explicat amb tota mena de mitjans i difós amplament aquestes polítiques.

Per la seva banda, en estreta unitat d'acció amb el Front Nacional d'Alliberació en tots els aspectes de la lluita, l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió de Saigon-Xolon-Giadinh, després de sis mesos d'intensa activitat, ha obtingut resultats extremadament gloriosos. Els actes d'heroïsmes i d'indomtabilitat dels joves Tran Ngoc Anh, Bguyen Van Xinh... els quals han desafiat valentment les autoritats fantotxes i realçat el prestigi de l'Aliança davant de nombrosos periodistes vietnamesos i estrangers, han estat aprovats calurosamen per la població ciutadana, estimulat puixantment els joves a incorporar-se a la lluita. Sobre la base del Programa polític de l'Aliança, nombrosos fronts d'unitat d'acció han estat constituïts, agrupant persones de tots els medis socials, forces polítiques, confessions religioses, en la lluita pel retorn de la pau, la cessació de la guerra, la formació d'un Govern de pau, les discussions amb el Front Nacional d'Alliberació; les files de l'Aliança no paren de desenrotllar-se, el paper i la posició de l'Aliança s'afirmen dins el moviment de les ciutats i en l'ampliació del front de lluita contra l'agressió americana, per la salvació nacional.

Sobre la base de l'anàlisi precedent de la situació, la reunió ha reafirmat, a l'unanimitat:

1. El nostre poble està conseguint una gran victòria, mentre que els Estats Units i els fantotxes sofreixen fracassos des de tots els punts de vista. Obligats a negociar a París, els Estats Units no han renunciat però a llurs designis d'agressió neocolonialista, perpetrant continuament nous crims sagnants per intentar d'obtenir una posició de força en una solució política. Tot això, però, no són altra cosa que les convulsions desesperades d'una bèstia a l'agonia. El nostre poble, superant totes les dificultats i dures proves, està decidit a seguir endavant i vencerà inevitablement.

2. Els nostre poble aspira a un Vietnam del Sud independent, democràtic i a la reunificació pacífica de la Pàtria. Estem decidits a no perdre mai de vista aquests objectius. Aquestes aspiracions no podran ésser satisfetes sinó quan els Estats Units hauran retirat totes llurs tropes del Vietnam del Sud per deixar que la població sudvietnemesa arregli els assumptes sudvietnemesos sense cap ingerència estrangera. Mentre hi hagi tropes dels Estats Units al Vietnam del Sud, el nostre poble continuarà combatent resolutament fins a la victòria completa.

3. El Front Nacional d'Alliberació del Vietnam del Sud és una part del conflicte, una força patriòtica que compta amb contribucions decisives

en la mobilització i la direcció de la guerra de resistència contra els imperialistes americans. Per resoldre correctament el problema sudvietnamès, els Estats Units han de negociar amb el Front Nacional d'Alliberació.

4. L'administració fantotxe de Saigon, muntada mitjançant unes eleccions trucades i fraudulentas, és contrària a les sagrades aspiracions nacionals. Ha estat parida pels agressors americans. No representa ningú. Cal constituir una administració d'ampla coalició nacional i democràtica i realitzar la independència, la democràcia, la pau, la neutralitat i la prosperitat.

5. En primer lloc, cal enderrocar la camarilla dels traidors bel·licistes Thieu-Ky-Huong, formar un Govern de pau que representi veritablement les aspiracions populars i suficientment qualificat per a negociar amb el Front Nacional d'Alliberació del Vietnam del Sud a fi de trobar una solució política correcta amb vistes a recobrar el més aviat possible la pau pel país i realitzar les aspiracions sagrades del poble.

L'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió de Saigon-Xolon, Giadinh aclama i aprova xardorosament la declaració del 4 de novembre de 1968 del Comitè Central de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de pau del Vietnam, la Declaració comuna amb data del 5 de novembre de 1968 dels Comitès Centrals del F.N.L. i de l'Aliança sobre la situació, les tasques immediates i la posició en cinc punts aprovada per ambdues bandes per a servir de base a una solució política correcta al problema sudvietnamès; ella coordina estretament la seva acció amb els altres comitès regionals de l'Aliança i practica activament la unitat d'acció amb les altres organitzacions de salvació nacional, per la conquesta de la independència, la democràcia, la pau, la neutralitat i la prosperitat pel Vietnam del Sud i la marxa vers la reunificació pacífica del Vietnam.

Després de les discussions impregnades dels sentiments de solidaritat i d'unanimitat, la reunió ha decidit de completar i de fer pública la composició del Comitè de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió Saigon-Xolon-Giadinh, per tal de respondre amb temps a les exigències de la nova situació. La nova composició del Comitè de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió Saigon-Xolon-Giadinh, és la següent :

President : Professor Le Van Giap, President de l'Associació de les forces per la defensa de la cultura nacional.

Vice-President : Truong Nhu Tang, enginyer, antic Director General de la companya del sucre del Vietnam, Secretari General del moviment per l'autodeterminació nacional.

Secretari General : Ho Huu Nhut, antic President de l'Associació general dels estudiants de Saigon.

Secretaria General Adjunta : Sra. Nguyen Thi Trang (alias Van Trang), escriptora, antiga Secretària General adjunta de l'Associació per la defensa de la dignitat i dels drets de la dona vietnamesa.

Secretari General Adjunt : Lu Fuong, escriptor, membre del Comitè Executiu de l'Associació de les forces per la defensa de la cultura nacional.

Membres permanents : Professor Thien Gian Tran Kim Bang, Conseller de la Unió dels ensenyants; Nguyen Than Guong, Director de les bòbiles Fu Huu a Can Tho; Thanh Lan Vo Ngoc Thanh, escriptor, antic Cap d'oficina del personal, salaris i sous de la Presidència de la República a Saigon, Fam Ngoc Hung, enginyer; Nguyen Van Buu, industrial; Nguyen Huu Kheong, enginyer, President del Sindicat de la indústria de pintura i de les pells del Vietnam, membre del Comitè Executiu del « Comitè per una economia independent » i del « Comitè d'enllaç dels diferents sectors populars »; Ho Van

Buu, Director de l'ajuda tècnica prop de l'Institut d'Investigacions del Vietnam, membre de la Lliga budista socialista de la Pagoda d'An Quang.

Membres : Sra. Lien Hoa Ngo Thi Fu, comercanta, Vice-Presidenta del Comitè de mobilització per la pau el 1965 ; Cao Van Bon, Director Tècnic, membre del grup autor del cop d'Estat del 19 de febrer de 1965 dirigit pel Coronel Fam Ngoc Thao ; Tran Thien Tu, enginyer, antic President del Comitè de representants dels estudiants de l'Escola nacional dels enginyers industrials ; Le Quang Loc, President del Comitè Executiu de la Lliga dels estudiants de la Facultat de Lletres de Saigon.

Queden en la llista d'altres noms que no és encara oportú de publicar.

Les personalitats elegides han pres successivament la paraula per a expressar llur determinació d'acomplir les tasques sagrades de salvar la pàtria i d'edificar el país que han estat definides pel Manifest per a la salvació nacional i el Programa polític de l'Aliança.

La reunió ha discutit després per a definir les línies d'acció a venir. La reunió ha aclamat xardorosament l'esperit de lluita valent i indomptable de la població de Saigon-Xolon-Giadinh, la qual ha superat innumbrables dificultats i consentit immensos sacrificis per tal d'apropar cada vegada més la causa de la lluita contra l'agressió estrangera de la victòria total.

La reunió expressa el seu acord i es compromet a aplicar les decisions i les polítiques del Comitè Central de l'Aliança de les forces nacionals democràtiques i de la pau del Vietnam. Ella adreça les seves salutacions afectuoses de solidaritat sincera al Comitè de l'Aliança de la ciutat de Danang i als Comitès d'altres contrades i es compromet a lluitar colze contra colze amb el Comitè del Front Nacional d'Alliberació de la regió de Saigon-Xolon-Giadinh per a, conjuntament, complir l'alta missió de Saigon en la gloriosa tasca de la salvació nacional.

La reunió dirigeix les seves salutacions i agraïment a les organitzacions i personalitats patriotes que han sostingut calurosament la justa lluita de l'Aliança de les forces nacionals, democràtiques i de la pau de la regió de Saigon-Xolon-Giadinh, i expressa l'esperança que aquest recolzament serà cada dia més actiu i més vigorós.

La reunió crida tota la població de Saigon-Xolon-Giadinh a estrenyer les seves files, a desenrotllar les seves forces puixants, a aixecar-se en bloc per a lluitar vigorosament amb vistes a recobrar al més aviat possible la pau i la independència del país.

La reunió crida els oficials, soldats i funcionaris de l'administració de Saigon a aixecar-se conjuntament amb la població per a vencer la guerra d'agressió nord-americana, per a enderrocar els fantotxes bel·licistes Thieu-Ky-Huong, per a formar un Govern de pau suficientment qualificat, per a negociar amb el Front Nacional d'Alliberació amb vistes a trobar una solució correcta per tal de restablir com més aviat possible la pau en el país i donar satisfacció a les aspiracions fonamentals del poble.

Després de dos dies de treball intens, la reunió ha estat closa en una atmòsfera d'unió entusiasta i de confiança en les brillants victòries de la causa gloriosa de la salvació nacional.

(Traduit de la versió francesa publicada pel « Bureau d'Information du F.N.L. du Sud-Vietnam en France ».)

En el Xe Aniversari de la Revolució Cubana.

Raúl García Pelaez

Embaixador Extraordinari
i Plenipotenciari de Cuba
a la U.R.S.S.

CUBA : 10 ANYS DE CONSTRUCCIO

Es compleix aquests dies a la nostra Pàtria el 10e Aniversari del triomf de la Rebel·lió Cubana. El 1er de Gener del 1959 es produí a Cuba l'adveniment del poble al poder. A l'albada de Gener, el poble cubà conquerí plenament el dret a construir lliurement i sobirana el seu futur lluminós, el futur amb el que somniem tots els pobles, el futur de justícia i de veritable llibertat dels éssers humans que l'integren.

En aquella data, per imperatiu de la decisió de lluita i el coratge que recolzaren els justos raonaments dels qui es rebel·laren contra l'explotació i la injustícia que tenien com arrel i causa fonamental l'imperialisme nord-americà, s'ensorrà i per sempre el règim titella, pro-imperialista, de l'assassí i lladre Fulgenci Batista i, amb ell, el domini vergonyós que els ianquis van exercir durant molts anys sobre el nostre país.

El nostre poble duu 10 anys en el poder; una dècada de construcció revolucionària és molt poc temps en el decòrrer històric i en la vida dels pobles. Però és temps suficient per a que s'evidenciï davant el món sencer que la nostra Revolució arribà al continent americà i, malgrat el veinatge tan proper de l'imperialisme ianqui, hi arribà per a quedar-s'hi definitivament, assenyalant als pobles d'aquest continent que llur camí no pot ésser altre que el camí de la Revolució Cubana, si és que de veritat es desitja l'alliberació de l'home, és a dir, el camí del marxisme-leninisme, el camí de la gloriosa Revolució d'Octubre.

En deu anys de construcció, malgrat les provocacions, agressions, sabotatges, bloqueig econòmic i tota mena d'accions criminals realitzades o instigades pels imperialistes ianquis i les camarilles de

titelles del seu ministeri de colònies que és l'OEA, el poble cubà pot ofrenar amb orgull alguns assoliments i realitzacions, els quals, si bé ens omplen de satisfacció, no per això ens fan perdre de vista el llarg i difícil camí que ens queda per recòrrer i les realitzacions i objectius a assolir.

Com és natural, l'endarreriment i l'estancament econòmic en el que durant tants anys es trobà enfonsat el nostre poble es reflecteix notòriament en el dèficit de personal tècnic i qualificat en aquests primers anys.

Però la nostra Revolució, amb plena consciència de la importància que el desenvolupament de la tècnica i de la ciència tenen per a fer avançar la nostra economia i el nostre procés en general, no ha perdut temps quant a la preparació i capacitació del personal, tant en vistes a la producció agropecuària com a la industrial.

En 1959, en triomfar la insurrecció, l'analfabetisme s'estenia al nostre país, especialment entre la població rural, de la qual més del 41 % no sabia llegir ni escriure com a conseqüència de la pobresa i l'explotació que imperaven.

La Revolució Cubana atacà en les seves arrels aquesta situació tan lamentable, i fou empresa la campanya d'alfabetització el 1961, amb la qual foren sentades les bases de la gegantesca tasca educativa que es desenvolupà en els anys posteriors.

Més de 400.000 persones reben educació per a adults. Les tres Universitats del país (Havana, Las Villas i Oriente) compten amb 34.000 alumnes, contra els 26.000 matriculats al 1958.

La xifra de becaris sobrepassa els 145.000, cosa que constitueix una quantitat considerable si tenim en compte que la nostra població és de prop de 8 milions d'habitants i que abans de Gener de l'any 1959 el nostre país no tenia becaris, i que actualment reben roba, alimentació, calçat i estudis completaments gratuïts.

En l'actualitat cursen estudis en els diferents nivells 2.105,449 alumnes, contra 834.881 al 1958, la qual cosa demostra que més d'una quarta part de la població del país està estudiant.

En diferents instituts es formen tècnics mitjos en terres i adobs, tabac, veterinària, cítrics, fruiters, boscos, hidràulica, canya, pesca, etc. i, per al sector industrial, el Ministeri d'Educació disposa també de centres docents on són formats tècnics en mecànica, electricitat, construccions navals, tele-comunicacions, etc. A més, nombrosos cubans estudien a l'estranger, en alguns països socialistes i fonamentalment en la germana U.R.S.S., que és allà on tenim major quantitat de becats i allà on aquests adquireixen coneixements tècnics i científics que seran molt beneficiosos pel nostre procés revolucionari; aquesta és una de les cooperacions efectives que presta l'heroic poble de Lenin al també heroic poble de Martí.

La Salut Pública és un altre dels aspectes que ha merescut una especial atenció de part de la Revolució. Anteriorment morien milers de nens atacats per la terrible enfermetat de la poliomielitis. Avui en dia el nostre poble ha estat immunitzat contra aquesta malaltia i els nostres infants es troben resguardats d'aquest perill.

A l'ensem, són atacades científicament altres enfermetats i es desenvolupa també la medicina preventiva.

En només deu anys de Revolució han estat triplicats els Centres d'assistència; a diferència dels 6.300 metges que existien en 1959, avui en tenim més de 7.000 i això malgrat que en els primers anys una gran quantitat d'ells emigrà als E.U. enlluernats i subornats per l'imperialisme ianqui, cosa que creà en aquells anys una difícil situació en la prestació dels serveis medicals.

En els esports s'ha registrat un salt impressionant: només cal dir que al 1967 practicaven les distintes disciplines

esportives un total de 829.950 persones, entre obrers, camperols, estudiants i combatents de les nostres Forces Armades Revolucionàries.

En la producció sucrera, la fonamental del país, es treballa abnegadament amb la finalitat d'assolir 10 milions de tones de sucre, en l'any 1970. L'assoliment d'aquesta fita és una qüestió d'honor de tots els cubans i s'han pres totes les mesures que garanteixen la seva consecució.

Es duen a terme grans plans de sembra de café, cítrics i tabac, amb la finalitat d'augmentar els nostres excedents exportables i poguer assolir així un augment en el nostre comerç exterior, cosa que resulta vital per al nostre país.

Es desenvolupa alhora la nostra producció ramadera, pesquera i avícola. En aquest esforç constant i gegantí que realitza el poble cubà per a sortir del subdesenvolupament econòmic, ha jugat un important paper la col·laboració que hem rebut del camp socialista i en especial de la Unió Soviètica, la qual és reconeguda i apreciada altament pel nostre país, així com la cooperació dels tècnics soviètics de diverses especialitats que treballen junt al nostre poble.

Cuba, primer país en abraçar el socialisme al Continent Americà, constitueix una trinxera irreductible del marxisme-leninisme i a cada pas endavant que assolim, colpim l'imperialisme ianqui, explotador encara de tants pobles.

La mateixa existència del nostre país socialista a 90 milles de Nord-Amèrica, bressol i focus central de la reacció mundial, crida al món sencer que quan els pobles prenen consciència del seu gran destí esdevenen invencibles.

El poble cubà, dirigit pel nostre Partit Comunista encapçalat pel seu primer Secretari, el nostre Comandant en Cap Fidel Castro, i inspirat en la vida i executòria del gloriós Comandant d'Amèrica Ernesto Che Guevara, seguirà endavant, sempre endavant, fins la victòria final, és a dir, fins l'alliberació dels pobles de l'Amèrica llatina i de la resta del món, moment en que es veuran coronats per l'èxit els ideals dels herois i màrtirs de les nostres gestes alliberadores.

(Traduit de « Novedades de Moscú », gener de 1969, núm. 1.)

LA DESAPARICION DE LAS UNIVERSITATS

Sota aquest títol publiquem alguns fragments del discurs pronunciat per Fidel Castro a l'acte de graduació de 457 alumnes dels curs 1967-1968 a la universitat de la província d'Oriente. Es impossible d'exagerar la importància d'aquest discurs, el qual, malgrat la seva modèstia formal, obre unes perspectives extraordinàriament estimulants, i no gens llunyanes, respecte a la superació de la secular divisió entre treball manual i intel·lectual — aspecte decisiu de la construcció del comunisme — i a l'organització dels estudis que hi va lligada.

« Companys professors de la universitat d'Oriente ; companys graduats ; companys estudiants :

(..)

« Estem vivint cada vegada més una època que és, per damunt de tota altra, una època de treball intens. No és època principalment de paraules. En els primers temps de la revolució hi havia moltes paraules i poc treball ; en els darrers temps de la revolució hi ha cada vegada menys paraules i més treball. Això no vol dir que no ens calguessin paraules aleshores. Potser en els primers temps de la revolució la paraula ajudà a aclarir les nostres idees.

« Es veritat que els revolucionaris comencem essent primer de tot revolucionaris teòrics, revolucionaris verbals i revolucionaris abstractes. Si cadascun de nosaltres analitzés el que sabia de revolució fa dotze anys, o deu o vuit, podríem adonar-nos fins a quin punt hem anat adquirint la noció real del que és una revolució ; i del pes que tenen en la primera fase de la revolució les idees abstractes, la teoria i algunes concepcions que encara no han realitzat la prova de la realitat. I també del que a un poble, durant la primera fase de revolució, li falta per arribar a ésser un poble realment revolucionari malgrat el seu entusiasme i el seu ardor.

« Ja el poble d'avui, el poble que es mobilitza sense parar, entregat al treball, entregat a l'estudi, entregat a la construcció del país, aquest poble només a la província d'Oriente va mobilitzar ahir i avui més de 70 mil persones ; per les carreteres es veien (venint cap aquí) les caravanes interminables d'homes i dones que tornaven de la feina amb un optimisme evident i una gran confiança davant l'obra que es palpa i davant els resultats que es comencen a veure.

(..)

« Aquest examen breu i general de les característiques d'aquesta província té com a finalitat destacar el significat enorme que l'educació té no sols per a tot el país, sinó de manera molt especial per a aquesta província d'Oriente, i la importància que té el fet que avui es dugui a terme la graduació més nombrosa que s'hagi produït mai en aquesta universitat. (..) Ara ens fa riure que hi hagués un any en què es graduaren 8 persones, i algún dia riurem que (al 1968) se n'hagin graduat 457. Avui gairebé ens sorprèn que s'hagin matriculat inicialment per aquest curs 5.707 estudiants, i en el futur

aquesta xifra ens sorprendrà quan els matriculats a les universitats s'hagin de comptar realment per desenes i desenes de milers, fins que arribi el dia en què pràcticament tota la població nova dugui a terme estudis superiors. Això constituirà un fenomen especial que tindrà com a conseqüència la desaparició de les universitats.

(..)

« Amb la qüestió de la medicina es va fer un esforç especial fa alguns anys. Va ser necessari de preservar les organitzacions mèdiques davant l'èxode promogut per l'imperialisme, que va intentar deixar aquest país sense metges. I realment aquesta escaramussa — doncs al costat de la revolució cadascuna d'aquestes lluites no és més que una escaramussa — ha estat guanyada per la revolució, perquè ja es graduen gairebé mil metges cada any, ja comença fins i tot a produir-se l'ingrés en especialitats dels recentment graduats, i en el futur la medicina rural tindrà no sols el metge de medicina general recentment graduat, sinó també els especialistes; perquè una bona quantitat de graduats va ara a fer estudis d'una o altra especialització.

« I això, naturalment, és un petit avenç, un altre petit avenç. Si voleu podriem dir que es tracta d'un avenç no tan petit, degut a la importància que té que aquestes muntanyes, aquestes comunitats de la Sierra Maestra de 300 mil persones que no tenien ni un sol metge, que aquestes comunitats de gairebé un milió de persones a les muntanyes sense ni un metge — i també sense ni un metge es trobaven els pagesos de la plana —, puguin tenir ara no sols desenes d'hospitals amb els seus metges, sinó fins i tot hospitals amb metges i amb els serveis de les diferents especialitats.

« Es conegut el propòsit de la revolució de fer l'ensenyament obligatori per a tots els nens i joves fins al pre-universitari. I evidentment, això és imperiós per al país. I això no és un capritx de ningú, sinó una necessitat imperiosa del nostre poble. Aquesta és una mida que serà discutida amb tots els treballadors del país, per tal que el poble compregui i s'adoni amb tota claredat de la importància que té aquesta política per a l'educació. De manera que ja tenim (en aquesta província) a l'ensenyament primari uns 550 mil alumnes. Al secundari en tenim 36.712; al pre-universitari 2.471 — és gairebé una llàstima — i als instituts tecnològics 5.311; a l'educació obrera i pagesa 100 mil. Si ens limitem al secundari, pre-universitari i tecnològic, veiem que tenim una mica més de 40 mil alumnes a l'ensenyament mitjà. Ara en tenim 40 mil, o una mica més. Això no és res. Imaginem una simple projecció en el futur: tenint en compte la xifra enorme dels que estan a l'ensenyament primari, arribarà el moment en què aquesta província tindrà a l'ensenyament mitjà i superior no menys de 200 mil estudiants.

« Es clar, això vol dir que hem de fer grans esforços. Vol dir que tot el país tindrà només a l'ensenyament secundari (..), l'any 1975, uns 800 mil estudiants. Perquè no es pot concebre, no es pot permetre, atemptaria contra els interessos més fonamentals del nostre poble, que algú que no estés mentalment incapacitat — i aquests casos són les excepcions — abandonés l'escola i es quedés amb un nivell de la primària. O que es quedés amb un nivell fins i tot de la secundària.

« Perquè hem de dir que si ser analfabet al 1959 volia dir no saber llegir ni escriure, l'any 1980, per exemple, és a dir, dintre onze anys (..), ser simplement graduat de l'ensenyament secundari bàsic equivaldrà a ser analfabet.

« En la societat del futur, en el món del futur, es planteja a les col·lectivitats humanes, i més encara a una col·lectivitat com la nostra, que ha sofert el procés històric de molts segles de colonialisme i explotació, acumulant

molts segles de retard, s'ens planteja un desafiament important si volem jugar un paper decorós en el món, si volem ocupar un lloc decorós en el món, si volem ser acreedors d'un mínim de respecte en el món, ser acreedors a la llibertat, ser acreedors pràcticament a l'existència.

« I per tant cal suposar que aconseguirem l'aspiració que es converteixi en realitat — i no simplement en llei — l'estudi fins al nivell pre-universitari, al qual designarem com a estudi obligatori, però que algun dia no caldrà anomenar obligatori. Perquè una cosa que es desprèn de manera tan clara i essencial de les realitats, deixa de ser una obligació per a esdevenir una realitat.

« Aleshores, quan els alumnes dels nivells mitjans siguin centenars de milers, els estudiants de nivells universitaris arribaran a ser també centenars de milers.

« (..) L'estudi, com el treball, formarà part de l'activitat quotidiana de tot ésser humà, i ja no serà — com el treball ho va estar en el passat, i com ho ha estat també sovint l'estudi en el passat — una activitat sense sentit i sense objectiu i, sobre tot, sense fruits; ja no serà una obligació, ja no serà una càrrega, sinó que esdevindrà una activitat que tot ésser humà realitzarà gustosament cada dia.

« I en la mida en què disminueixi el treball físic — a causa precisament del domini de la tècnica —, el treball intel·lectual, la necessitat del treball intel·lectual, la necessitat d'estudiar, de comprendre, d'investigar, de realitzar nous avenços, serà cada cop més gran. De tal manera que a la societat del futur el treball pròpiament físic anirà disminuint progressivament i el treball intel·lectual anirà creixent. I arribarà un dia en què la societat necessitarà practicar intensivament l'esport, doncs no és possible de concebre que un conglomerat humà vagi esdevenint tot ell un conjunt de simples treballadors intel·lectuals. I caldrà exercitar els músculs al mateix temps que les intel·ligències.

(..)

« Això no són somnis, no són utopies; són fets perfectament perceptibles i fins i tot no en una etapa llunyana. (..)

« I a propòsit d'aquesta desaparició de les universitats, què vol dir això?

« El dia que siguin centenars de milers els joves que arribin a un nivell de coneixements de pre-universitari o de graduats en els instituts tecnològics (..), aleshores tots aquests joves, ja proveïts d'una capacitat tècnica, passaran a les activitats productives. (..) I pràcticament tots els joves aniran a la producció amb aquesta capacitat ja adquirida.

« Han quedat algunes activitats molt excepcionals en les quals es necessiten alguns estudis superiors. Alguns parlen, per exemple, dels estudiants dels hospitals, i també aquests joves van començar a realitzar des de molt aviat, mentre seguien fent els seus estudis bàsics, algunes pràctiques, algunes experiències, alguna familiarització amb el seu treball i alguns serveis.

« Els de pedagogia han estat ensenyant als instituts tecnològics i fent al mateix temps estudis superiors. (..) Actualment tenim estudiants d'arquitectura en alguns dels llocs de comanament agrícoles, els quals estudien allà i treballen ja en la planificació. Alguns dels estudiants d'enginyeria civil estudien el terreny a les muntanyes de Pinar del Río. Allà participen al treball

de planificació i organització d'aquell treball, i els professors els donen classes allà mateix.

« Naturalment, ara hi ha d'anar un professor perquè no hi ha ningú del personal que tingui un nivell superior. En el futur, a cada central sucraera, a cada indústria minera, química, tèxtil o de qualsevol mena; a cada indústria elèctrica, a cada indústria agrícola — i quan parlem d'indústria agrícola parlem d'una agricultura que estarà altament especialitzada i tecnificada, amb l'ús racional òptim de la terra, d'acord amb les necessitats que haurà de satisfer i a les seves característiques físiques —, arribarà un dia en què existiran contingents d'homes amb coneixements notables, de tal manera que no caldrà que un professor de l'escola d'economia vagi a ensenyar a una zona de canya de sucre, perquè tots els graduats de qualsevol institut tecnològic agrícola hauran estat precedits per desenes i desenes de joves que hauran fet abans aquests estudis — els estudis superiors — i que reuniran a més una llarga experiència.

« De manera que en el futur pràcticament cada fàbrica, cada zona agrícola, cada hospital, cada escola, serà una universitat. I els graduats dels nivells mitjans seguiran realitzant els estudis superiors. Aleshores, què s'esdevindrà de les actuals universitats? Es que liquidarem aquests edificis, aquestes institucions? El fet és que ja no seran les actuals universitats, ja no seran el que són avui.

« En aquest sentit hauran desaparegut, i quedaran aleshores centres superiors d'estudis per a post-graduats: de manera que ja només grups de metges (i altres professionals) molt seleccionats (...) realitzaran cursos superiors de post-graduats en aquests centres que avui s'anomenen universitats, el dia que tota l'activitat productiva del país es converteixi en l'escola diària, en l'escola perfecta de cadascun dels membres de la col·lectivitat.

« Avui, entorn d'un gran taller pot fer-se un institut tecnològic; però més endavant, quan tota aquesta massa enorme hagi assolit aquest nivell, on hi hagi un institut tecnològic hi haurà una facultat obrera, allà, al costat de la fàbrica, al costat de la indústria elèctrica, al costat d'una indústria química, al costat d'una indústria metalúrgica, on els obrers (...) aniran a rebre alguns ensenyaments teòrics o pràctics de certes persones qualificades, els quals també formaran part del personal tècnic d'aquesta indústria.

« Es així com concebim el desenrotllament ulterior de tot aquest procés educatiu, que serà el resultat de la concepció de l'educació en els nivells mitjans, i tot plegat relacionat amb els plans de manera que el jove, des de la seva arribada al secundari comenci ja a desplegar algunes activitats productives.

« En el futur les escoles secundàries estaran repartides per tot el país (...). En aquest sentit, el treball serà fonamentalment pedagògic, però no serà treball improductiu, perquè hi ha moltes activitats que poden ser desenrotllades pels joves, que no són treballs durs, i llavors s'arribarà a establir l'ideal proclamat per tots els pedagogs més eminents i els pedagogs més avançats, segons el qual, en la formació de l'home, des dels primers anys, les activitats productives han d'anar unides a les activitats educatives.

« Després, el problema de l'ensenyament militar serà també una part indispensable de la formació en les condicions del nostre país. De manera que tant els homes com les dones rebran, quan ingressin al tecnològic, la preparació militar corresponent, i deixarà d'existir el que existeix avui, és a saber, que encara hi ha en part una separació entre el jove que va al servei i el jove que va a un centre d'estudis. Esdevindran el mateix jove.

« Evidentment, tot això és possible únicament com a conseqüència del

desenrotllament de la Revolució, de la desaparició dels privilegis, de la desaparició de les classes progressivament, de manera que serà conseqüència de tenir realment un sol poble, una veritable igualtat de dret de tots els ciutadans, una veritable igualtat de perspectives davant la vida, una veritable igualtat també en les obligacions i els deures envers la societat. I serà el resultat, també, de les riqueses que anem creant amb un esforç increïble durant aquests anys, doncs es pot dir realment que el nostre poble està realitzant alguns esforços dignes de consideració, alguns esforços veritablement notables.

(..)

« A la vella societat es podia imaginar l'home aïllat com un llop, enemic de tots : ell enemic de tots i tots enemics d'ell, com s'esdevenia en aquella societat de l'explotació, on els egoïsmes i individualismes s'exacerbaven, com si pogués haver-hi en el món d'avui individus que poguessin dependre en tot només d'ells mateixos. Apenes hom surt al carrer comença a necessitar de tothom, des del que el transporta fins al que el calça i el vesteix, el cuida, o el distreu ; en fi, no hi ha avui cap ciutadà que pugui viure al món com vivia un serf de la gleba a l'Edat mitjana. Avui un ciutadà del nostre país és evident que necessita de tothom.

« A la societat capitalista també necessitava de molts. Però, de quina manera ? Era la concepció de que tothom volia rebentar tothom, de que tothom estava en disposició de rebentar tothom, i era una lluita entre els qui volien rebentar els altres i els que no volien deixar-se rebentar i volien rebentar els altres també.

« No puc expressar més gràficament aquella realitat. No sé si els companys joves ho poden copsar sense haver tingut aquella experiència, però em sembla que és una cosa que es pot copsar intel·lectualment encara que no se n'hagi tingut l'experiència.

« Aquesta no és, ni podrà ser mai, la vida d'un home. La força d'un home està en la força de tota la societat. Cal construir una gran presa perquè hi hagi arroç, perquè hi hagi aliments, perquè hi hagi llet, perquè hi hagi roba, perquè hi hagi sabates. I qui construirà ell tot sol l'enorme presa ? Cal una extensíssima xarxa elèctrica perquè tot funcioni, des de la llum quan una persona qualsevol l'encén, fins a un ventilador. I l'home ha d'estar emprant totes les seves forces per a construir el que li cal per a viure, i milers d'altres homes han d'estar investigant sobre la medicina per a garantir-li la salut. Un home sol no és res, la realitat objectiva del progrés humà imposa a l'home la necessitat de la força de tota la societat com a única condició del progrés.

« A les societats capitalistes aquestes forces xoquen. Les forces de les societats estan hipotecades pels conflictes de classes i els interessos antagònics. Una revolució socialista, una revolució moderna significa, precisament, la supressió de tots els antagonismes d'interessos, la supressió de tots aquests factors que diferenciaven els homes, per tal d'unir la força de tots els homes i dones d'una societat. Evidentment, no cal dir que en general quan parlem de l'home ens referim al gènere humà.

« Però és la força de tota la societat, sense antagonismes ni conflictes, que avança en una direcció determinada. (..) I el nostre poble compta avui amb aquesta enorme força, amb aquesta oportunitat extraordinària. És la oportunitat de fer el seu futur, és l'oportunitat d'assolir els objectius que es proposi, per primera vegada a la nostra història ; i el nostre poble és un dels pocs que ha tingut en el món aquesta oportunitat, i és l'únic d'aquest continent que la té.

« Gràcies a aquesta oportunitat hem aconseguit els petits avenços dels quals parlavem abans : el nombre d'estudiants d'aquesta universitat, el

nombre de graduats, el d'estudiants de secundari, el nombre d'estudiants de l'escola primària. Gràcies a aquesta oportunitat tenim ja pràcticament tota la població infantil i jove del país amb la possibilitat d'anar a escola. (..)

« I això, si ho comparem amb el que hi havia, si ho comparem amb un 30 % d'analfabets, si ho comparem amb les ridícules xifres de tècnics, professionals, que tenia aquest país, veiem que només en aquest camp hi ha una possibilitat immensa, gràcies a l'esforç de la força unida del poble.

« I què significa per a un país això, si la ignorància la veiem pertot arreu, si veiem els nefastos resultats de la ignorància cada dia, a cada hora, cada minut, cada segon, pertot arreu? Si es pot parlar de quelcom d'omnipresent en un país que ha hagut de viure segles de colonialisme i de retard, (..) és la ignorància; si hi ha quelcom de desanimador i dolorós, és la ignorància.

« Molts atribueixen a d'altres mala fe quan la majoria de les vegades el que hi ha és ignorància.

« I què és la ignorància? Aquest pes mort que arrosseguem, que ens brolla de pertot arreu; (..) si ens trobem per primera, vegada amb una màquina nova, si ens entreguen aquesta màquina, al cap de pocs dies pot estar ja com un joguet de Reis el dia 10 de gener. (..)

« Nosaltres, com hem dit en algunes ocasions, hem passat del bou a la màquina, de la regadora de llauna a l'equip de reg per aspersió.

« En aquest país hi havia, al triomf de la revolució uns set mit tractors; en aquests moments n'hi ha més de quaranta mil tractors. Es clar, en aquest país hi havia 300 mil automòbils. Us imagineu quina cosa tan extraordinària: 300 mil automòbils i 7 mil tractors? Un país sense camins, sense aigua, sense drenatge, amb quasi vuit milions d'habitants que havien de calçar-se, vestir-se, alimentar-se, allotjar-se sota un sostre, viure.

« Naturalment, aquí venien els generals i els ministres i portaven de contraban els automòbils que valien 200 pesos, 300 pesos. I com que, per acabar-ho d'arreglar, eren automòbils americans, que es caracteritzen per l'enorme quantitat de llauna, l'enorme quantitat de combustible que gasten, a diferència dels automòbils europeus, cadascun d'aquests 300 mil automòbils suposava centenars de pesos en divises cada any (..).

« 300 mil automòbils, i l'única presa que hi havia en aquest país era el « Charco Mono ». El « Charco Mono » té un simbolisme, una qualitat històrica: aquesta presa mig seca que es veu quan es passa per la carretera, on han crescut fins i tot arbres, de tant de temps com fa que no té aigua; aquesta presa del « Charco Mono » — set milions de metres cúbics —, era l'única presa construïda durant els cinquanta anys de República...

(..)

« Cinc cents mil obrers del sucre treballaven 16 i 17 hores a la *zafra* i guanyaven una misèria. Aquest país carregava sobre carros uns 50 milions de tones de canya, una per una. 50 milions de tones de canya, una per una, perquè no hi havia maquinària per a la feina de càrrega! (..)

« I aquesta era la riquesa que produïa aquest país. Tot l'altre s'importava. Aquesta era la font fonamental de divises d'aquest país: amb aquest sucre es pagaven els automòbils, les peces de recanvi, les gomes i la gasolina, així com tots els luxes i refinaments de la minoria que podia gaudir-ne; que no sols eren burgesos, sinó de vegades l'aristocràcia obrera; l'empleat d'un trust amb 300 pesos podia comprar l'automòbil a 250 pesos i gastar en gasolina i les demés coses encara que passés gana, doncs n'hi havia que per anar amb cotxe passaven gana.

« I aleshores, qui pagava això? Els cinc cents mil obrers de la indústria sucraera.

(..)

« Quants tècnics, quants enginyers, quants operadors hi havia de tots aquests equips que avui necessitem si volem produir deu milions de tones de sucre? I encara, d'aquests deu milions una bona part l'haurèm de fer amb molt de treball físic, mentre que construim i adquirim acceleradament totes les màquines per a mecanitzar la canya, de tal manera que els 80 o 90 milions de tones les poguem tallar i carregar totes a màquina — sense que sigui només el sucre el producte que augmenti notablement —, per la qual cosa es necessitaran al menys cinc mil màquines combinades, amb els seus operadors i els seus mecànics, moltes de les quals hauran d'ésser construïdes aquí per torners i obrers cubans.

« Quant a l'arroç, necessitarà ja al 1970 dues mil combinades. (..)

« I cal construir a tota velocitat desenes i desenes d'instal·lacions i de molins (..) i cal ampliar a tota velocitat les centrals. Doncs tota la indústria — i els ferrocarrils, i tot — ha de satisfer la magnitud del creixement accelerat que tindrà en aquests pròxims 24 mesos la producció agrícola del país. Caldran milers d'operadors de combinades de canya, de combinades arroceres, de tractoristes que hauran de treballar extensions enormes utilitzant més de 50 mil tractors al 1970; els mecànics, engrassadors, mantenidors i constructors de peces per tot això, per desenes de milers de camions que seran necessaris per a transportar tot això.

« Precisament en aquesta època, el mes de desembre de 1968, quan ja, per exemple, la tècnica s'ha revolucionat de manera increïble, quan ja l'home ha aconseguit sortir a l'espai exterior i col·locar satèl·lits en òrbita (..) nosaltres estem pensant encara com resoldrem el problema d'un home capaç de manejar una combinada arroquera, d'un mecànic que la mantingui o d'un conductor que sigui capaç de dur una anivelladora, un bulldozer (..) sense fer-los malbé al cap de cinc minuts, o un camió de deu tones i sàpiga quan es para perquè se li ha acabat la gasolina; encara que només sigui això.

(..)

« Crec que aquestes coses han de dur-nos a reflexionar, han de dur-nos a meditar i a comprendre la importància que té una universitat, un institut tecnològic, una escola, un mestre, un tècnic. Es clar que el nostre país és, enmig de molts països subdesenvolupats, un dels pocs que té el privilegi d'haver aconseguit el control de la seva pròpia vida, el control del seu propi destí, l'oportunitat de començar, per tal de deixar enrera ràpidament aquell passat d'ignorància quasi absoluta i marxar pel camí de la ciència i el camí del progrés.

« I és aquí, davant aquests fets, com cobra sentit la idea segons la qual estudiar no serà una obligació sinó una necessitat: la més profunda, la més extraordinària, la més veritable, la més essencial de les necessitats d'una comunitat com la nostra. Ja no serà, ja ningú podrà pensar que sigui el resultat del capritx de ningú ni de la mania de ningú que s'estudii, sinó la més vital de les necessitats d'un país.

« I com que això són fets, com que són realitats — i els fets dels anys que venen ens ho aniran demostrant cada vegada més — no crec que hi pugui haver res de més útil i de més important en un dia com aquest en què es reuneixen milers d'estudiants de la regió oriental, que de subratllar aquestes coses i cridar l'atenció dels joves sobre aquestes realitats, invocar el seu sentit de la responsabilitat, el seu sentit del deure i, sobre tot, la necessitat que el nostre poble té de saltar etapes, de marxar acceleradament,

de recuperar el retard de segles, per a tenir el dret d'ocupar un lloc decorós i digne en aquest món, per a tenir el dret d'existir.

« Desitgem als companys graduats els més grans èxits en el seu treball, en les noves tasques que es marquen en l'estudi; els desitgem els més importants progressos. I desitgem que d'any en any el nombre dels que es graduïn en aquesta universitat i en els nostres centres d'ensenyament sigui cada vegada més elevat, fins al dia que poguem dir que l'estudi és un fet universal del nostre poble.

« PATRIA O MORT! VENCEREM! »

EN MEMORIA D'ERNESTO «CHE» GUEVARA

Com si per sempre
t'emportessis amb tu (...)
la teva empremta d'heroi
lluminosa de sang.
(...) Però això
de sobte dóna vida a les « quimeres »
i mostra
la medulla i la carn
del comunisme.

V. Maiakovski, Al company Nette.

No ha d'importar gran cosa el covard sadisme complagut amb què la reacció de tot el món ha assaborit els detalls macabres del dissimul, potser voluntàriament barroer, de l'assassinat d'Ernesto Guevara. Importa potser només com a experiència per a les més joves generacions comunistes de l'Europa Occidental que no hagin tingut encara una prova sentida de l'odi de classe reaccionari. Però aquesta experiència ha estat feta, llargament i constantment, a Espanya, des de la plaça de toros de Badajoz fins a Julià Grimau.

Importa saber que el nom de Guevara no s'esborrarà ja de les històries, perquè la història que ve serà d'allò pel qual ell ha mort. Això importa per als qui continuen vivint i lluitant. Per a ell importà arribar fins al final amb conseqüència. Els mateixos periodistes reaccionaris han tributat, sense voler-ho, un homenatge decisiu a l'heroi revolucionari, en referir-se, entre els molts per a no creure en la seva mort, a les falses paraules derrotistes que li atribuï l'estultícia dels substituïts als ianquis.

A la muntanya, al carrer o a la fàbrica, servint un mateix propòsit en condicions diverses, els homes que en aquest moment reconeixen Guevara entre llurs morts trepitgen tota la terra, igualment, segons els mots de Maiakovski, « a Rússia, entre les neus », que « en els deliris de la Patagònia ». Tots aquests homes anomenaran també « Guevara », d'ara endavant, el fantasma, de tants noms que recorre el món i al qual un poeta nostre, en nom de tots, digué : Company.

Lleó Vallès

CASTELLET-MOLAS I LA POESIA CATALANA ACTUAL

El crític Josep M. Castellet donà una conferència en una entitat terrassenca; el tema fou la poesia catalana d'avui. Castellet es lluirà a una reflexió sobre la poesia jove, tot revisant els punts de vista que ell i Joaquim Molas sustentaven en publicar el llibre **Poesia catalana del segle XX** i els que sustenten avui, cinc anys després. Castellet va manifestar que l'evolució de la nostra lírica durant aquests cinc anys l'obligava a rectificar una visió excessivament optimista. En efecte, Castellet i Molas manifestaven: « el creixement cultural, del 59 ençà, ha estat determinat, entre d'altres raons més importants, per la presència activa d'un grup de poetes joves que, sota l'ombra d'alguns « mestres » (Salvat-Papasseit, Pere Quart, Salvador Espriu), produeixen avui un canvi, potser decisiu, de la poesia catalana. » En la seva conferència, Castellet vingué a dir que els trets essencials atribuïts a la poesia « social » (se serví d'aquest terme) es donaven d'una forma estèticament molt més plausible en poemes d'un Foix (74 anys), d'un Pere Quart (68 anys) i d'un Espriu (55 anys), tot i que aquests poetes no havien trencat radicalment amb unes formes o mitjans d'expressió simbolistes. El crític intentà de demostrar aquesta afirmació amb la lectura de tres poemes, i sens dubte ho demostrà. Amb tot, Castellet no va procedir a una revisió a fons de les pròpies tesis per tal de veure si la definició que feren ell i Molas de la poesia « nova » era totalment o parcialment errònia. Cal veure, al meu entendre, fins a quin punt en l'obra de Foix, Espriu i Pere Quart hi ha aspectes assimilables a la definició d'aquesta pretesa poesia « nova ». En cas afirmatiu, l'adjectiu « nova » no seria vàlid. En cas negatiu, caldria reconsiderar la definició de « poesia nova », per veure si és errònia ella mateixa o bé si la poesia jove dels darrers cinc anys no n'ha acomplert els objectius.

Tot això són coses de sentit comú. Hi ha, a més, un altre aspecte: fins a quin punt els poetes joves inclosos a l'antologia Castellet-Molas significaven una ruptura amb la generació precedent. Em sembla que, a l'any 1959, cap dels poetes universitaris no havia pensat en una ruptura radical amb la poesia d'un Carles Riba (principalment el Riba de les **Elegies de Bierville**). Per a mi, que no sóc poeta, Riba no ha estat mai un escriptor remot, perdut en el passat i superat, sinó una figura exemplar, viva i present. Es que potser la poesia « social » dels darrers cinc anys ha renunciat conscientment a la lliçó de cultura i de llengua de Carles Riba? I qui diu Riba, diu Foix, Pere Quart i Espriu; cal tenir en compte que l'actitud « cívica » o « compromesa » (em remeto a Castellet) d'aquests poetes es produeix amb posterioritat a una assimilació harmònica de la pròpia llengua i a una experiència cultural molt més rica que la dels poetes « socials » posteriors al 59. Es tracta de la reacció « cívica » o « política » d'uns homes ja fets davant una tragèdia col·lectiva, reflectida indefectiblement en l'obra de cadascun d'ells.

Tornem, però, a la definició que fan Castellet i Molas de la « nova » poesia, per tal d'examinar-la, tot arriscant-nos a judicis aventurats per manca de perspectiva històrica:

« Sembla que les característiques de la poesia d'avui — a diferència de la d'un ahir immediat — podrien ésser: 1. Pel que fa a **l'actitud del poeta**, aquest serà només, i ja és prou, un home entre els homes, no ja un ésser privilegiat, il·luminat i solitari; 2. Quant a la **validesa de l'experiència poètica**, ja no serà considerada com a absoluta, més enllà de l'experiència real, sinó que serà vàlida únicament en tant que expressió d'una altra experiència, la personal del poeta, compartida

amb els altres homes i tipificada en el poema; 3. Per la mateixa raó, el **mètode d'abstracció de l'experiència real** ja no serà el mitològic-simbòlic, sinó l'històric-narratiu que ofereix diversos vessants: èpic, satíric, etc.; 4. El **lenguatge** de la nova poesia reivindicarà la funció comunicativa d'un significat immediat, funció primera i principal de la paraula: per tant, esdevindrà col·loquial i directe, racional i quotidià; 5. El **protagonista del poema** ja no serà únicament el poeta en la seva total subjectivitat, sinó ell mateix en tant que **persona**, és a dir, en tant que subjecte d'un particular sistema de relacions humanes i socials, o també ho podran ésser altres homes, un grup social o la col·lectivitat; 6. L'**objecte de la poesia** ja no serà l'art per l'art o la bellesa abstracta, sinó l'objecte mateix de tota la cultura enriquidora de l'home i alliberadora de les innombrables alienacions que l'oprimeixen; i per acabar, 7. El **destinatari del poema** ja no serà el petit nombre d'escollits, és a dir l'aristocràcia intel·lectual, sinó — i aquí trobem el perquè de la impossibilitat d'aïllar la literatura o l'art i tota la cultura, en general, de la problemàtica estructural de la societat — tots aquells que tinguin un nivell de cultura suficient per a trobar en el poema l'objecte d'interès, d'enriquiment i d'alliberament que aquest ha d'arribar a assolir: i cal que aquests siguin molts i, perquè ho siguin, cal complir les tasques de responsabilitat cívica, social i política que ens duguin a bastir un país on la cultura sigui a l'abast de tots i on tots la gaudeixin.»

Aquesta llarga cita ens era necessària per tal d'estudiar la poesia «nova».

Les afirmacions de Castellet i Molas se sotmeten a una altra afirmació prèvia i, al meu entendre, una mica equívoca i ambigua; em refereixo a l'aplicació de l'adjectiu «nova» a una forma poètica que, en definitiva, es caracteritza perquè reconeix una crisi estructural de la societat burgesa. Sense lliurar-nos a una anàlisi històrica d'aquesta societat, que ens desviaria del nostre objectiu immediat i que ens donaria massa maldecaps, podem dir que el reconeixement d'aquesta crisi per part dels artistes com a membres sorgits necessàriament de la classe dominant i sustentadors d'una posició crítica respecte a aquesta classe i a la raó d'ésser de les pròpies manifestacions estètiques no és un fenomen rigorosament «nou». Això fa que Castellet i Molas, en formular uns punts de vista molt dignes de consideració, pequin d'optimisme en utilitzar l'expressió **ja no serà...** per a contraposar una pretesa poesia «nova» i una pretesa poesia «vella». Allò que podria ésser efectivament nou és la superació d'una etapa simbolista que, dintre la poesia

europea, no ha dominat mai d'una manera exclusiva la producció poètica de la darrera centúria. D'altra banda, en la poesia catalana, apareixen sens dubte uns poetes joves, desitjosos d'expressar poèticament el desvetllament d'unes forces polítiques dins la nostra societat concreta. Aquestes forces polítiques actuen sobretot dins el camp universitari i en llurs manifestacions líriques adopten els criteris enumerats per Castellet i Molas en el fragment citat més amunt. Es tracta d'una poesia que toca temes d'actualitat (vegeu, per exemple, **Notícies de l'estranger**, de F. Vallverdú), o bé ataca l'estructura social (**Al final s'ha comprovat...**, de M. Bauçà), o bé dona a aquest atac el caràcter d'una reflexió profunda sobre el conformisme o la por d'un llarg període fosc i tràgic (**De societat**, de X. Amorós), etc., etc. A més, no podem passar per alt un fenomen curiós: dins el capítol «La poesia nova» del llibre de Castellet-Molas hi ha un poeta, Gabriel Ferrater, que no renuncia en absolut a formes simbolistes ni és en cap moment discursiu (bé que sí narratiu, a la seva manera). La presència d'un poeta tan indiscutible com Ferrater dins aquest capítol ens permetria capgirar els arguments de Castellet: així com en Foix, Espriu i Pere Quart hi ha els elements «socials» que equivocadament volíem atribuir en exclusiva a la «poesia nova», així mateix hi ha en Gabriel Ferrater uns elements simbolistes que no podem, doncs, atribuir exclusivament a la poesia «vella».

Així doncs, crec que en els mots de Castellet i Molas hi ha un cert radicalisme, reconegut pel mateix Castellet en la seva conferència. Cal dir, però, que el pessimisme a ultrança respecte a la perspectiva d'una nova escola poètica catalana és inadmissible. Vull dir que les poesies socials dels adolescents universitaris han de reflectir necessàriament unes influències mal assimilades i una lluita cega contra una frustració personal lligada a uns condicionaments de classe. Aquest no és el cas de Gabriel Ferrater, poeta madur. El mateix Castellet, en el pròleg a **Teoria dels cossos**, de Ferrater, cita unes frases del poeta que donen idea de la profunda investigació estètica que comporta l'avanç cap a una autèntica poesia «nova»: «Un dels motius que ens fan escriure poesies és el desig de veure fins on podem aixecar l'energia emotiva del nostre llenguatge, i això ens du a escollir temes insidiosos, molt aptes a subornar-nos i a obtenir de nosaltres un excés de participació. Però no hi hem de consentir, i l'obligació primera del poeta davant d'un tema, és posar-lo al seu lloc, sense contemplacions.» I més avall: «He provat de fer-me un racó a l'ombra de la branca de poesia anglesa que surt de Thomas Hardy i s'allarga amb Frost, Ransom, Graves, Auden. Però

Bert Brecht és qui primer em va dir que la poesia es pot estar de molts luxes. »

M'adono que estic trepitant un terreny poc segur, i això és degut no solament a que potser em manca una informació crítica, sinó també que estem parlant d'unes experiències estètiques immediates, difícils de judicar sense la perspectiva necessària. I aquestes experiències són, per consegüent « noves »; és nou el contingut, com és també nou el context de lluita social en què s'insereixen. La frase « res de nou sota el sol » pot ésser, segons com, una frase reaccionària. En l'aspecte formal, però, la poesia « nova » no trenca amb una tradició lírica que acusa les profundes contradiccions socials i polítiques de la societat burgesa. L'anàlisi ha de remuntar-se, doncs, en el passat i n'ha de detectar unes fonts d'inspiració que donen lloc a un art « de crisi ».

L'element « nou » seria en aquest cas — com hem dit més amunt — la lluita contra una etapa simbolista i ahistòrica que omple — parcialment — uns anys d'història de la lírica catalana i que, a nivell europeu, no és única ni exclusiva. La poesia « nova » hauria d'adscriure's, per tant, a una tradició no interrompuda de poesia revolucionària (Villon mateix és un revolucionari), unida a la trajectòria històrica concreta de la societat capitalista, que té dins ella mateixa, com a element estructural, uns factors de crisi, nascuts de les relacions de producció. L'element revolucionari es concreta ja en un context capitalista, i una de les primeres mostres d'aquesta crisi, reflectida en la poesia, la tenim en Heinrich Heine :

Un cant nou, un cant millor,
amics, us vull cantar.
Volem, ja aquí a la terra,
bastir el regne celestial.
A la terra volem ésser feliços
i no volem patir més fam,
que no malgasti el ventre embrutit
el que unes mans actives han guanyat.

(*Deutschland*, I, 1844).

El valor intrínsec d'aquests versos no pot ésser determinat sense tenir en compte la funció històrica que exerceixen des d'un punt de vista temàtic i formal. Aquesta doble funció ha de condicionar inevitablement tot judici comparatiu del valor estètic, en abstracte. Des d'un punt de vista temàtic, ens trobem davant un « gran tema » que la lírica anterior no havia tocat amb les implicacions amb què el toca Heine (quatre anys després del *Deutschland* esclatava la Revolució de 1848). Des d'un punt de vista formal, Heine es lliura a una seriosa investigació

estètica que automàticament el situa per damunt de la poesia « política » contemporània i posterior i que, alhora, el capacita per a influenciar-la decisivament a llarg terme. Així ens ho fa veure Manuel Sacristán en el seu llibre *Lecturas I* : Heine, Goethe : « La perennidad del poema descansa en estos dos hechos : el *Deutschland* es poesía, trabajo de una conciencia verdaderamente artística que no interpreta la caducidad del antiguo rigor de la dicción poética como señal de que ya no hay rigores », i més avall : « es la declaración auténtica de la necesaria inautenticidad del arte contemporáneo, de su inapelable falta de convicción de su propia justificación ». El problema de la poesia catalana « nova » i de la seva interpretació per part de Castellet i Molas (l'any 1963), ¿no seria, en el fons, un problema d'autenticitat? ¿Fins a quin punt, d'altra banda, es podia assolir aquesta autenticitat? I finalment, si podia existir, ¿qui podia assolir-la?

Podríem aventurar una doble valoració, com ho hem fet amb Heine : quant al contingut, una gran part de la nostra poesia social tracta inautènticament un « gran tema »; quant a la forma, es troba en una situació d'epigon que no aconseguix de salvar.

Aquestes reflexions sobre la poesia catalana actual han estat fetes d'una manera una mica dispersa. Tanmateix, caldria ampliar les referències històriques a d'altres moments i figures de la lírica moderna; caldria, alhora, forçar unes conclusions. Amb tot, els problemes queden — suposo — insinuats i plantejats. Ni objectivament ni subjectivament no vull ni puc fer altra cosa. També crec que no he desmentit ni he tirat per terra cap de les posicions de Castellet davant la poesia catalana (ni la de 1963 ni la de 1968). El que he volgut fer no ha estat contradir, sinó intentar d'ampliar i d'aprofundir des d'altres perspectives entrevistes. En definitiva, he volgut reflexionar jo mateix sobre un tema estètic que potser no he tractat amb prou fonament de causa. Al capdavall no sóc crític.

Queda en peu, com sempre, el problema de la « qualitat » d'un poema; el de « com » apreciar-la i el de « qui » pot apreciar-la. Castellet digué que en tot poema de qualitat hi ha un misteri, una suggestió : l'element inexplicable de la creació poètica. Aquesta fou una de les conclusions a què arribà el crític i amb la qual, per la seva mateixa generalitat, cal estar d'acord. No crec que sigui necessari continuar per aquest camí. Voldria, això sí, acabar amb un parell de paràgrafs constructius. Jo crec que els poetes joves

(la majoria dels quals es quedaran pel camí, mentre que un percentatge mínim arribarà a port) haurien de fer, com a mínim, el següent :

No servir-se de la poesia com d'un mitjà per a combatre una possible frustració personal en una societat que té la competència com a norma, també en el terreny de l'art.

Adquirir amb humilitat un ofici, tot revisant globalment (sense fòbies, ni fílies, ni partits presos) una tradició cultural. És a dir : tot intentant de superar influències massa immediates.

En aquest sentit, potser és aventurat afirmar taxativament allò de que la poesia és un arma. La poesia té prou pro-

blemes de fons perquè hi poguem confiar com a arma.

Al meu entendre, un dels problemes de la poesia anomenada « social » és que, de vegades, pot pecar d'un sentimentalisme perillós, tot expressant-se, a més, d'una manera prosaica, és a dir, contrària a les exigències mínimes de la lírica, per més enemiga que sigui de l'art per l'art. Si comparem certes mostres d'aquesta poesia amb la poesia de Brecht o amb els versos de Heine, veurem que, quan una poesia vol ésser política, no pot prescindir de la reflexió ni de la demostració. És a dir : a la suggestió (element previ i indispensable) ha de seguir la demostració, a través de la reflexió. Aquest és el camí d'un nou « rigor ». Diu Brecht : « Només la màxima tensió de la raó ens procurarà un nou plaer sensible en el terreny de l'art. »

OBRES LA DIFUSIO DE LES QUALS HA ESTAT SUSPESA EN TOT EL TERRITORI NACIONAL PER ORDRE DEL MINISTERI D'INFORMACIO I TURISME, EN DECLARAR-SE L'ESTAT D'EXCEPCIO :

AGONIA DE L'AUTORITARISME CATOLIC, Josep Dalmau, Editorial Selecta, Barcelona ; BIOGRAFIA DE MIGUEL BAKUNIN, James Guillaume, Halcón, Madrid ; BORBONES MASONES, Mauricio Carlavilla, Acervo, Barcelona ; CAMILO TORRES, SACERDOTE Y GUERRILLERO, Manuel Pecellin, Zyx, Madrid ; DEL ANATEMA AL DIALOGO, Roger Garaudy, Ariel, Barcelona, edicions castellana i catalana ; DEL SOCIALISMO UTOPICO AL SOCIALISMO CIENTIFICO-LUDWIG FEUERBACH Y EL FIN DE LA FILOSOFIA CLASICA ALEMANA, Federico Engels, Equipo Editorial, San Sebastián ; DIARIO DEL CHE, Ernesto Guevara, Equipo Editorial, San Sebastián, Gran Enciclopedia Vasca, Bilbao i Ciencia Nueva, Madrid ; EL DIECIOCHO BRUMARIO DE LUIS BONAPARTE, Carlos Marx, Ariel, Barcelona i Halcón, Madrid ; DISTENSIONES CRISTIANO-MARXISTAS, Josep Dalmau, Edicusa, Madrid i edició catalana, Ediciones 62, Barcelona ; EL ESPARTAQUISMO AGRARIO ANDALUZ, C. Bernardo Quirós, Halcón, Madrid ; ESTUDIOS SOBRE LA REVOLUCION, Edward Hallet Carr, Alianza Editorial, Madrid ; FORMACION JUVENIL DE LA VANGUARDIA OBRERA, Juan Otamendi i altres, SIPE, Madrid ; EL FIN DE LA UTOPIA, Herbert Marcuse, Ariel, Barcelona ; LA GESTIO OBRERA A OCCIDENT : NOU PARANY CAPITALISTA, Luis A. Gorostiaga, Nova Terra, Barcelona ; HISTORIA VIVA, Victor M. Arbeloa, ZYX, Madrid ; HO CHI MINH, Jean Lacouture, Alianza Editorial, Barcelona ; LITERATURA Y LIBERACION NACIONAL EN VIETNAM DEL SUR, Tran Dinh Van, Equipo Editorial, San Sebastian ; EL MIEDO, LA LEVADURA, Y LOS MUERTOS, Eliseo Bayo, Nova Terra, Barcelona ; EL MOVIMIENTO OBRERO Y SUS ORIGENES EN ANDALUCIA, José Sanchez Jimenez, ZYX, Madrid ; PERFILES HUMANOS DE LA CIUDADANIA, Juan Losada, Nova Terra, Barcelona ; PERSPECTIVAS ETICAS DE LA GUERRA, José Pascual, ZYX, Madrid ; REGIONES NATURALES Y REGIONALISMOS, V. Perez Sabada, ZYX, Madrid ; LA RELIGION COMO SISTEMA ESTABLECIDO, F. Perez Gutierrez, ZYX, Madrid, SALARIO PRECIO Y GANANCIA, Carlos Marx, Ricardo Aguilera, Madrid i Halcón, Madrid ; SOCIALISME UTOPIC I SOCIALISME CIENTIFIC, Federico Engels, Ediciones 62, Barcelona ; STALIN, Lleó Trotsky, Plaza Janés, Barcelona ; TEMAS MILITARES, Federic Engels, Equipo Editorial, San Sebastián ; TRABAJO ASALARIADO Y CAPITAL, Carlos Marx (introducció de Federic Engels), Ricardo Aguilera, Madrid, Halcón, Madrid i Equipo Editorial, San Sebastián ; SOBRE LA IGLESIA EN ESPANA, Victor M. Arbeloa, ZYX, Madrid.

ELS PREMIS DE SANTA LLÚCIA I ELS NOUS PREMIS LITERARIS

Sembla que, finalment, s'ha resolt l'enutjós problema de l'amuntegament de premis catalans en la sola nit del 13 de desembre: la XVIII Festa Literària de Santa Llúcia ha vist atorgar catorze premis — exactament tretze, perquè el premi « Escola Blanquerna » per a llibres d'ensenyament ha quedat desert — per última vegada. En efecte, els premis no-literaris passaran al mes de maig, reunits al voltant d'una nova recompensa: el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, dotat amb mig milió de pessetes, el qual — si les « excepcions » ho permeten — enguany serà concedit per primera vegada. Es clar que, d'entrada, resulta que un dels membres del Jurat, el senyor Miquell Coll i Alentorn, es troba des de primers de gener a la Model: caldrà, potser, reunir el Jurat a la presó?

Comencem per parlar dels premis de la « gran nit »: com en ocasions anteriors per a conèixer la llista completa dels resultats remetem el lector a la premsa barcelonina del dia 14 de desembre o a les revistes més habituals (per exemple « Tele-estel » de 20-12-68 i « Serra d'Or » de gener 1969). Remarcarem, en primer lloc, l'interès que han despertat algunes obres guanyadores, sobretot entre els estudis sociològics: el premi « Nova Terra » (una editorial, ai las, ben malvista pels « excepcionalistes »!) concedit a l'assaig *La participació dels treballadors a la gestió empresarial*, degut a J. Garcia-Nieto (un dels jesuïtes detinguts a la famosa recepció de Mme Mounier), Joan Estivill i d'altres; la bossa « Llibres a l'Abast », donada per Edicions 62 (una altra editorial, etc., etc.), concedida al projecte de Joan A. Roig i Fransitorra, *La vaga obrera*, del qual tenim immillorables referències; el premi « Fundació Huguet », atorgat a Rafael Ninyoles pel seu treball *E! conflicte lingüístic valencià*, amb un plantejament sociolingüístic, molt al dia, sobre el País Valencià, etc.

Quant als premis estrictament literaris, cal subratllar, en primer lloc, la concessió del « Sant Jordi » a Maria Aurèlia Capmany, del qual parlarem més endavant. El premi « Carles Riba » ha resultat, sembla, treballós: el guanyador ha estat Joan Vergés amb *La vida nova*, però ha tingut un finalista molt destacat en el jove poeta Josep Elias, amb el llibre *Per a un Duc, Bach escriví música d'orgue a Weimar*. El premi « Víctor Català » ha anat a mans d'un assidu concursant a Santa Llúcia, Jaume Vidal i Alcover, amb *Les quatre ilunes*, llibre que promet d'ésser interessant. I el « Josep M. de Sagarra » ha anat, sense discussió, a la peça de J. Teixidor, *Retaule de flautista*: esperem que aquesta obra tingui més sort que les precedents i la puguem veure representada aviat! (Amb el permís dels « excepcionalistes »...)

Però aquest any els premis de Santa Llúcia no s'han quedat sols, i és un bon senyal per a la cultura catalana. Mesos enrera havia estat concedit a Girona el premi « Prudenci Bertrana » a la novel·la de Manuel de Pedrolo titulada — quin profeta! — *Estat d'Excepció*. Naturalment, la novel·la no ha estat autoritzada: una novel·la més de Pedrolo que dorm als calaixos d'aquest prolífic escriptor. Més tard, pel mes de novembre, ha estat concedit per primera vegada el premi « Ramon Llull », d'Editorial Planeta, per a la millor novel·la catalana de la postguerra, que ha recaigut en *Incerta glòria* de Joan Sales: esperem que ara sigui possible de llegir la versió íntegra d'aquesta obra tan significativa. El premi « Ramon Llull » té la particularitat de promoure la traducció de l'obra guanyadora al castellà: una bona idea que cal aplaudir.

Finalment, el dia 6 de gener, la diada en què Ediciones Destino atribueix el premi « Nadal » de novel·la castellana, que ha guanyat Alvaro Cunqueiro, ha tingut per primera vegada un *partenaire* català: és el premi « Josep Pla » de prosa catalana, que ha estat atorgat al jove novel·lista Terenci Moix, una estrella ascendent en la constel·lació literària catalana. Celebrem la concessió d'aquest premi — que tindrà continuïtat — i celebrem també que hagi anat a raure a un escriptor jove, preocupat pels problemes del nostre temps.

Passem ara a parlar del « Sant Jordi ». Aquest any el premi presentava la modalitat d'atribuir-se a una novel·la ja publicada i, com sol passar en aquests casos, el resultat ha provocat les més variades reaccions. Hi ha qui opina que la concessió del premi a Maria Aurèlia Capmany significa més aviat un reconeixement de l'obra global d'aquesta autora que no pas la indicació dels mèrits intrínsecs d'*Un lloc entre els morts*. Alguns arriben a dir que, tenint en compte els valors estrictament literaris, el premi se l'havia d'haver emportat Baltasar Porcel amb *Els argonautes*. Parlen i tot de maquinacions per part d'alguns membres del Jurat, de *parti pris* « antiporcelista », etc. Jo no sé si tot això és veritat o no, però com que les obrers en litigi són al mercat des de fa alguns mesos, res millor que recórrer al testimoni directe. I, sentint-ho molt per als amadors d'escàndols, em sembla que la majoria de lectors, després de llegir les novel·les, donaran la raó al Jurat...

Un lloc entre els morts (Ed. Nova Terra, 1967) és una novel·la sòlidament construïda, amb l'empremta d'un escriptor que coneix bé el seu ofici. Amb el pretext de fer la biografia de Jeroni Campdepadrós i Jansana, personatge imaginari situat a cavall dels segles XVIII i XIX, Maria Aurèlia Capmany ens dóna una visió plena d'interès de la Catalunya il·lustrada. No es tracta, però d'una novel·la històrica, almenys en un sentit estricte (o « estret »). Si no tenim en compte això, el protagonista se'ns farà incomprendible, car la gràcia de la novel·lista ha estat precisament de dibuixar-nos un personatge amb problemes « històrics » fàcilment traslladables als problemes d'avui. La jugada era arriscada — podia haver-se malaguanyat en un encartrament lamentable —, però la Capmany hi ha reeixit. Per això ens interessa el romanticisme de Campdepadrós, històricament incomprendible, així com el seu patriotisme *avant la lettre* o els seus versos d'una sensibilitat ben poc divuitesca. Potser no és una obra decisiva en la carrera de Maria Aurèlia Capmany, però sí una novel·la important, ben narrada i amb una trama prou elaborada.

La novel·la de Baltasar Porcel, *Els argonautes* (Edicions 62, 1968) no

representa, com alguns han assenyalat, un punt culminant de la seva producció literària. Al contrari, crec que hi ha una certa regressió si la comparem amb la seva millor novel·la apareguda fins ara, *La lluna i el « Cala Llamp »* (Albertí Ed., 1963). *Els argonauts* argumentalment és una troballa: és la història d'uns contrabandistes viatjant des de Gibraltar fins a Andratx, narrada mestriolament amb autenticitat i realisme. Però — i aquí trobem el defecte primordial de la novel·la — és un realisme falsament acolorit, més aviat naturalista, i sovint frega el to superficial d'un reportatge turístic. De fet, a mesura que Porcel es converteix en un bon periodista (entrevistador, reporter), regredea, en canvi, a narrador de clixés. En definitiva, el plantejament i el desenvolupament d'una novel·la són molt diferents als d'un reportatge, i sap greu que Porcel malbarati així els seus dots. Car, tractant-se d'un tema eminentment « novel·lesc », aconseguint unes escenes narrades amb una prodigiosa disponibilitat de recursos, encertant fins i tot el ritme descriptiu en tants i tants fragments, se'ns fan encara més incomprensibles les falles, que són bastants: molt sovint els personatges són caricatures inadmissibles — particularment a les primeres parts de cada capítol, el relat actual —, el desbordament naturalista enclou un cert menyspreu per l'home — en algunes històries de les que formen la segona part de cada capítol, és a dir, el passat —, i, sobretot, la riquesa indiscutible de vocabulari que exhibeix Porcel queda contrabançada per unes abusives i injustificables extorsions del llenguatge, per un colorit massa epidèrmic, etc., la qual cosa fa del seu estil una cosa feixuga, cansada.

Què hi farem! Els joves no sempre les encerten. I no és estrany en un ofici com el de novel·lista, en què el *métier* és a vegades decisiu per a convertir una obra mediocre en bona o discreta. Opino, doncs, que el *match* Capmany-Porcel ha estat honradament guanyat per una « veterana ». I al marge les consideracions estrictament literàries — m'excusareu que « excepcionalment » ho tingui en compte — haig de confessar que m'ha complagut íntimament de veure « consagrar » una escriptora, el valor de la qual admiro. Per a tots els qui hem viscut — estem vivint — aquests anys difícils d'opressió i persecució, el fet de veure popularitzada una persona que ha sofert amb nosaltres la repressió franquista em resulta com un « petit triomf » contra la Dictadura. I és que la lluita acaba obrint escletxes...

DETURAR LA REPRESSIO, ACABAR AMB L'IMMOBILISME IMPOSAR UN CANVI DEMOCRATIC

Resolucio del Comitè Central del P.S.U. de Catalunya

En l'any que comença es compleix el 30 Aniversari de la fi de la guerra civil. Colpejada per la lluita del poble, corcada per les contradiccions internes que redueixen més i més la seva base, la dictadura feixista està envellida i descomposta, presenta signes clars de putrefacció.

En un intent desesperat per sobreviure, la camarilla « ultra » del General Franco anul·la la seva pròpia farsa aperturista, recorre novament als Tribunals Militars, a la tortura i les lleis d'excepció, i estén, i intensifica la repressió política.

Aquest intent de retorn cap enrera no és un signe de fortalesa, sinó de debilitat. El seu origen està en el temor de Franco i Carrero Blanco a que qualsevol nova concessió trenqui l'equilibri avui ja inestable de l'edifici dictatorial i a que el poble obri les comportes dels canvis democràtics.

La dictadura sent la pressió a favor de canvis que exerceixen els més diversos sectors del poble. Obrers i estudiants, camperols i intel·lectuals, catòlics progressistes i sacerdots conciliars, exigeixen una veritable apertura; personalitats « evolucionistes » i « procuradores transhumantes », diaris i revistes dels més diversos signes i fins i tot certs cercles falangistes reclamen que s'abandoni l'immobilisme.

D'aquí la contracció defensiva dels « ultres » i llur pretensió inútil de neutralitzar la pressió popular posant una altra vegada en pràctica mètodes repressius que han merescut la condemna més universal.

Contrarestar la reacció repressiva dels « ultres », lligar-los les mans és, per tot l'anterior, la més urgent tasca dels comunistes, dels treballadors, de tots els antifranquistes.

El Comitè Central del P.S.U. de Catalunya saluda amb emoció les valents manifestacions dutes a terme a Mataró els dies 15 i 26 de desembre per a exigir la llibertat dels detinguts d'aquella ciutat arrel d'un acte commemoratiu de la proclamació de la Carta dels Drets Humans, manifestacions que s'inscriuen dins del moviment general de protesta que per aquells mateixos dies ha conegut accions tan admirables com les « tancades » de les famílies dels presos dins d'esglésies de Madrid, Sant Sebastià, les Palmes, Bilbao, etc., i les vagues de la fam realitzades pels presos polítics mateixos a diverses presons.

Saludem la gran acció ciutadana en curs en defensa dels empresonats polítics i, especialment, el document de denúncia de les tortures que ha recollit a Barcelona i en altres indrets d'Espanya centenars de firmes de personalitats de la més diversa significació.

Així mateix, el Comitè Central del P.S.U. de Catalunya expressa el seu complet acord amb la iniciativa de la Taula Rodona Ciutadana de Barcelona dirigida a promoure des d'ara mateix una gran campanya per la consecució d'una amnistia general per als presos i exiliats polítics en ocasió del 30 aniversari de la fi de la guerra civil, per a que es posi fi a la repressió i per a crear les premises indispensables a la convivència democràtica que els pobles d'Espanya necessiten.

La política econòmica de la dictadura, al servei de l'oligarquia financera, troba l'oposició decidida de la classe obrera, la qual intensifica la seva acció per a rompre el límit del 5,9 % imposat pel Govern als augments de salari i per a conseguir Convenis Col·lectius en els quals es trobin plasmades les exigències contingudes en la plataforma de lluita de les Comissions Obreres.

El Comitè Central del P.S.U. saluda les magnífiques batalles lliurades pels treballadors de la CERDANS, a Gavà, de la BLANSOL, a Palau de Plegamans, de MATERIAS INDUSTRIALES, a Terrassa, de la RENFE i altres empreses a Barcelona, de Blanes, i de tots aquells que, com ells, han assolit ja arrencar amb la seva lluita

augment de jornals superiors al 5,9 %. La nostra salutació s'adreça també als treballadors de la AEG de Terrassa, del Ram de l'Aigua del Tèxtil de Barcelona i el seu cinturó industrial, de la SIEMENS de Cornellà i altres, per l'exemplar elaboració de llurs reivindicacions, mitjançant consultes obertes i discussions en Assemblees, i la mestria que mostren en la combinació de les formes legals i extra-legals d'acció, dirigides a conseguir que siguin satisfetes llurs justes demandes. El Comitè Central estima que les accions dels treballadors entorn als convenis col·lectius, la protesta contra els acomiadaments i les accions reivindicatives de tot tipus, en primer lloc a les grans empreses, és l'únic camí per a avançar vers les lluites generalitzades que faran possible la vaga general.

Part d'aquesta batalla és l'acció per impedir que sigui convertit en Llei el projecte pastat per Solís i aprovat al Congrés Sindical de Tarragona, la discussió del qual a les Corts ha estat repetidament anunciada i ajornada. Aquesta acció, que és avui una forma elevada de lluita per un sindicat de classe, independent i democràtic, compta amb el recolzament de les capes més amples del poble i constitueix en aquest període un dels ariets de la batalla política general contra la dictadura.

Les Comissions Obreres, columna vertebral de la lluita dels treballadors i de tot el poble per la democràcia, s'han d'assentar sòlidament a les grans empreses i desenrotllar-se encara més a tots els centres de treball en tant que instrument de combat, unitari i democràtic, de tots els treballadors.

El Comitè Central del P.S.U. de Catalunya valora altament les victòries aconseguides pels estudiants de Barcelona en el primer trimestre del Curs escolar, a través de formes d'acció que combinen reivindicacions típicament estudiantívoles amb la creixent aspiració de gran part dels estudiants a la democràcia i al socialisme. A la vegada, crida els estudiants comunistes i altres estudiants revolucionaris a treballar amb deler per a consolidar aquests èxits, per a establir i perfeccionar òrgans de coordinació a tots els nivells, per a avançar en la conquesta del dret a l'auto-organització, per a imposar la celebració del Congrés Lliure i el reconeixement del Sindicat Democràtic dels estudiants de tota Espanya.

El Comitè Central registra amb satisfacció l'extensió de la protesta en el camp català i l'aparició de formes autònomes d'organització dels pagesos i jornaleros entorn de llurs Comissions. El moviment de Comissions de Pagesos i Jornaleros tendeix ara a estendre's i a reforçar-se, havent-se ja creat la Comissió Coordinadora Nacional del camp català.

El P.S.U. recolza la lluita de les Comissions de Pagesos i Jornaleros per un salari mínim de 300 pessetes als treballadors, per una assegurança d'atur efectiva, per preus rendables per als productes del camp, pel pagament de la quota de la Seguretat Social Agrària sobre la base del nombre de jornaleros empleats, per l'equiparació dels pagesos i jornaleros al règim general de la Seguretat Social dels treballadors de la ciutat, per la revisió dels líquids imposables, per la reducció dels impostos, pel pagament del valor real de les terres expropiades per a autopistes i polígons, etc.

El Comitè Central considera que ha de mereixer especial atenció dels comunistes la popularització del programa del Partit en relació amb els problemes del camp; els comunistes han de ser els capdevaners en l'acció per una autèntica transformació de les estructures del camp mitjançant una profunda reforma agrària, basada en el principi de la terra per al qui la treballa, que faciliti l'accés a la propietat als jornaleros, colons, parcers, arrendataris i pagesos que no tinguin terra suficient, dotant-los dels mitjans tècnics i financers necessaris a costa de la minoria latifundista i monopolista.

La lluita per les llibertats nacionals ocupa un lloc destacat en l'acció anti-dictatorial. A Catalunya, a Euskadi, a Galícia, tenen lloc múltiples accions en defensa de la llengua, la cultura i els drets nacionals del poble. El Comitè Central crida els comunistes catalans a ésser els més decidits impulsors d'aquesta lluita, que a Catalunya presuposa la denúncia implacable dels Lopez Rodó i altres servidors « catalans » de la dictadura i la reivindicació oberta del dret del nostre poble a l'autonomia i a l'autodeterminació.

L'acció ciutadana contra la repressió, la lluita reivindicativa dels treballadors i la batalla democràtica i nacional, impulsen el desplaçament cap a l'oposició de sectors i grups d'opinió que en el passat recolzaren la dictadura. Sectors de l'Església i moviment catòlics de masses, incloses algunes jerarquies, adopten postures d'oposició. En els medis « evolucionistes » es fan visibles les actituds d'enfrontament obert a la política « ultra ». Sorgeixen fenòmens com el dels « procuradors transhumants », com el de les tendències oposicionistes en el si mateix del Movimiento, o com la radicalització dels carlistes, que subratllen l'antagonisme existent entre el règim imperant i les necessitats i aspiracions del país.

Mai no s'havia expressat de manera tan viva i general l'anhel dels espanyols que siguin liquidades les formes feixistes de poder i que es realitzin canvis profunds a les estructures polítiques, econòmiques i socials.

En aquest marc, la Vaga Nacional apareix no solament com una possibilitat, sinó com l'objectiu vers el qual han de confluïr els esforços de tots aquells qui aspiren al restabliment d'un règim de llibertats basat en la sobirania popular.

El Comitè Central del P.S.U. de Catalunya entén que una acció paral·lela o convergent de tots els partidaris d'establir un règim de llibertats acceleraria la realització de la Vaga Nacional i la liquidació de la dictadura.

La base per a aquesta acció paral·lela o convergent que preconitzem es troba en una sèrie d'aspiracions comuns a la gran majoria dels espanyols, entre les quals destaquen les següents :

1. Amnistia general per als empresonats i exiliats polítics, anul·lació de totes les sancions i fi de la repressió.
2. Restabliment de les llibertats democràtiques sense excepció, incloses les llibertats nacionals.
3. Convocatòria, mitjançant eleccions lliures, d'una Assemblea Constituent encarregada de determinar el règim futur.

El P.S.U. ve treballant tenaçment per a que les forces polítiques catalanes juguin un paper actiu en la recerca d'una entesa general de l'oposició antifranquista de tota Espanya i en l'elaboració d'una alternativa democràtica a la situació present que inclogui els punts senyalats més amunt.

El Comitè Central encarrega al Comitè Executiu que prossegueixi aquesta tasca i crida els comunistes a propagar entre les masses la nostra proposta d'alternativa, que només s'obrirà camí en la mesura que les masses la facin seva i la recolzin activament amb la seva lluita.

El Comitè Central reitera la seva convicció que la conquesta de les llibertats a escala de tota Espanya ha de donar a Catalunya la possibilitat de restaurar les lleis, les institucions i prerrogatives establertes a l'Estatut de Catalunya del 1932 i d'elaborar un nou Estatut que respongui a les necessitats de la nostra època. Per aquesta via es crearan així mateix les condicions per a eliminar tota forma d'opressió nacional i fer més sòlida la unitat entre els pobles d'Espanya.

La conquesta de les llibertats democràtiques i de l'Estatut no resoldrà per si sola els problemes econòmico-socials de fons. Facilitarà, no obstant, el desplegament de les energies de la classe obrera i de les forces revolucionàries que poden i han d'imprimir al nou règim democràtic un contingut antimonopolista que mení el nostre país vers el socialisme. La força motriu d'aquest procés serà l'Aliança de les Forces del Treball i de la Cultura, que s'està cimentant ja en el curs de l'acció contra la dictadura, de la qual seran part integrant els partits polítics, moviments i organitzacions de masses partidaris del socialisme.

El Comitè Central del P.S.U. de Catalunya, alhora que denuncia els regateigs entre Franco i els imperialistes sobre el preu de la pròrroga del Pacte hispano-nord-americà del 1953, crida a intensificar l'acció per la pau i la independència nacional, pel cancel·lament d'aquell pacte i de les bases estrangeres a Espanya, per la solidaritat amb l'heroic poble del Vietnam.

En aquesta situació, és una necessitat imperiosa realitzar un treball democràtic entre els membres de les forces armades. Entre els militars es manifesten corrents les quals, a més d'oposar-se a la política militar franquista de supeditació als nord-americans, mostren repugnància vers el paper d'executors de la política repressiva de la dictadura que es pretén de fer-los jugar novament. Aquestes corrents han d'ésser estimulades per tots els antifranquistes, als quals correspon per igual la gran tasca de fer comprendre als militars que la nostra lluita no va dirigida contra l'Exèrcit, sinó contra la dictadura. No ens proposem de destruir l'Exèrcit, sinó que aquest en tant que institució tingui com a missió exclusiva la defensa de la integritat i de les fronteres de la pàtria.

El Comitè Central del P.S.U. de Catalunya reafirma la voluntat dels comunistes catalans d'avançar cap a la democràcia i el socialisme descartant la guerra civil. Reafirma així mateix, però, la seva decisió d'encapçalar la lluita popular fins el seu final victoriós, tant si aquesta transcorre per via pacífica com si la via no pacífica esdevé inevitable. En les circumstàncies presents, considerem urgent organitzar grups o piquets de defensa encarregats de protegir les vagues, manifestacions i altres accions de masses front a eventuals agressions dels « porristes » i de les forces repressives.

El Comitè Central crida tots els comunistes a ocupar un lloc d'avantguarda en la lluita del nostre poble, a participar activament en els moviments de masses, a estar presents en tots els combats, a fer de les grans empreses bastions del Partit i del nou moviment obrer. Els Comitès i Cel·lules del Partit han de considerar-se representants dels explotats i expoliats de l'empresa o zona territorial en la qual actuen; han d'aplicar de manera creadora la política del Partit i adoptar en cada lloc

les formes d'organització i de treball més convenientes als fins polítics que ens proposem d'assolir; han de difondre de manera creixent entre les masses les publicacions del Partit; han de planificar i realitzar un treball audaç de reclutament de nous militants, als quals hem de donar la possibilitat de participar a cursos d'educació que els ajudin a compenetrar-se amb la política i la ideologia del Partit.

Atenció especial hem de dedicar a guanyar per a la lluita i per al Partit a les dones obreres i als joves treballadors. Els Comitès i Cel·lules del P.S.U. han de proposar-se que en cada centre de treball, en cada barri o poble, es constitueixi la Joventut Comunista, organització independent de tots els joves que desitgen educar-se en els principis del marxisme-leninisme, defensar els seus drets i aspiracions i lluitar per la democràcia i el socialisme.

El Comitè Central aprecia altament els esforços realitzats per militants i amics del nostre Partit en la Campanya pels Cinc Milions de Pesetes d'Ajut al P.S.U. de C. A fi de compensar el retard registrat en l'inici d'aquesta, el Comitè Central acorda perllongar la Campanya fins el proper 30 d'abril i crida a amics i militants a multiplicar llurs esforços per a assolir abans d'aquesta data la suma senyalada.

El Comitè Central del Partit Socialista Unificat
de Catalunya
Gener de 1969.

LA RESPOSTA A L'ESTAT D'EXCEPCIÓ

Declaració del Comitè Executiu del P.S.U. de Catalunya

LA proclamació, el 24 de gener últim, de « l'estat d'excepció » a tota Espanya ha posat brutalment al descobert l'extremada feblesa i avançada descomposició del règim dictatorial del General Franco.

Els dies transcorreguts del 24 de gener ençà han estat suficients per a mostrar que l'anomenada « subversió universitària » a Madrid i els incidents estudiantils del 17 de gener a Barcelona, no foren, com ho afirmen les explicacions oficials, la causa determinant d'una mesura que referida a la totalitat del territori espanyol, no té precedents en els trenta darrers anys.

Els incidents del 17 de gener a la nostra Universitat — originats per l'exasperació que provoca entre els estudiants l'ausència de llibertats i, possiblement, per la participació d'elements provocadors policíacs — foren inflats artificialment pels « ultres » per a fer-los servir de pretexte a la implantació de « l'estat d'excepció ». La presentació sensacionalista a la premsa, la ràdio i la televisió d'aquests fets, que no van causar dany físic a ningú i que provocaren escassos desperfectes materials, només s'explica com a part de la preparació propagandística de la promulgació de « l'estat d'excepció ». En el mateix marc s'enquadra « l'acte de desagravi a la bandera » celebrat el 26 de gener a la Plaça de la Universitat que la fòbia feixista i anti-catalana del General Perez Viñeta va convertir en « acte d'agravi a Catalunya ».

NO; la proclamació de « l'estat d'excepció » no es deriva de la « subversió universitària ». Aquesta mesura materialitza el pànic dels « ultres » franquistes davant la lluita creixent de totes les capes del poble per fer que siguin duts a

terme canvis democràtics, i davant la desintegració de les forces que venien sostenint el règim.

Als deu dies de la seva proclamació, « l'estat d'excepció » apareix com un intent desesperat dels « ultres » de deturar, mitjançant la violència i la intimidació, no solament l'agitació estudiantívola sinó també les lluites obreres, les reclamacions de la pagesia, les protestes juvenívoles i populars, la marxa cap a la vaga nacional.

En els dies que ens separen del 24 de gener, hom ha constatat que eren també objectius principals de la proclamació de « l'estat d'excepció » reimplantar la censura sobre els diaris i les altres publicacions; impedir que les editorials prossegueixin llur tasca de difusió de literatura progressista, emmordassar els intel·lectuals democràtics; asfixiar la denúncia de les tortures elevada al Ministre de la Governació per més de 1.500 personalitats de diversa significació i la campanya per l'amnistia; tallar l'acció dels Col·legis d'Advocats contra les jurisdiccions especials, en defensa dels presos polítics i per la implantació d'un Estat de Dret; reprimir l'activitat del sector progressista del clergat i del moviment catòlic: frenar el procés d'allunyament del règim que es desenrotlla entre els funcionaris, en el si de l'Exèrcit i de les forces d'ordre públic.

LES detencions i deportacions practicades arreu d'Espanya després del 24 de gener afecten no solament a estudiants i professors universitaris, sinó també a personalitats polítiques de totes les tendències — àdhuc monàrquiques i del grup falangista d'Hedilla —, a treballadors, advocats i altres intel·lectuals que no tenen cap relació amb la Universitat. A Cata-

lunya, junt amb trenta estudiants i professors universitaris es troben detinguts diversos membres d'Unió Democràtica de Catalunya — entre ells el Sr. Coll i Alentorn —, l'escriptor Alfonso C. Comín i altres intel·lectuals catòlics, alguns mestres nacionals, professors d'Institut i obrers de Barcelona, Sabadell, Tortosa i Reus. Això demostra que « l'estat d'excepció » és dirigit contra totes les forces d'oposició, contra tots els sectors del poble.

Els dies transcorreguts del 24 de gener ençà permeten de constatar igualment que l'intent « ultra » de deturar l'ascens de la lluita de les masses i la desintegració del conglomerat franquista mitjançant la intimidació i la violència, està condemnat a fracassar estrepitosament. Mal que els pesi als Carrero Blanco, Alonso Vega, Solís i altres « ultres » de la camarilla franquista, la repressió que va dessagnar el poble després de la guerra civil no pot reimplantar-se. La dictadura no és avui el poder dels vencedors d'una guerra tot just acabada, sinó una estructura corcada i descomposta, la desaparició de la qual constitueix una exigència del desenrotllament i del progrés del país. La suspensió de les escasses garanties escrites en les lleis franquistes, la reimplantació de la censura i la intensificació de la repressió, creen noves dificultats per al desplegament de la lluita i del moviment de masses, però no poden ni deturar-lo ni paralitzar-lo puix que els problemes que es troben a l'origen d'aquesta lluita i d'aquest moviment seguiran en peu. Com ja ha passat a Guipúscoa, « l'estat d'excepció » enfrontarà contra els « ultres » a nous sectors del país i, vençut el primer impacte repressiu, la lluita i el moviment de masses cobraran renovada empenta en una nova i més elevada fase del combat per la democràcia.

PER altra banda, la separació i la discordància entre el país oficial i el país real a les quals es refereixen els comentaristes estrangers com a les característiques més sortints de la vida política espanyola, s'enfondiran encara més amb « l'estat d'excepció ». Aquells qui creien que encara era possible una evolució democràtica del règim veuen llurs il·lusions definitivament enterrades, i, una vegada passat l'efecte psicològic que hagi pogut causar-los l'aparatositat de la mesura, tendiran a separar-se del franquisme.

Aquest més gran distanciament entre el país real i el país oficial s'ha posat clarament de manifest en ocasió de l'acte del 26 de gener a la Plaça de la Universitat, en el qual, a despit dels esforços de la propaganda oficial i oficiosa i a les pressions exercides per les autoritats (soldats vestits de paisà i funcionaris sindicals i del Movimiento foren portats « organitzament » a l'acte), només es congregaren — segons càlculs oficials que recull la re-

vista « Mundo » — entre quatre i sis mil persones, és a dir, menys del tres per mil de la població que viu a l'aglomeració urbana barcelonina.

Aquest acte i el fracàs de les esperances de Perez Vineta que seguidament es fetsin actes semblants a totes les grans ciutats de Catalunya, demostra fins a la sacietat l'isolament dels « ultres » i la vanitat de llur intent de mantenir-se en el poder indefinidament.

L EXPERIENCIA d'aquests dies evidencia ja que la lluita de les masses no es detura per « l'estat d'excepció ». En els moments mateixos que el Govern decidia la seva implantació, es produïa una vaga general de cinc hores de durada a l'A.E.G. de Terrassa i, a Cornellà, prosseguien llur acció de treball lent i vaga d'hores extres la totalitat dels treballadors de la Siemens i de la Soler y Almirall. Posteriorment, els treballadors d'altres grans empreses com la Seat, Enasa, La Maquinista, Faesa-Mempar, York S.A., Bosuga, Sagui, Renfe etc., i de diverses fàbriques tèxtils, han realitzat accions diverses en recolzament de les reivindicacions inscrites en llurs projectes de Conveni Col·lectiu. A l'Enmasa, després de dur a terme aturs parcials els dies 28, 30 i 31 de gener, obrers, administratius i tècnics anaren a la vaga ahir, 5 de febrer, i en aquest moment fan front, units, al lock-out decidit per l'empresa i les autoritats.

A Madrid s'han produït aturs a la Siemens i a Standard, les més grans empreses de la capital. La lluita obrera és particularment intensa a Bilbao on els obrers i empleats d'Altos Hornos estan en vaga des del 31 de gener per a exigir la llibertat d'un treballador de l'empresa detingut. En solidaritat amb Altos Hornos, els treballadors de La Naval, de la General Eléctrica i de la Babcock Wilcox de Bilbao, i els d'altres empreses d'Eibar i de Sant Sebastià, s'han sumat a l'atur, el qual abasta avui 40.000 metal·lúrgics bascs.

El passat 28 de gener, la Facultat de Ciències de la Universitat de Saragossa fou ocupada pels estudiants, els quals van resistir després valentment l'assalt de la policia. També a Pamplona i a Granada han tingut lloc manifestacions estudiantils de protesta contra « l'estat d'excepció ».

A Madrid, el primer intent de reapertura de les classes a les Escoles Superiors ha marcat la reiniciació de la lluita estudiantil. Per la seva part, els advocats demòcrates madrilenys, reunits al Col·legi, han iniciat una acció legal contra « l'estat d'excepció ».

La protesta popular es fa visible ja als carrers de nombroses ciutats d'Espanya. En els barris populars de Barcelona, Badalona, Terrassa, Sabadell i altres localitats

del cinturó industrial barceloní, han estat distribuïdes aquests dies desenes de milers d'octavilles i fulles que criden a respondre a l'escalada repressiva del franquisme intensificant les accions de masses. Desenes de pintades a les parets proclamen així mateix la repulsa popular a « l'estat d'excepció » i reclamen llibertat, amnistia i altres reivindicacions democràtiques. La lletra L, símbol d'aquesta campanya, es troba escrita amb guix als metres, a les cabines de telefons, als tranvies i autobusos.

AQUESTS fets mostren que les forces obreres i populars no cediran davant el chantatge i la repressió, i que seguiran la seva lluita, qualssevol que siguin les dificultats a les quals calgui de fer front.

El Comitè Executiu del P.S.U. de Catalunya saluda amb emoció aquesta primera resposta popular a la proclamació de « l'estat d'excepció » i crida els comunistes a treballar amb audàcia i decisió per tal de generalitzar aquests primers exemples, per tal d'ajudar les masses a resistir fermament l'embestida reaccionària i a organitzar la contraofensiva democràtica.

Es tracta de continuar i estendre les lluites obreres ja en marxa per arrencar augmentos de salaris superiors al 5,9 % i altres peticions dels treballadors; de prosseguir l'acció contra la Llei Sindical de Solís i per un sindicat obrer de classe, independent i democràtic; de desenrotllar i consolidar el moviment de Comissions Obreres en tant que instrument de lluita, unitari i democràtic, de tots els treballadors.

Es tracta que jornalers i pagesos apliquin els acords adoptats a la recent reunió de les Comissions Pageses de Catalunya; que intensifiquin llurs esforços per assolir que a cada poble sigui creada i funcioni una veritable Comissió que orienti i organitzi la lluita dels camperols i jornalers per llurs reivindicacions específiques.

Es tracta que estudiants i professors universitaris, recolzats per tota la població, imposin la reapertura de la Universitat i reemprenguin la lluita per l'aixecament de totes les sancions, pel dret a l'autoorganització i per la transformació democràtica de les estructures universitàries.

Es tracta que els col·legis d'advocats i altres entitats professionals o culturals, les organitzacions catòliques i els sacerdots progressistes, els intel·lectuals i artistes demòcrates, totes les persones de bona voluntat, tirin endavant la denúncia de les tortures iniciada amb el document de les 1.500 firmes, l'acció solidària amb els

presos polítics, la lluita per l'aixecament de la censura i per la llibertat d'expressió.

Es tracta, en fi, de coordinar l'acció de tots en una campanya comuna per la llibertat de tots els detinguts, per la derogació de « l'estat d'excepció », pel fi de la repressió, per l'amnistia per als presos i exiliats polítics, per les llibertats nacionals i democràtiques.

La solidaritat internacional amb la nostra lluita, la qual adquireix novament arreu del món proporcions insospitades, representa un poderós sosteniment pel nostre combat.

EL Comitè Executiu del P.S.U. de Catalunya crida els partits i grups polítics d'oposició, les organitzacions i moviments de masses, les entitats i personalitats desitjoses de posar fi a la dictadura, a propiciar la coordinació dels esforços de tots contra « l'estat d'excepció » i a sumar-se al diàleg, ja iniciat, que ha de conduir a l'elaboració d'una alternativa democràtica al règim actual.

Els comunistes catalans compartim el desig expressat per nombrosos catòlics progressistes que els bisbes de les diòcesis catalanes, seguint l'exemple de l'Abat de Montserrat i dels Priors de les ordres religioses que han reclamat la fi de les tortures policíiques, denunciïn les arbitriats franquistes i reclamin la derogació de « l'estat d'excepció ».

En contra d'allò que afirmen les autoritats i abonen certes jerarquies eclesias-tiques, « l'estat d'excepció » no pretén — ni pot — portar la pau i l'ordre, puix que a l'Espanya d'avui no hi haurà pau ni ordre mentre no hi hagi llibertat.

El Comitè Executiu del P.S.U. de Catalunya saluda la iniciativa popular que es faci una campanya per la destitució i el desplaçament de Catalunya del Capità General Perez Viñeta, figura destacada de la minoria « ultra » i encés partidari que l'Exèrcit serveixi de força de policia contra el poble. Declarem ensems que la nostra decisió de treballar per la destitució de Perez Viñeta no entranya cap animositat contra l'Exèrcit com a institució, ni contra els caps, oficials i classes patriotes, als quals invitem a unir-se al poble en la lluita contra la injustícia i l'arbitrarietat « ultra ».

Cridem els comunistes a prendre les mesures necessàries per tal de garantir la continuïtat de la vida i l'activitat del Partit davant de qualsevol eventualitat i a donar exemple de combativitat i d'intel·ligència en l'organització de la resposta popular i

nacional a la proclamació de « l'estat d'excepció ».

vaga nacional, en la lluita per la democràcia i el socialisme.

Aconseguir la llibertat de tots els detinguts, fer impossible la continuació de la repressió, assolir la derogació de « l'estat d'excepció », és avui la tasca de les tasques en la marxa vers la vaga general i la

Barcelona,
6 de febrer del 1969.
El Comitè Executiu del P.S.U.
de Catalunya.

DECLARACIO DE LA COMISSIO COORDINADORA NACIONAL DEL CAMP CATALA

A tots els pagesos i treballadors del camp català

Recentment, en un indret de Catalunya, s'han reunit els homes de la terra més representatius de nombroses comarques catalanes per a estudiar la situació del camp, intercanviar lliurement opinions i experiències, ajuntar idees i esforços per la defensa dels nostres interessos i plantejar-se com impulsar la realització de les profundes reformes estructurals que necessita el camp català i la resolució dels seus problemes més urgents.

Podem afirmar amb satisfacció que els resultats que la reunió pretenia d'aconseguir s'han obtingut plenament i estem convençuts que contribuiran a desenvolupar, amb més força que fins ara, la capacitat mobilitzadora i de lluita dels homes del camp català, els quals tan profundament senten els seus problemes i tan coneguts són per les seves arrelades conviccions democràtiques.

L'agricultura catalana ha entrat en un nou període, ple cada dia de noves dificultats, les quals exigeixen mesures adequades per afrontar-les. Els mercats interior i exterior no absorbeixen la totalitat de les nostres produccions. La col·lusió de jerarquies i intermediaris pretén d'imposar preus no rendables als nostres productes, mentre paguem preus cada cop més alts pels articles que hem de comprar. La producció hortofrutícola es desvalora. Les cooperatives, la majoria d'elles controlades « des de dalt », sotmeses a la pressió dels jerarquies, no responen a les nostres necessitats. S'ha establert un injust i carregós sistema de pagament de la Quota de la Seguretat Social Agrària, basat en el líquid imposable i no en el nombre de jornalers empleats, i així financem les arcaïques explotacions latifundistes que constitueixen una rèmora pel desenvolupament econòmic. Se'ns discrimina com si fossim ciutadans de segona categoria en no equiparar-nos al règim general de la Seguretat Social. Se'ns expropien les terres per a autopistes, polígons industrials i urbans; amb indemnitzacions insuficients que ens paguen quan volen. Se'ns aclapara amb impostos arbitraris i el camp pateix de la manca de crèdits. Els jornalers no poden cobrir les seves necessitats amb els salaris actuals. No tenen una assegurança per a cobrir la falta estacional de feina. La ramaderia disminueix. El jovent abandona els pobles. Les condicions d'habitabilitat són encara detestables en molts casos. Falten escoles rurals i professionals, centres sanitaris, culturals i d'esbarjo. Tot i la dedicació d'alguns homes honestos, els organismes oficials i les Germandats de Llauradors i Ramaders, en comptes de defensar els interessos dels pagesos i jornalers són instruments de mesquins egoïsmes materials i polítics d'una minoria que viu a les espatlles dels treballadors del camp.

El problema del camp català és la conseqüència d'unes estructures desfassades i injustes, de la pervivència de reminiscències feudals i de la penetració monopolista. El caràcter intensiu de l'agricultura catalana entra en conflicte amb l'orientació agrària que es dona a una agricultura predominantment extensiva, al servei dels latifundis i de les forces polítiques que la fan perviure. El camp català necessita una política agrària totalment diferent, que el règim actual no li pot donar.

Davant d'aquesta greu situació, conscients de la nostra responsabilitat, els homes de la terra de les diferents comarques catalanes hem convingut en la necessitat de defensar amb les nostres pròpies mans els nostres interessos, els quals coincideixen amb els democràtics generals del nostre poble i amb la defensa de les llibertats nacionals de Catalunya.

La reunió va adoptar per unanimitat els següents acords :

Primer : Constituir la Coordinadora Nacional de Comissions Pageses del Camp

Català i promoure, allí on encara no existeixin, Comissions de Pagesos i Jornalers en les que puguin participar els pagesos, ramaders, avicultors, jornalers i tècnics agrícoles. Aquestes Comissions, que han d'ésser dirigides pels homes més representatius i fermes, han de desenvolupar tota la seva iniciativa en la defensa dels problemes concrets i els generals, i encapçalar les accions que es decideixin.

Segon : Aprovar, entre altres, les següents reivindicacions :

a) que es fixin preus remuneradors i estables per a totes les produccions, d'acord amb els costos. Ampliació del mercat interior a través de l'aplicació d'una política econòmica adequada i obertura de nous mercats exteriors. Reestructuració dels serveis de comercialització i eliminació dels intermediaris monopolistes. Control de les importacions pels organismes autènticament representatius dels camperols. Creació de cooperatives del camp amb plena participació activa i democràtica de tots els seus membres.

b) La suspensió del cobrament dels rebuts de la Seguretat Social Agrària mentre no s'estableixi una nova forma d'exacció basada exclusivament en el nombre de jornalers empleats. Que s'equiparin els pagesos i treballadors del camp al règim general de la Seguretat Social establert per a la indústria i els serveis.

c) La revisió de les valoracions dels líquids imposables amb unitat de criteri, rectificants els enormes perjudicis que se'ns ha causat. Que es modifiquin els impostos i tributs que se'ns fa pagar sense consideració de les nostres economies i de manera irracional i arbitrària.

d) Que les expropiacions per autopistes i polígons s'efectuïn d'acord amb el valor real de les terres i que es paguin al moment d'ocupar les finques.

e) Que es concedeixin crèdits a llarg termini, interessos mínims i, en els casos que sigui correcte, a fons perdut.

f) Que es fixi un salari de 300 pessetes per jornada que permeti als jornalers cobrir les seves necessitats i que s'institueixi una assegurança d'atur efectiva.

g) Que es proclamïn les llibertats d'expressió, d'associació i de reunió, tan necessàries per la defensa dels nostres interessos, els drets democràtics generals i els nacionals de Catalunya.

Tercer : Sotmetre el Programa adoptat a la reunió a la consideració de tots els pagesos i jornalers a fi de poder recollir, amb l'esperit més obert, els suggeriments que es formulïn.

Pagesos i jornalers : Per tal de poder aconseguir els objectius que ens proposem cal que treballem en els organismes existents al camp ; germanats, cooperatives, etc. ; promoure als càrrecs de direcció homes compenetrats amb l'orientació de les Comissions de Pagesos i Jornalers, que és la que correspon als nostres interessos, tot procurant que no caiguin en el burocratisme i el legalisme, i que informin en assemblees periòdiques de les gestions empreses i resultats aconseguits. Així i tot, no hem de perdre de vista que el motor de tota l'activitat al camp depèn en definitiva del treball de les Comissions de Pagesos i Jornalers, de la seva capacitat per a recollir i defensar les reivindicacions més sentides a cada moment concret pels pagesos i jornalers.

Cridem tots els pagesos, jornalers i tècnics agrícoles a sostenir i lluitar per les nostres justes reivindicacions i a crear i reforçar les Comissions de Pagesos i Jornalers.

Cridem els obrers, estudiants, intel·lectuals i altres capes de la població a sostenir-nos mutuament per la consecució de les nostres respectives reivindicacions.

!Per unes associacions de pagesos i jornalers autènticament nostres!

!Per una Comissió representativa a cada poble!

!Per la unitat dels pagesos i jornalers de Catalunya!

Per la Comissió del Camp Català,
La Coordinadora.

1.500 INTELLECTUALS DENUNCIEN LES TORTURES

Excel·lentíssim Senyor :

Novament cauen damunt les nostres taules de treball dolorosos testimonis que reclamen una acció pública per part inclús d'aquells que, entre nosaltres més allunyats es troben — o ens trobem — de les inquietuts propiament polítiques. Es novament, com el 1963, quan alguns d'entre nosaltres vam subscriure un document semblant, amb referència a alguns testimonis procedents d'Astúries, el tema aspre, dur i, no obstant, inesquivable, dels maltractes policíacs als detinguts i, alguns casos, abans o en el moment de ser-ho. Es tema que reapareix de tant en tant, amb el seu seguici de por, esgarripança i tremolor.

Aquí està novament avui, sense que puguem evitar-ho, per més que volguem girar el cap, desentent-nos d'ell. Les informacions que arriben a les nostres mans són, objectivament, unes peticions d'ajuda; alguna cosa falla, està fallant greument, quan conductes irregulars — com poden ser-ho la veu d'un poeta, d'un artista, d'un escriptor o d'un científic, davant dels poders públics — apareix d'alguna manera per als qui sofreixen, com una via possible per a sortir de la por, del dolor, de la incertesa, de la indefensió.

No tant el nombre dels testimonis concrets com la gravetat dels presumptes fets i l'extensió a que apunten — el mal afectaria, de confirmar-se tan terrible hipòtesi, tant els mètodes de la Guardia Civil i de la Policia Armada, com els de la Brigada d'Investigació Social i, pel que es veu, no a una sola ciutat o província — és el que ens sembla més inquietant. Aquests pocs testimonis es refereixen només a Madrid, Barcelona, Santiago, València, Oviedo i el País Basc. Què passa a les altres ciutats d'Espanya? Què passa tots els dies a les casernes de la Guardia Civil, a les Comissaries, en els locals de la Brigada d'Investigació Social de Sevilla, de Màlaga, etc.? (Hi han notícies torbadores, la confirmació de les quals esperem sobre aquests i altres indrets en el nostre país.)

Sr. Ministre : El que sol·liciten de Vostè els qui subscriuen aquesta carta, amb tots els respectes, però també amb totes les urgències dels cas, és l'obertura d'una investigació que no es limiti, per cert, als fets concrets aquí recollits i que, si fa el cas, es procedeixi a exigir les seves greus responsabilitats als autors i còmplices dels sevics policíacs que se citen (si es comproven) o d'altres que en la investigació puguin deduir-se, així com que quedin severament prohibits, d'ara en endavant, tals inhumans mètodes en general, l'us dels quals només vergonya fa recaure damunt de cada un de nosaltres.

Sr. Ministre : Els funcionaris — tant de la Brigada d'Investigació Social, com de la Guardia Civil o Policia Armada — que no practiquen tan reprobables mètodes i Vostè mateix que amb seguretat els ignora (doncs no és pensable que coneguent-los els aprovi) són sens dubte els primers més interessats a que la investigació que aquí sol·licitem es realitzi. L'oprobri que avui amenaça amb cobrir a tots ha de caure només sobre els responsables, siguin aquests qui siguin.

A continuació li oferim un resum de les parcials informacions que obren a les nostres mans, espontàniament arribades a nosaltres i l'objectivitat de les quals ha d'ésser contrastada, ben entés, en la investigació que se sol·licita de la vostra autoritat en aquest escrit, començant pels testimonis subscrits per alguns estudiants asturians en dates no molt allunyades i recolzats — amb enteresa que aplaudim molt sincerament — pels seus catedràtics i professors.

(Continua l'escrit amb la relació anunciada a les línies anteriors de casos concrets i nominals de tortures a Astúries, Madrid, València, País Basc, Santander, Santiago de Compostela, La Corunya i Barcelona. Entre aquests últims són exposats els casos de Francisco Diaz Iniesta, detingut i torturat el mes d'abril de 1968, i els de José Sanchez Ruiz i Alejo Castellanos Blazquez, objecte de sevics el mes de setembre i, seguidament, conclou :)

Acabem aquest escrit — el més dolorós probablement que molts de nosaltres haguem subscrit mai, fins al punt que no més un alt i exigent concepte de la nostra responsabilitat social com a treballadors intel·lectuals, ens ha decidit a dirigir-vos el — amb molt poques paraules.

En moments en que tants de clams s'aixequen en el món contra la violència, hem de tenir el valor d'investigar on és practicada cada dia, i de quina manera, aquesta violència, apart de les seves espectaculars aparicions en forma de bombardeigs de poblacions civils, crims polítics, etc. Perquè, de no ser que s'adoptin actituds farisaicament llastimeres i, en definitiva, hipòcrites, s'haurà d'admetre que aquesta violència soterrada que impregna, secreta i vergonyosament, les cultures de molts pobles — i que en masses ocasions contamina institucions tan respectables com la família, l'escola, les casernes —, és una nafra bàsica que, allí on es produeixi, cal eliminar implacable i valerosament.

Darreres informacions com la de l'ús d'armes de foc per la Guardia Civil a Getafe (24 d'octubre del 1968) i les que ens arriben en un document dirigit a la Presidència del Govern — procedent de Canàries, sobre els greus esdeveniments de Sardina del Nord — que afegim subscrivint els seus plantejaments (Document A); i en un testimoni procedent de Santander (que incloem com a Document B); així com mesures tan greus com l'estat d'excepció decretat a Guipúscoa i la reactualització del Decret sobre « bandidaje y terrorismo » — ?Poden considerar-se, en veritat, ens preguntem, actes de bandidatge i terrorisme, un document de pro-

testa o petició, una conferència, una reunió, una manifestació pacífica, etc? — configuren una situació repressiva que, sense ésser l'objecte principal d'aquesta carta, constitueix també matèria de preocupació per a nosaltres, per quant que enfosgueix amb molt negres tintes el quadre social-polític en el que ens hem de moure els espanyols; puguent desembarcar, inclús, una situació d'aquestes característiques, en més greus i irreversibles esdeveniments.

La temença que aquí queda plantejada ha de moure, sens dubte, a Vosté en tant que Ministre de tan gran responsabilitat com és la Governació del país, a seriosa reflexió i a la presa de les mesures pertinents al Vostre abast, començant per la seriosa enquesta que il·lumini aquests pressumptes fets concrets que es transmeteixen.

Es passa còpia d'aquest escrit als Excel·lentíssims Ministres d'Informació i Turisme — amb el prec que disposi de la seva difusió per a facilitar l'amplitud de l'enquesta — i de Justícia, per semblar-nos tema del seu especialíssim interès.

Pendent de les Vostres notícies, a Madrid, Barcelona, Sant Sebastià, Oviedo, La Corunya, Valladolid, Zaragossa, Còrdoba, Sevilla i altres ciutats del nostre país, desembre de 1968.

(Segueix la relació d'un miler i mig de firmants dels distints punts d'Espanya esmentats. Reproduïm seguidament la relació de signants d'aquest document a Catalunya :)

→

Dom Cassià Just, Abad de Montserrat ; Joan Miró, pintor ; Josep Andreu Abelló, advocat ; Brossa, escriptor ; Antoni Tàpies, pintor ; Salvador Espriu, escriptor ; Joan Oliver, escriptor ; Josep Maria Castellet, escriptor ; Francesc Vallverdú, escriptor ; Raimon, cantant ; Baltasar Porcel, escriptor ; Guinovart, pintor ; Eva Serra, llicenciada història ; Joaquim Molas, doctor en lletres i escriptor ; Maurici Serrahima, advocat i escriptor ; Josep Maria Piñol, escriptor ; Joan Colomines, metge ; Joan Raventós, editor i advocat ; Angel Abad, llicenciat en filosofia ; Josep Maria Casamiglia, editor ; Manel Sacristán, escriptor ; Isabel Llacer ; Joan Ramon Masoliver, metge ; Robert Cruz, metge ; C. Sampons, metge ; Albert Coromines enginyer ; Albert Mendez, llicenciat en filosofia i lletres ; Felip Palma, venedor ; Xavier Espinet, llibreter ; M. Rodriguez Bayraguet, empleada ; Carme Thió, estudiant ; Esther Donato, traductora ; Ana Maria Morató, assistenta social ; Josep Miró, perit agrícola ; Manola Rodriguez, modista ; Araceli Rafale, modista ; Felisa Benito, mestressa de casa ; F. Noguero, tecnic alt buit ; Josep Ferrè, llibreter ; O. Piñol, empleada ; Rosario de la Fuente, llicenciada en filosofia i lletres ; Rafael Camps, programador ; Rosa Vidiella Badell, empleada administrativa ; J. A. Codina, director teatre ; Carme Sansa, actriu ; A. Obrador Tuduri, professor i ajudant de geologia ; E. Casamitjana, actor ; J. Cercós, músic ; E. Ribas, actriu ; M. Ester, comerçant ; M. Jesus Andany, actriu ; J. Navarro, actor ; Maria del Mar Bonet, cantant ; Maria Aurellia Capmany, escriptora ; L. Guinguer, actor ; E. Beltran, actriu ; Sara Estrada, llicenciada en filosofia i lletres ; Joan Olivar, tècnic editorial ; Antoni Priante, advocat ; Teresa Bosch, empleada ; Vidal Alcover, escriptor ; Terenci Moix, escriptor ; Antoni Planells, administratiu ; Nuri Saló Oliveres, mestre ; Tomas Roig i Llop, advocat ; Antoni Farrè, llicenciat en filosofia i lletres ; Francesc Fontbona ; Francesc Luchetti, administratiu ; Pere Mascarenyes, llicenciat en ciències ; Eduard Casas ; Manel Mundo, doctor i llicenciat història ; Joana Castellanos ; Ana Mestres, administrativa ; Joan A. Roig i Francitorra, advocat ; Angels Martinez i Castells, secretària ; Francesc Nel-Lo, director teatre ; E. Domenech, secretària ; E. Moreu Rey, doctor en lletres ; Ramon Alquezar ; Josep Maria Torras ; Frederic Roda, crític teatral ; Ramon Maria Tomas, musicòleg ; Josep Maria Ferrè ; Francesc Casamajó, advocat ; Enric Angela Bernils, pèrit ; Aladi Saura ; Gloria Pi Guerrero ; Jordi Vila-Abadal ; P. Fibla Ribera, llicenciat en lletres ; Joan Rosell, professor agregat de geodinàmica ; Lluís Solè, professor adjunt de ciències ; Salvador Reguant, ajudant de C.S.T.C. ; Ramon Julia, professor ajudant ciències ; Llorenç Artigues, ceramista ; Joan Prats, editor ; Antoni Gutierrez Diaz, metge ; Salvador Paniker, escriptor ; Elena Perez Perez, metge, Carles Barral, escriptor ; M. de Renzi, professor ajudant ciències ; M. Gich, professor adjunt ciències ; Maria Angels Marquès, professor ajudant ciències ; Gemma Rauret (idem) ; Lluís Gratacòs (idem) ; Marcel Blanco (idem) ; Josep Lluís Mensua (idem) ; Ramon Oromí (idem) ; Rupert Brito, prof. ensenyament mig ; Maria Rosa Sastre (idem) ; Marta Estrada, llicenciada en ciències biològiques ; Cristina Escarnis, llicenciada en ciències químiques ; Marta Massot (idem) ; Maria Rosa Grau (idem) ; Ampar Chabas (idem) ; Maria Martinez (idem) ; Llorenç Puig (idem) ; Rosari Gonzalez (idem) ; Josep Vigo, prof. adjunt ciències ; Josefina Mayoral, llicenciada en ciències biològiques ; Ramon M'Nogués (idem) ; Elisabet Segarra (idem) ; Jaume Bagoña (idem) ; Jordi Ponsa ; Josep Mestre ; Ignasi Casanovas ; Ma. Carme Trias ; Ana Maria Riera, ilustradora ; Montserrat Garriga ; Ascencio Garriga ; Pasqual Ingla, sacerdot ; Joan Torras ; Pilar Romani, prof. no numerari ; Josep Ma. Queralt Fernandez, prof. 2º ensenyament ; Carme Azcarate (idem) ; Josep Ma. Ferrè Arpi (idem) ; T. Anglada (idem) ; J. Viaplana (idem) ; I. Casanellas (idem) ; Ma. Dolors Folch (idem) ; Josep Boix Iglesias (idem) ; Jaume Tortella (idem) ; Montserrat Costa Batlle (idem) ; Maria Teresa Camps (idem) ; Albert Prat (idem) ; Eugenia de Pages, prof. ensenyament mig ; Maria Antonia Camps (idem) ; Maria Teresa Vela (idem) ; C. Mas (idem) ; Joaquim Arenas, mestre ; Rosari de la Iglesia, llicenciada ; Jordi Olivares, pintor ; T. Vidal, prof. geografia ; Rebagliatto, llicenciat filosofia i lletres ; T. Narti (idem) ; M.F. Gomila (idem) ; Montserrat Español (idem) ; I. Albo (idem) ; E. Gimeno ; J. Moll, metge ; Maria Antonia Ballabriga, tècnica editorial ; Maria Teresa Persiva (idem) ; A. Rosello, llicenciat fil. i lletres ; Magda Reixach (idem) ; Antoni Perez, tècnic editorial ; J. Sanahuja, llicenciat ciències polítiques ; F. Fernandez Buey, llicenciat en filo. i lletres ; Feliu Formosa, escriptor ; R. Garrabou, llicenciat en filo. i lletres ; Jordi Garandell (idem) ; Lluís Ma. Bonet Llobet, llicenciat en física ; Lluís Izquierdo, escriptor ; Antoni Desmots (idem) ; Esteve Canales, llicenciat en filo. i lletres ; Lluís Maristany (idem) ; Asuncio Villella ; Jesus Ma. Rodes i Gràcia ; N. Ancochea Millet ; Maria Soriano ; Josep Ma. Salrach ; E. Carbonell ; J. Blanes Tort ; Roser Revilla ; Joan Massip Salvans ; Alfons Rodriguez Bayraguet ; Teresa Gallissa ; Josep Ma. Carreras ; Francesc Muñoz Menero, advocat ; Lluís Salvadores (idem) ; Antoni Martin Martin (idem) ; J. Gay Diaz (idem) ; Joan Riera Marra (idem) ; J. Solé Barberà (idem) ; Josep Ma. Mante (idem) ; Josep Ma. Gasch (idem) ; Lluís Aviles (idem) ; Manel Llanas (idem) ; Albert Fina (idem) ; Maria Montserrat Avilès (idem) ; Fernan Pesqueira (idem) ; A. Cuenca Puidellivol (idem) ; Assunció Solé, llicenciada en dret ; Rodolf Guerra, advocat ; Maria Felipa Español (idem) ; Carmen Sanchez,

licenciada en dret; J. Ferrer Mallol, advocat; Alfred F. de la Reguera, arquitecte;
 L. Sabater Andreu (idem); H. Piñol (idem); Francesc Rius (idem); J.A. Baez (idem);
 J. Emili Donato (idem); J. Bosch Agustí (idem); Cristià Cirici (idem); Lluís Millet
 Serra (idem); J.A. Dols Torres (idem); Jaume Freixa (idem); J.M. Casabella (idem);
 Esteve Nach Bosch (idem); Manel Torres (idem); R.M. Puigandreu (idem); Marçal
 Giró Borràs (idem); Manel Brullet (idem); Lluís Clotet (idem); Antoni Navarro
 (idem); Josep Copons (idem); Vitruco (idem); Jaume Soler (idem); Juli Esteban
 Noguera (idem); Pere Pujol Paulí (idem); Josep Muntañola (idem); Josep Llinas
 (idem); Serrano Codina (idem); F. Piques (idem); Elies Torres (idem); A. Borràs
 Plana, estudiant; Judith Rohder (idem); Francesc Roca, economista; Nuria Vidal,
 tècnica editorial; Rafel Tasis Ferrer, economista; Carles Carreras, economista i
 professor d'econòmiques; Emili Pascual; Enric Lluch, llicenciat en lletres; Isabel
 Rueda, llicenciat en filosofia i lletres; D. Aguilar, pèrit industrial; Fabia Puigcerver,
 escenògraf; Francesc Domingo; Albert Luchetti, director teatre; Julia Abad Roda;
 Roser Guitllet, llicenciada en ciències; Joan Abad; E. Guardia; M.I. Pausas Ubach;
 Teresa Camps, llicenciada; Maria Dolors Aramon, llicenciada en lletres; Llorenç
 Torrado, mestre; Assumpta Gambus i Picart; Carlota Soldevila, empresària;
 J.M. Muñoz Pujol, cirurgià; Hortensia Curell, llicenciada en filosofia i lletres; Teresa
 Lloret (idem); Carmina Roig; Pep Romeu, decorador; Francina Aloy; Elisabet Torras,
 actriu; Michele Le Falchier, professora idiomes; Juliana Joaniquet, llicenciada en
 història; Nuria Albo, professora idiomes; Mariona Ferran, llicenciada en romàniques;
 Nuria Uño, professora 2° ensenyament; Cecília Burgaia (idem); A. Cot, llicenciada
 ciències naturals; Maria Olivares, llicenciada en pedagogia; R. Albert Llauro, llicenciat
 en història; Maria Teresa Quintana, professora idiomes; A. Gabriel, professor
 2° ensenyament; Roser Ortiz, llicenciada en història; M. Saute, llicenciada en filosofia;
 V. Mora, escriptor; Francesc Candel, escriptor; Elisa Lopez Llavi, secretària;
 J. Corredor Matheos, escriptor; Esther Boix, pintora; Iñàqui Igallarraga, estudiant;
 Juli Guasch, pintor; Arranz Bravo, pintor; Arnaldo Puig, escriptor; J.A. Goytisoló,
 escriptor; Robert Llimos, pintor; Rafols Casamada, pintor; Gerarg Sala, pintor;
 Paco Azcue, estudiant; Silvia Gubern, pintora; Daniel Argimon, pintor; Lopez Llavi,
 crític cinema; Migeul Porter (idem); Sergi Vilar, escriptor; Francesc Vila-Abadal,
 metge; Assis Viladevall i Marfa, arquitecte; Pere Puigdefabregas Baserba (idem),
 Josep Ma. Feliu Vila (idem); Lluís Nadal Oller (idem); Vicenç Bonet Ferrer (idem);
 Enric Tous Carbó (idem); Esteve Borrel Marco, enginyer industrial; Josep Ma. Vidal
 Aunos, capellà; Josep Dalmau (idem); Juli Cots (idem); Joan Soler (idem); Joan
 Serra (idem); Ricard Pesas (idem); A. Ferret (idem); X. Casas (idem); Josep Ma.
 Gallares (idem); Joan Rosinyol (idem); Miquel Ferrando (idem); Anton Solé (idem);
 F. Bueno (idem); Josep Armengou (idem); Pere Gomez (idem); Josep Colomé (idem);
 M. Maruny (idem); M. Micelan (idem); Josep Ma. Sanglas (idem); Francisco L.
 (idem); J. Alsina (idem); Q. Merdanu (idem); X. Salidró (idem); J. Montserrat
 Torrents (idem); Jaume Vidal (idem); P. Fradera (idem); Miquel Baduny (idem);
 Josep Priluns (idem); Jaume Casas (idem); Miquel S. Casanovas (idem); Lluís Xorinas
 (idem); J. Rigues (idem); M. Vila (idem); J. Rodriguez (idem); Victor Cortano
 (idem); Pere Coldevila (idem); Jaume Camps (idem); Salvador Bardulet (idem);
 Lluís Solernou (idem); Rosa Torell, metge; Antoni Borràs (idem); Manuel Gimenez
 (idem); Joan Ma. Pons (idem); Joan Wulft (idem); M.A. Gasall (idem); F. Caballe
 Obiols (idem); Josep Coromines (idem); Francesc Freixa (idem); J. Toro Trallero
 (idem); J. Rodes Teixidó (idem); Josep Ma. Badia (idem); J. Clusa Matinero
 (idem); R. Nolla Panadès (idem); Joaquim Ramis (idem); Maria Antonia Pelauzzi,
 llicenciada en dret; Esther Cirera, metge; Rafel Casas, enginyer industrial; Josep
 Cornet (idem); Lluís Fenollosa, pèrit industrial; J. Oriol Gilabert (idem); Salvador
 Dominguez, enginyer industrial; Miquel Coll (idem); Jordi Amat, tècnic construcció;
 Pere Olmo, encofrador; Josep Ma. Bensa, enginyer industrial; Francesc Roca,
 enginyer telecomunicació; Francesc Padros, tècnic industrial; Xavier Oller, enginyer
 industrial; Joan Roca (idem); Mariona Escobar, professora Institut; J.M. Rodriguez
 Mendez, escriptor; Maria Rosa Borràs, llicenciada en filosofia i lletres; Salvador
 Berluenga, metge; Marta Carrera (idem); Angel Carmona, escriptor; Lluís Riera,
 tècnic cinema; Pere Portabella, realitzador cinema; O. Jane Florit, estudiant; Manel
 de Pedrolo, escriptor; Isidor Boix, enginyer industrial; Maria Girona, pintora;
 P. Garces, advocat; Joan Ramon Capella, professor auxiliar Universitat; Antoni
 Montserrat (idem); Xavier Folch, ex professor auxiliar Universitat; Miquel Nuñez.

ORDRES I CONGREGACIONS RELIGIUSES DE CATALUNYA CONTRA LA REPRESSIO I LA TORTURA

Carta al Ministre de la Governació

Excelentíssim Senyor :

A la llum de l'Evangeli i de la més pura tradició cristiana, segellada amb la sang d'innombrables màrtirs, creguem que pel camí de la violència hom arriba fatalment a la destrucció d'allò que potser de bona fe es pretén d'edificar.

No obstant, a jutjar per les impressions que d'una i altra banda ens han arribat, no tots comparteixen a Espanya aquestes mateixes creences.

En efecte, ens han assegurat que, àdhuc després de la « Declaració Universal dels Drets de l'Home » (1948) i de la « Pacem in Terris » (1963), les Forces de l'ordre públic practiquen la tortura amb els detinguts.

No podem ni volem examinar a fons aquest greu problema. Només us demanem, Excelentíssim Senyor que, des del vostre alt lloc de servei, feu tot el possible per esclarir-lo i, si això fos necessari, per adoptar les mesures subsanatòries que condidereu oportunes.

Deu Vos guardi molts anys.

Barcelona, 9 de desembre del 1968.

Segueixen les signatures de F. Salvador de les Borjes, Prov. ofm. cap.; Cassià M. Just, Abad de Montserrat, Serafí Alemany, C.O. Preposit de l'Oratori de Barcelona; Robert Saladrigues, Prior del Monestir de Poblet; Ferran M. Carrera, Provincial dels Fills del Cor de Maria; Enric Rifa, S.J. Provincial dels Jesuïtes; Salvador Salitjes, Provincial dels Esculapis.

” Una altra veu d'Església ”

CARTA OBERTA A TOT EL POBLE DE DEU

Els sota signants, sacerdots de Barcelona, es senten moguts en consciència a fer aquesta declaració.

Va dirigida a tot el Poble de Deu, és a dir; als notres bisbes, als altres sacerdots i religiosos, als laics cristians i a tots aquells ciutadans a qui preocupa la situació actual del país i de l'Església local.

I. — ELS FETS.

Des de fa anys s'han anat produint fets, al país i a l'Església, que interrogaven continuament la nostra consciència de cristians.

Aquests fets han tingut, gairebé sempre, un denominador comú; l'entesa sistemàtica entre Jerarquia de l'Església i el règim polític imperant.

Malgrat els nostres continuats esforços per comprendre, per obeir i per esperar un canvi d'actitud, ens hem trobat, sense voler-ho, en un estat habitual de desacord.

Les nombroses cartes collectives a la Jerarquia, respectuosés sempre, han quedat sense resposta vàlida i no han aconseguit cap millora sensible en l'actitud dels bisbes.

Avui hem arribat a una situació crítica per la confluència de molts fets que no poden ser tractats sinó globalment. Ens pesen feixugament a la consciència i hem vist que demanen de nosaltres no simples paraules sinó preses de postura clares i actituds conseqüents.

Entre els fets més destacats que ens preocupen (n'hi ha molts més, alguns ja crònics), subratllem els següents :

1. La repressió obrera, dura i sistemàtica.
2. El tractament de les qüestions universitàries.
3. La discriminació de la llengua i la cultura catalana.
4. La limitació habitual de les llibertats bàsiques.
5. La manipulació de la veritat pels mitjans d'informació.
6. La persecució d'homes i institucions que personifiquen el que hi ha de més vital i prometedor en el nostre catolicisme.
7. Concretament a la diòcesi de Barcelona, la imposició de formes, funcions i persones (bisbes, zones pas-

torals, etc.) amb desconeixement sistemàtic dels interessos i dels organismes existents.

8. La declaració de l'« estat d'excepció », amb les seves sequel·les de registres, detencions, deportacions i processaments, que afecten amb predilecció persones i entitats de marcada significació cristiana.
9. La presència del Dr. Joseph Maria Guix, bisbe auxiliar de Barcelona, a l'acte polític de la Plaça de la Universitat el dia 25 de gener i el telegrama que hi va enviar el Dr. Marcelo Gonzalez, Arquebisbe de Barcelona.
10. El judici contra quatre companys sacerdots per haver participat en una visita col·lectiva a l'Inspector Cap de la Brigada Social de Barcelona que vam fer 130 d'entre nosaltres el dia 11 de maig del 1966.
11. I, darrer fet, la nota de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola, única veu pública d'Església fins ara, que deixa ben palesa la solidaritat de la Jerarquia amb el poder establert i el seu desconeixement del món dels pobres i de nuclis especialment sensibilitzats de la comunitat cristiana. A més, la « Nota » nega el « dret d'asil » tradicional i exclou dels temples els pobres i els dèbils. Nosaltres ens sentim particularment afectats perquè pretén forçar els sacerdots a fer-se solidaris (« representants dels bisbes a les parròquies ») de la mateixa presa de postura de la Comissió Permanent.

II. — LA NOSTRA POSTURA.

Aquests són els fets que ens mouen a parlar avui públicament. Ens és un imperatiu de consciència, la qual se'ns fa veritablement objectora davant aquesta situació. No podem deixar de seguir-la.

Manifestem doncs de manera clara i neta el nostre desacord.

Aquesta presa de posició s'anirà trauint en fets tal i com vagin demanant les circumstàncies.

III. — ELS OBJECTIUS.

Perquè tot el Poble de Deu sàpiguen les raons que motiven molts fets que s'han produït, es produeixen i es produiran al si de la clerecia de Barcelona, exposem de manera concisa aquests punts programàtics. Són els que ens menen a fer gestos i realitzar accions que tenen aquest únic significat : hem decidit d'actuar obertament a la llum de l'Evangeli.

1. Identificació amb els veritables interessos del poble.
2. Autenticitat de l'Església, segons l'Evangeli.
3. Independència i llibertat cristiana davant dels poders.
4. Participació progressiva de tot el poble de Deu, clerecia i laicat, en les decisions de la vida de l'Església.

Aquests objectius expressen la nostra fe profunda i la nostra esperança segura en Crist i en l'Església. Ja tindrem ocasió d'explicar-los detalladament.

IV. — CAP A UNA TROBADA SACERDOTAL.

Com a primer pas ens reunirem en una trobada, a la qual són invitats tots els bisbes, sacerdots i clergues de Barcelona, seculars i religiosos. Lloc i dia seran comunicats oportunament i aviat.

Té per finalitat informar-nos degudament dels fets, prendre consciència, questionar-nos cristianament els uns als altres a la llum de l'Evangeli i arribar, si és possible, a actituds col·lectives que siguin signe autèntic de l'Evangeli viscut en el món present i en el moment actual.

Barcelona, 19 de febrer del 1969.

Llista alfabètica dels quaranta primers signants :

Xavier Adroer, s.j.; Ferran Aguiló, ofmcap.; Joan Aran; Jaume Arnella; Basili de Rubí; Jordi Bertran; Josep Bigordà; Ramon Boronat; Josep Camps; Carles Casademunt; Carles Comas, s.j.; Julià Cots; Josep Esquirol; Alfons Formariz; Joan Fusté; Josep Maria Galbany; Joan Llopis; Joaquim Lluverol; Manuel Marcet, s.j.; Casimir Martí; Francesc Mestre; Ricard Pedrals; Ramon Prats; Josep Maria Rovira Belloso; Josep Maria Rovira Tenes; Lluís Rueda ofmcap.; Damià Sanchez; Josep Maria Sanglas; Lluís Sans ofmcap.; Jaume Serrano; Josep Serrano; Antoni Solè Duch; Josep Maria Solè Mercadé; Josep Maria Vergès Vives; Josep Maria Vidal Aunós; Lluís Maria Vidal Bosch; Evangelista Vilanova obs.

CARTA OBERTA ALS NOSTRES BISBES

Volguts germans :

Una vegada més ; amb dolor profund, hem de dirigir-nos a vosaltres, Pastors del Poble de Deu. El motiu el podeu suposar ; el nou decret proclamant l'Estat d'Excepció a tota Espanya. El nostre estil voldria ser senzill i directe. La nostra reflexió, cristiana.

Tots desitgem la pau. Però la pau autèntica fundada en la justícia, la llibertat, la veritat i l'amor dels uns als altres, en paraules de Joan XXIII. No obstant, el clima social de la nostra gent senzilla, gent del camp i de les fàbriques, dels tallers i de la construcció, no respira aquestes condicions ineludibles per a la pau vertadera.

Justícia. El salari mínim de 102 pessetes és un jornal de fam per a qualsevol família i, el que és més greu, permet tota mena d'arbitrarietats en mans de l'amo o del patró. Els abismes entre les classes socials s'accentuen, bé que no ho sembli, i les condicions de vida externa de més confort, a les gran ciutats especialment, es paguen amb nombroses hores de treball que no permeten ni un descans suficient, ni una cultura digna, ni una vida familiar acceptable. Molts pisos tancats, però cap d'assuïble a la classe treballadora, condemnada per altra banda a no poder conèixer en la seva immensa majoria les escoles tècniques ni l'ensenyament superior universitari.

Llibertat. L'obrer no pot defensar els seus drets de manera eficaç : El Sindicat oficial està totalment desprestigiats entre els treballadors que veuen amb freqüència destituïts a aquells dels seus enllaços o jurats més representatius. Qualsevol tipus de reunió en línia reivindicativa o de defensa és titllada d'il·legítima, qualsevol associació d'il·licita. L'individualisme, les suspicàcies i fins i tot la denúncia entre companys tenen així el terreny adobat, mentre que, contràriament, és fàcil contemplar com els grans del capital tenen les portes obertes a nous reajustaments i estabilitzacions, que han conclòs ara amb aquesta barrera del 5,9 % en les possibilitats de descongelació salarial. El tribunal d'Ordre Públic actua continuament en un ambient que fomenta i institucionalitza la mentida, contrapartida lògica de les detencions impropcedents, de les tortures i maltractaments, dels llargs empresonaments.

Veritat. La sèriosa limitació de les publicacions, la freqüent tergiversació de les notícies, la calúnnia i el record continuat de pors i errors passats, són el panorama comú dels mitjans de difusió, dels quals el més poderós, la TV, totalment controlada per l'Estat, ofereix una projecció cultural i humana absolutament lamentable.

D'aquesta visió panoràmica, que no vol ser exhaustiva ni molt menys, visió de la qual som testimonis en tots els seus aspectes, neix un crit de sana rebel·lia, no minoritari com suposadament se'ns vol fer creure, que recorre els grups més vius del nostre país i del món ; els estudiants i els treballadors. Un crit que de forma molt isolada i tímida ha trobat ressó en la mateixa Jerarquia ; alguna vegada en solitari del Sud, o en la Declaració del Episcopat sobre la Llei Sindical, Declaració tan silenciada o « contestada » oficialment.

Si aquesta és la situació normal en la qual vivim, no podem per menys que pensar, en expressió popular, que « plou sobre mullat » amb el nou Estat d'Excepció. No neguem la legitimitat de tal possibilitat en proclamar-lo. Hem vist, però, créixer la por i el temor a possibles repressàlies en la majoria més inquieta i responsable del món obrer i estudiantívol. Tenim referències d'allò que l'Estat d'Excepció ha representat en el País Basc ; deportacions, empresonaments i tortures físiques i morals. Contemplem sense poder fer res les noves detencions i registres, dels quals comencem a ser víctimes. Pensem en la quantitat de Convenis Col·lectius que s'estan renovant en aquests dies sense possibilitat de revisió seriosa i conjunta de part dels treballadors ; en la Llei Sindical, llesta per a ser promulgada, en la Llei Orgànica del « Movimiento », les lleis addicionals de la qual estan estructurant el dret d'Associació dels espanyols. Comprovem el silenci que ha caigut damunt dels nostres periòdics, ja de per si tan limitats en llurs informacions. Recordem les paraules del Bisbe de Guipúscoa, sol·licitant en una Homilia la suspensió de l'Estat d'Excepció en la seva província, pronunciades justament dies abans de la seva extensió a tot el territori nacional i afirmem que els problemes no es solucionen ocultant-los públicament o cínicament, sinó actuant sobre de les seves causes, és a dir, en el nostre cas, l'estat de forces que sorgí de la guerra, servint-se de l'Església i recolzant en el capital.

Davant d'aquesta situació ens interroguem : Per què els cristians podem continuar reunint-nos a l'Assemblea dominical o en la majoria dels grups apostòlics sense por, en principi, a repressàlies ? Per què les publicacions oficials de l'Església poden continuar editant-se com si no hagués passat res ? Per què la mateixa Església oficial

és l'única associació no estatal que pràcticament pot prescindir de la Llei d'Excepció promulgada? Una tal situació legal, les actuacions i silencis de l'Església, ¿no seran la constatació més evident que estem, en general, al costat dels poderosos, recolzant conscientment o inconscientment la seva política d'opressió?

En aquest sentit, el telegrama de Don Marcelo adherint-se als actes de l'alliberació de Barcelona, la presència, dos dies després de la declaració de l'Estat d'Excepció, d'En Guix, Bisbe Auxiliar de Barcelona, entre les autoritats locals, en un acte de clar significat polític als ulls del poble, mentre ciutadans d'aquest mateix poble eren detinguts i empresonats, i el silenci jeràrquic davant l'anunciat augment al clero dels poderosos, i ens fa demanar perdó — amb sinceritat i ànsies d'eficàcia — a Deu i als homes de bona voluntat, per aquesta la nostra Església que amaga massa sovint el rostre de Crist, humil amb els humils, torturat i mort en creu pels « savis » i forts de tots els temps.

La denúncia profètica no és un estil bíblic perdut entre els gèneres literaris passats, sinó que ha de ser una « nota » de tota l'Església per la qual dongui testimoni de la seva fe en Jesucrist i l'Evangelí, del seu amor al feble i a l'oprimit des de la feblesa i l'opressió, col·laborant així en el projecte riscat d'una societat una mica millor.

Membres de comunitats cristianes, reunides en consell pastoral o en grup de reflexió sobre llur fe, dels següents indrets :

« Parròquia de Crist Rei. Grup de cristians de « l'ajuda ». Parròquia de Sant Ignaci de Loyola. Encontres de joventut de la Parròquia de Sant Francesc de Sales. Vint-i-nou monjes del Monestir de Nostra Senyora de Montserrat. Comunitats cristianes de Cornellà. Comunitats cristianes de la Parròquia de Sant Miquel. Comunitats cristianes de Sant Pere Claver. Comunitats cristianes d'Egara, Sant Llorenç, Sant Josep i Sant Valentí, de Terrassa. Consell Pastoral de Sant Narcís. Grup de cristians de Sant Pere Armengol, « La Catalana » i « Barri Besos ». Comunitat cristiana de Torre Baró, « Trinidad Vella », Sant Tarcisi, Sant Josep Obrer i Santa Magdalena. Parròquia de Sant Medir. Grup de Teòlegs de Sant Cugat del Vallès. Parròquia de Sant Antoni, d'Esplugues. Parròquia de Sant Joan Bautista, de Montcada Bifurcació. Grup de cristians de Montcada. Grup de cristians de Ciutat Meridiana. Parròquies dels Sagrat Cor, Nostra Senyora dels Dolors, Sagrada Família i Sant Joan Bautista, de Sabadell. Comunitats de les parròquies de Nostra Senyora de Montserrat i de Santa Isabel d'Aragó. »

Tarja de solidaritat editada a ciclostil durant el periode d'exceptió